ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Ένα από τα χαρακτηριστικά της πολεοδομίας, του τουρισμού και του πολιτισμού είναι η σπουδαιότητα επινόησης νέων χώρων. Απτό παράδειγμα είναι τα θεματικά πάρκα που αναπτύχθηκαν μετά το 1960, ειδικότερα μετά την εξάπλωση του μεταμοντερνισμού.

Η ευρύτερη σημασία των θεματικών πάρκων προκύπτει κυρίως από την οικονομική και τη συμβολική τους διάσταση. Η οικονομική διάσταση αφορά το γεγονός ότι δεν αποτελούν μόνο ένα παγκόσμιο φαινόμενο, αλλά ειδικότερα και μια παγκόσμια βιομηχανία. Η συμβολική διάσταση αφορά το ότι έχουν μετατραπεί σε σύνθετες αναπαραστάσεις του ανθρώπινου μυαλού.

Η παρούσα διπλωματική εργασία διερευνά το ρόλο που διαδραματίζουν τα θεματικά πάρκα στο παγκόσμιο στερέωμα. Γίνεται λόγος για το όραμα του Disney να δημιουργήσει τα Walt Disney World. Παράλληλα γίνεται αναφορά στην προοπτική ανάπτυξης των θεματικών πάρκων στην Ελλάδα και στις προοπτικές για το χαρακτηρισμό τους ως τουριστικούς προορισμούς, σύμφωνα με τα είδη και τα κριτήρια χωροθέτησης που πρέπει να πληρούν τα θεματικά πάρκα. Ουσιαστικά ο σχεδιασμός μίας βιώσιμης επιχείρησης όπως είναι ένα θεματικό πάρκο, είναι τόσο σύνθετος και πολυδιάστατος, όσο το προϊόν του.

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ

Θεματικό πάρκο

Πολιτισμική ανάπτυξη

Ελεύθερος χρόνος

Αστικός τουρισμός

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

ABSTRACT

One of the main characteristics of city planning, tourism and culture is the importance of inventing new spaces; a very good example is the existence of theme parks, which were developed after 1960, especially after the prevalence of postmodernism.

What makes theme parks so important is their economical and symbolic dimension. The economical dimension concerns the fact that theme parks are not just a universal phenomenon, but a universal industry as well. The symbolic dimension has to do with the fact that they have been converted into a complex presentation of the human mind.

The present dissertation investigates the role theme parks play globally. Furthermore, Disney's vision for the creation of Walt Disney World is presented. Also, the perspective of theme parks development in Greece is investigated, as well as the perspectives of them being characterized as tourist destinations, according to the types and location criteria that those should fulfill. In a few words, planning a sustainable business such are theme parks is as complex and multidimensional as the product itself.

KEY-WORDS

Theme park

Cultural development

Leisure

Urban tourism

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ **1**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ **3**

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ – ΣΧΗΜΑΤΩΝ - ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ **5**

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΙΚΟΝΩΝ **5**

ΕΙΣΑΓΩΓΗ **7**

1. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ **8**

1.1 Εισαγωγη 8
1.2 Ορισμος 8
1.3 Ιστορικη εξελιξη 9
1.4 Θεματικα παρκα και παρκα θεαματος 11
1.5 Συμπερασματα 13

2. ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑ **14**

2.1 Γενικα 14
2.2 Θεματικα παρκα στην Ευρωπη 17
2.2.1 Mini Ευρωπη – Βελγιο 17
2.2.2 Futuroscope – Γαλλια 20
2.2.3 Asterix Park – Γαλλια 21
2.2.4 Port Aventura – Ισπανια 23
2.2.5 Thorpe Park – Αγγλια 25
2.2.6 Legoland – Αγγλια 27
2.2.7 Chessington World – Αγγλια 28
2.2.8 Efteling- Ολλανδια 29
2.2.9 Gardaland – Ιταλια 30
2.2.10 Europa Park – Γερμανια 31
2.3 Θεματικα παρκα στην Αμερικη και στην Ασια 33
2.4 Επισκεψιμοτητα θεματικων παρκων στην Ευρωπη 36
2.5 Επισκεψιμοτητα θεματικων παρκων στην Αμερικη 38
2.6 Η πολη Celebration 38
2.7 Συμπερασματα 42

3. ΤΑ ΘΕΜΑΤΙΚΑ ΠΑΡΚΑ DISNEY **43**

3.1 Εισαγωγη 43
3.2 Ιστορικη αναδρομη 44
3.3 Η λογικη των παρκων των Disney 44
3.4 Η Disneyland στη Γαλλια 45
3.5 Η Walt Disney World στη Florida 48
3.6 Συμπερασματα 50

4. ΤΑ ΘΕΜΑΤΙΚΑ ΠΑΡΚΑ ΚΑΙ Ο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ **51**

4.1 Εισαγωγη 51
4.2 Παραγωγη νεας κουλτουρας; 51
4.3 Αλλαγες στο αστικο τοπιο 53
4.4 Κριτικη και ερωτηματικα 55
4.5 Συμπερασματα 57

5. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΝΟΣ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ **58**

5.1 Προφιλ επισκεπτων και τουριστικη ελξη 58
5.2 Ειδη και κριτηρια χωροθετησης 60

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

5.2.1 Ειδη 60
5.2.2 Κριτηρια χωροθετησης 60
5.3 Συμπερασματα 61

6. Η ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΩΝ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ 63

6.1 Προδιαγραφες 63
6.2 Παραδειγματα στην Ελλαδα 65
6.2.1 Θεματικο παρκο Βολου 65
6.2.2 Θεματικο παρκο Δεινοσαυρων στη Θεσσαλονικη 67
6.2.3 Θεματικο παρκο Ηρακλη στην Αργολιδα 67
6.2.4 Θεματικο παρκο υπαιθριων δραστηριοτητων στην Κρητη 68
6.2.5 Θεματικο παρκο στη Θεσσαλονικη 70
6.2.6 Θεματικο παρκο στο Λαυριο 72
6.2.7 Olympia theme park 73
6.3 Βασικα χαρακτηριστικα των Θ.Π στην Ελλαδα 74
6.4 Μελετη σκοπιμοτητας και θεματικα παρκα 74
6.5 Συμπερασματα 75

7. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ 77

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ 79

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I (θεματικα παρκα στην αμερικη) 80
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II (θεματικα παρκα στην ασια) 91
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III (φεκ2086 β/29-09-2009) 94

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ 120

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ – ΣΧΗΜΑΤΩΝ - ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

ΠΙΝΑΚΕΣ

Πίνακας 1:	Κύρια μεγέθη των θεματικών πάρκων στην Ευρώπη	37
Πίνακας 2:	Κύρια μεγέθη των διεθνών θεματικών πάρκων	38

ΣΧΗΜΑΤΑ

Σχήμα 1:	Κατηγορίες Πάρκων Διασκέδασης	7
Σχήμα 2:	Τα κυριότερα θεματικά πάρκα στην Ευρώπη	37

ΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

Γράφημα 1:	Κατανομή θεματικών πάρκων στην Ασία	93

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΙΚΟΝΩΝ

ΕΙΚΟΝΕΣ

Εικόνα 1:	Είσοδος Bakken, Κοπεγχάγη	15
Εικόνα 2:	Amusement Park Bakken, Κοπεγχάγη	15
Εικόνα 3:	Roller Coaster Bakken, Κοπεγχάγη	16
Εικόνα 4:	Ferris Wheel - Chicago	17
Εικόνα 5:	Mini Europe – Βρυξέλλες Βέλγιο	18
Εικόνα 6:	Mini Europe–Βρυξέλλες Βέλγιο	19
Εικόνα 7:	Mini Europe–Βρυξέλλες Βέλγιο	19
Εικόνα 8:	Futuroscope – Πουατιέ Γαλλία	20
Εικόνα 9:	Futuroscope – Πουατιέ Γαλλία	20
Εικόνα 10:	Asterix Park – Παρίσι Γαλλία	22
Εικόνα 11:	Asterix Park – Παρίσι Γαλλία	22
Εικόνα 12:	Port Aventura – Βαρκελώνη Ισπανία	23
Εικόνα 13:	Port Aventura – Βαρκελώνη Ισπανία	24
Εικόνα 14:	Port Aventura – Βαρκελώνη Ισπανία	24
Εικόνα 15:	Thorpe Park – Σάρεϊ Αγγλία	25
Εικόνα 16:	Thorpe Park – Σάρεϊ Αγγλία	26
Εικόνα 17:	Thorpe Park – Σάρεϊ Αγγλία	26
Εικόνα 18:	Legoland–Λονδίνο Αγγλία	27
Εικόνα 19:	Legoland – Λονδίνο Αγγλία	28
Εικόνα 20:	Efteling – Efteling Ολλανδία	29
Εικόνα 21:	Efteling – Efteling Ολλανδία	30
Εικόνα 22:	Gardaland – Λίμνη Garda Ιταλία	31
Εικόνα 23:	Gardaland – Λίμνη Garda Ιταλία	31
Εικόνα 24:	EuropaPark – Freiburg Γερμανία	32

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

ΕΙΚΟΝΕΣ

Εικόνα 25:	EuropaPark – Freiburg Γερμανία	32
Εικόνα 26:	Disneyland – Los Angeles	33
Εικόνα 27:	Disneyland – Los Angeles	34
Εικόνα 28:	Disneyland – Orlando	35
Εικόνα 29:	Disneyland – Orlando	35
Εικόνα 30:	Celebration City – Orlando	40
Εικόνα 31:	Celebration City – Orlando	40
Εικόνα 32:	Celebration City – Orlando	41
Εικόνα 33:	Disneyland – Παρίσι Γαλλία	46
Εικόνα 34:	Disneyland – Παρίσι Γαλλία	47
Εικόνα 35:	Disneyland – Παρίσι Γαλλία	47
Εικόνα 36:	World Disney World – Φλόριντα, Αμερική	48
Εικόνα 37:	World Disney World – Μαγικό Βασίλειο, Φλόριντα, Αμερική	49
Εικόνα 38:	World Disney World – Μαγικό Βασίλειο, Φλόριντα, Αμερική	49

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι πόλεις του 21ου αιώνα αλλάζουν. Ζούμε ένα νέο είδος οικονομίας, κοινωνίας, ακόμα και αστικού περιβάλλοντος, εντελώς διαφορετικού από αυτό που γνωρίζαμε μέχρι σήμερα. Τον κυρίαρχο ρόλο έχει παίξει για ακόμη μια φορά η τεχνολογία και πιο συγκεκριμένα η τεχνολογία της πληροφορίας: «Μετακινούμαστε από μια βιομηχανική σε μια πληροφοριακή εποχή», (Castells στο Hall, 1998).

Μέσα σε αυτό το κλίμα αλλαγής, όπου οι άνθρωποι ζουν με περισσότερες ανέσεις και περισσότερα μέσα επικοινωνίας, οι διαπροσωπικές επαφές και ο ελεύθερος χρόνος αλλάζουν μορφή και προσαρμόζονται στο νέο ρυθμό ζωής. Οι καθημερινές συνθήκες εργασίας, δημιουργούν μεγαλύτερες ανάγκες ψυχαγωγίας, διασκέδασης, διαφυγής, με περισσότερη δράση και ένταση, τις οποίες ο σύγχρονος άνθρωπος μπορεί να υπερκαλύψει. Η επιτυχία των θεματικών πάρκων στηρίζεται ακριβώς στο γεγονός ότι κλήθηκαν για να ανταποκριθούν στις σύγχρονες αυτές απαιτήσεις ψυχαγωγίας και δραστηριοτήτων ελεύθερου χρόνου και κέρδισαν το στοίχημα.

Στην παρούσα εργασία επιχειρείται να προσδιοριστεί εννοιολογικά το θεματικό πάρκο και η σχέση που αυτό έχει με τον πολιτισμό, μέσα από την έκφραση του τελευταίου στο σύγχρονο αστικό τοπίο. Άλλωστε η εικόνα μιας πόλης είναι δείγμα του πολιτισμού της και του οικονομικού της επιπέδου. Γίνεται μια αναφορά στον ορισμό του θεματικού πάρκου, στη διεθνή εμπειρία, στην Αμερική και στην υπόλοιπη Ευρώπη. Αναλύω την επισκεψιμότητα τέτοιων θεματικών πάρκων και γίνεται μια αναφορά στην πόλη Celebration. Αναφέρεται το προφίλ των επισκεπτών, όπως και τα είδη και τα κριτήρια χωροθέτησης. Γίνεται λόγος για το όραμα του Disney να δημιουργήσει τα Walt Disney World και αναφέρονται οι προοπτικές ανάπτυξης των θεματικών πάρκων στην Ελλάδα. Η εργασία κλείνει με την εξαγωγή των συμπερασμάτων.

Οι πόλεις του 21ου αιώνα δεν μοιάζουν σε τίποτα με τις πόλεις των προηγούμενων ετών. Η εξέλιξη της τεχνολογίας συνέβαλε στον εκμηδενισμό των αποστάσεων και την εξέλιξη της ανθρώπινης επικοινωνίας και έκφρασης. Κάθε πτυχή της υπόστασης του ατόμου επηρεάζεται καθημερινά από αυτή την πρόοδο. Οι κουλτούρες μεταλλάσσονται, οι κοινωνίες διευρύνονται, οι πόλεις αποδεσμεύονται από τη χωρική διάσταση και γίνονται παγκόσμιες.

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ & ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ

1. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ

1.1 Εισαγωγή

Ένα από τα χαρακτηριστικά του τουρισμού και του πολιτισμού, είναι η επινόηση νέων χώρων, που μπορούν να επισκέπτονται με ασφάλεια οι επισκέπτες τους. Τέτοιοι χώροι είναι και τα θεματικά πάρκα, τα οποία αποτελούν μια ειδική μορφή χώρου, ένα «συνολικό τοπίο» που αποτελεί δημόσιο χώρο όσον αφορά την ιδιοκτησία (Mitrašinović, 2006). Τα αντιπροσωπευτικότερα παραδείγματα θεματικών πάρκων είναι τα πάρκα Disney (Deffner, 2005). Η Disneyland στο Παρίσι και η Disneyworld στο Orlando αποτελούν τα σημαντικότερα τουριστικά αξιοθέατα του 20ου αιώνα (Zukin, 1995).

Η ευρύτερη σημασία των θεματικών πάρκων προκύπτει κυρίως από την οικονομική και τη συμβολική τους διάσταση. Η οικονομική διάσταση αφορά το γεγονός ότι παράλληλα με το παγκόσμιο φαινόμενο που αποτελούν, είναι και μια παγκόσμια βιομηχανία τουρισμού (Clavé, 2007). Η συμβολική διάσταση έγκειται στο γεγονός ότι έχουν μετατραπεί σε σύνθετες αναπαραστάσεις του μυαλού. Εκτός από χώροι μπορούν να αντιμετωπιστούν ως οάσεις (Lukas, 2008).

1.2 Ορισμός

Ως θεματικό πάρκο θα μπορούσε να οριστεί ‘ένα αυτόνομο συγκρότημα αναψυχής, σχεδιασμένο μέσα σε τοπία, σκηνικά, τρενάκια, παραστάσεις και εκθέσεις που αντανακλούν ένα θέμα ή ένα σύνολο θεμάτων’ (Williams, 1998). Ο Youell το ορίζει ως το ελκτικό στοιχείο που δημιουργήθηκε για να εξυπηρετεί ένα συγκεκριμένο σκοπό, προσφέρει μια μεγάλη γκάμα δραστηριοτήτων όπως: white knuckle rides (roller coaster, που οι επιβάτες κρατιούνται τόσο σφιχτά από τις μπάρες ασφαλείας, που οι παλάμες τους γίνονται άσπρες από την πίεση), ζωντανή ψυχαγωγία, γεγονότα, εστιατόρια,

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

μαγαζιά και διασκεδάσεις- και αφορά κυρίως σε νέους και οικογένειες, οι οποίοι μπορούν να το χρησιμοποιήσουν κατόπιν καταβολή κομίστρου (Youell, 1996).

Η ονομασία white knuckle rides «προέρχεται από το γεγονός ότι οι αναβάτες αυτών των δραστηριοτήτων σφίγγουν τις μπάρες ασφαλείας τόσο δυνατά που οι κλειδώσεις των χεριών γίνονται κάτασπρες από την πίεση» (Youell, 1996). Η φιλοσοφία των θεματικών πάρκων έχει να κάνει με την τελειότητα, καθαρότητα και την ασφάλεια. Αυτά δημιουργούν μια ατμόσφαιρα φαντασίας, λάμψης, απόδρασης από την πραγματικότητα, κύρους και ενθουσιασμού' (Torkildsen, 1983/2005).

Τα θεματικά πάρκα χρησιμοποιούν το χώρο, τη φύση, την τέχνη και την αρχιτεκτονική, την τεχνολογία και το ανθρώπινο δυναμικό. Συνεπώς οι επιδράσεις τους, θετικές και αρνητικές, αφορούν σε πολλούς τομείς. Εστιάζοντας κυρίως στην πολιτισμική ανάπτυξη που προκαλούν ή που επηρεάζουν, μπορούμε να αποδείξουμε το μέγεθος της συνεισφοράς στην ευρύτερη ανάπτυξη της πόλης ή της περιοχής στα όρια της οποίας λειτουργεί ένα τέτοιο πάρκο. Και εφόσον ο πολιτισμός είναι ένα σύνολο δραστηριοτήτων που παράγουν εμπορεύσιμα αγαθά και υπηρεσίες χρησιμοποιώντας 'σπάνιους' συντελεστές παραγωγής, γίνεται αντιληπτή η αμφίδρομη επιρροή του στην και από την οικονομική δραστηριότητα μιας πόλης ή και χώρας. Συγκεκριμένα, αναφορικά με τη βιωσιμότητά του ως κλάδος στα πλαίσια της παγκοσμιοποιημένης αγοράς και οικονομίας, τη συμβολή στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης αλλά και το αν το ισοζύγιο πληρωμών είναι θετικό, εφόσον πρόκειται για εξαγώγιμο 'προϊόν' (Παχάκη, 2000).

Τα θεματικά πάρκα αποτελούν μια μορφή έκφρασης του πολιτισμού και παράλληλα μια πολεοδομική παρέμβαση που παράγει πολιτισμό και διαμορφώνει νέα πρότυπα στον αστικό σχεδιασμό, παράγοντας έτσι πολιτισμό. Τα θεματικά πάρκα αποτελούν ένα θύλακα πολιτισμού, τουρισμού και δραστηριοτήτων ελευθέρου χρόνου (Κοκκώσης & Τσάρτας, 2001).

1.3 Ιστορική εξέλιξη

Οι κατασκευές που αφορούσαν σε δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου, παρείχαν δια μέσου των αιώνων σημαντικά αρχιτεκτονικά δημιουργήματα. Στην Ευρώπη, από τη Ρωμαϊκή ακόμα εποχή μπορούμε να θυμηθούμε τα Λουτρά, τους θαυμαστούς κήπους της Αναγέννησης, τις Βικτοριανές αίθουσες χορού, τα παραλιακά εστιατόρια και να φτάσουμε ως το σήμερα με τα κέντρα ελεύθερου χρόνου. Δεν είναι τυχαία η Ισλαμική

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

άποψη για τον παράδεισο η οποία περιελάμβανε έναν υπέροχο κήπο στολισμένο με πίδακες. Ομοίως η οικολογική θεώρηση του Κινέζικου Ταοϊσμού που οδήγησε στη στενή συσχέτιση του δομημένου χώρου με τη φύση (Wylson, 1994).

Ο τύπος του θεματικού πάρκου ξεκίνησε από το 1550. Τότε αποκαλούνταν 'κήποι ευχαρίστησης' και λειτούργησαν για πρώτη φορά στην Ευρώπη. Αυτοί οι κήποι περιελάμβαναν παιχνίδια, μουσική και τις πρώτες κούρσες διασκέδασης. Το πιο παλιό πάρκο διασκέδασης στον κόσμο είναι το 'Bakken', βόρεια της Κοπεγχάγης στη Δανία (designboom).

Λίγο αργότερα ξεκίνησε το τραινάκι του λούνα-παρκ στο Coney Island της Νέας Υόρκης, στις ΗΠΑ. Οι σιδηροδρομικές εταιρείες στην προσπάθειά τους να διατηρήσουν την επιβατική χρήση κατά το σαββατοκύριακο, έστησαν πάρκα στην άκρη των σιδηροδρομικών γραμμών και εισήγαγαν δραστηριότητες σαββατοκύριακου και θέρους. Οι πρώτες κούρσες σ' αυτά τα πάρκα ήταν τα carousel, αλλά το 1884 λειτούργησε το πρώτο τραινάκι 'καταδύσεων', το πρώτο αληθινό τραίνο λούνα παρκ στην Αμερική (designboom).

Για τους απλούς ανθρώπους ο επιδεικτικός πλούτος των αιθουσών χορού, των θεάτρων και των πολυτελών ξενοδοχείων του 19^{ου} αι αποτελούσε πρόκληση. Η απάντηση στην αύξηση του πλούτου και του ελεύθερου χρόνου, καθώς και στην επιθυμία διαφυγής δόθηκε από το βιομηχανοποιημένο αστικό περιβάλλον. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελούν τα Ιταλικά χωριά του Portmeirion στην Ουαλία που αναπτύχθηκαν από τον Clough William-Ellis ως απάντηση στα αναπτυσσόμενα προάστια.

Κατά τη διάρκεια των δύο παγκοσμίων πολέμων, οι αλλαγές στην κοινωνική συμπεριφορά και η εδραίωση του κινηματογράφου και του ραδιοφώνου δημιούργησε μια νέα πρόταση διαφυγής. Το σινεμά γέννησε την εικονική πραγματικότητα της φαντασίας και τα καρτούν. Τα χρόνια που ακολούθησαν μετά το Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο χαρακτηρίστηκαν από την άνθιση της αγοράς, σε αντίθετη σχέση με το μοντέρνο κίνημα σχεδιασμού.

Σήμερα μοντέρνο και κλασσικό στυλ συνυπάρχουν αρμονικά. Η σύγχρονη επιθυμία για επαφή με διάφορους πολιτισμούς ή εικόνες των χωρών, της κουλτούρας και της ιστορίας, είτε ως καρικατούρα σ' ένα θεματικό πάρκο, είτε ως οπτική αναγέννηση σ' ένα μουσείο αποτελεί μια πραγματικότητα. Οι σύγχρονες τεχνικές παραγωγής τοπίων και κτιρίων μπορούν να δημιουργήσουν μια πραγματικότητα που

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

μέχρι πριν από λίγα χρόνια αποτελούσε κτήμα μόνον του κινηματογράφου και του θεάτρου (Wylson, 1994).

1.4 Θεματικά πάρκα και πάρκα θεάματος

Τα θεματικά πάρκα περιλαμβάνουν πολλά στοιχεία των πάρκων θεάματος. Για το λόγο αυτό και για το σαφή διαχωρισμό μεταξύ τους αναφέρονται τα χαρακτηριστικά και των δύο.

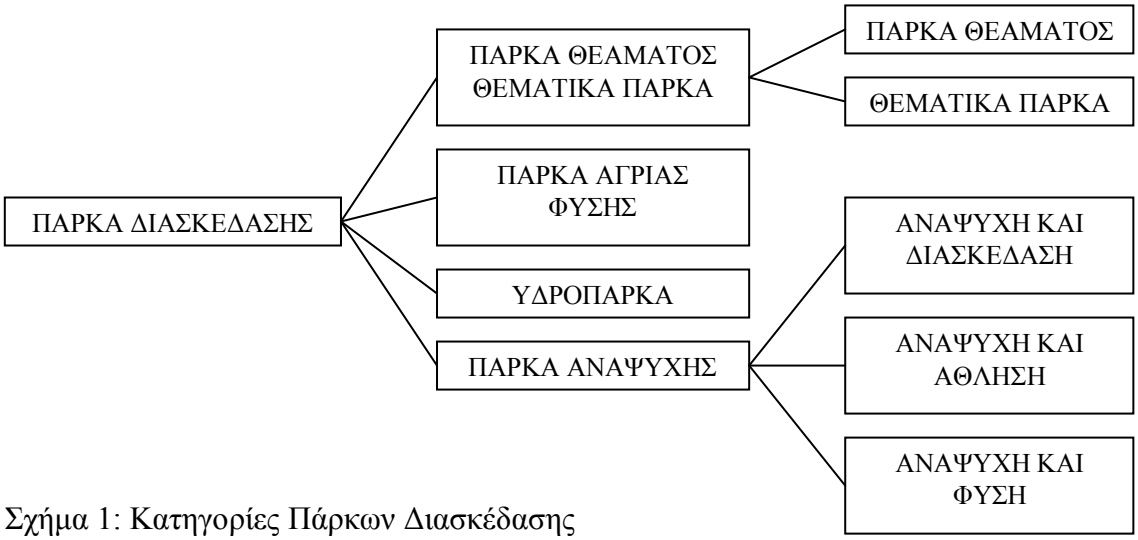

Σχήμα 1: Κατηγορίες Πάρκων Διασκέδασης
Πηγή: (Baud-Bovy & Lawson, 1977/1998)

Τα πάρκα θεάματος είναι χώροι με ποικίλα θεάματα που παλιότερα κατασκευάζονταν συνήθως σε ιδιοκτησίες πλουσίων γαιοκτημόνων, όπως οι Βερσαλλίες (συντριβάνια) στο Παρίσι και το Πράτερ στη Βιέννη. Σήμερα τα πάρκα θεάματος με τις 'white knuckle rides' τους, διατηρούν χαρακτηριστικά που αποκόμισαν κατά το 19^{ο} αιώνα, όταν περιπλανώμενοι θίασοι εγκαταστάθηκαν μόνιμα σε διάφορες περιοχές (Τίβολι, Κοπεγχάγη, 1843 και Κόνεϊ Άϊλαντ, Νέα Υόρκη, 1887). Τότε ονομάζονταν πάρκα διασκέδασης ή σιδηροδρομικά πάρκα και χωροθετούνταν στα όρια της πόλης στο τέλος της σιδηροδρομικής γραμμής. Προερχόμενα λοιπόν από το τσίρκο, τα πάρκα θεάματος σήμερα προσφέρουν:

- Κλασικές δραστηριότητες πανηγυριών: μεγάλος τροχός, toboggans, ελεύθερες πτώσεις, τραινάκια, λαβυρίνθους, σκοποβολή, δωμάτια με καθρέφτες, στοιχειωμένους πύργους, κ.ά..
- Νεότερα στοιχεία: υδάτινα toboggans, ποτάμιες καταβάσεις, αλεξίπτωτα, ηλεκτρονικές επιδείξεις, laser, robot, κ.ά..

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

- Σόου και παραστάσεις: φώκιες και άλλα ζώα, συναυλίες, ανθρώπινα αγάλματα, αυτόματα, φαντάσματα, κ.ά..
- Τραινάκια ή τελεφερίκ, μονότροχοι σιδηρόδρομοι για μεταφορές
- Φαγητό, μαγαζιά και εξυπηρετήσεις (Baud-Bovy & Lawson, 1977/1998).

Τα θεματικά πάρκα από την άλλη, περιλαμβάνουν πολλά από τα στοιχεία των πάρκων θεάματος, με τη διαφορά ότι παρουσιάζουν μια πολύ πιο συγκεκριμένη εικόνα βασισμένη σε:

- Παιδικά παραμύθια και ιστορίες: Disneyland (ΗΠΑ), Gluck Kingdom (Ιαπωνία), Efteling (Ολλανδία).
- Πόλεις από μινιατούρες: Madudoran (Ουγγαρία), Minidom (Ελβετία).
- Μέλλον και επιστήμες: Futuroscope (Γαλλία).
- Εξοχή, λουλούδια, μέλι: Flevohof (Ολλανδία), Mellipark (Βέλγιο).
- Τηλεοπτικές σειρές: Sesame Street (Ιαπωνία).

Δεν υπάρχει σαφές όριο μεταξύ των δύο αυτών ειδών πάρκων. Μεγάλα πάρκα θεάματος συχνά παρέχουν μια πτέρυγα 'Western' ή μια 'Forbidden City' και αντίστοιχα μεγάλα θεματικά πάρκα παρέχουν κλασικές δραστηριότητες πανηγυριών (Baud-Bovy & Lawson, 1977/1998).

Τα θεματικά πάρκα διαφέρουν από τα πρώιμα πάρκα θεάματος όπως το Κόνεϊ Άϊλαντ από πολλές βασικές απόψεις. Ξεκινώντας από τις θεματικές τους περιοχές, μια πρώτη διαφορά είναι ότι περικλείουν μαζικές κατασκηνώσεις που δεν περιέχονται απλώς και δεν περιγράφονται ξεκάθαρα, αποκλείουν όμως εσκεμμένα οποιαδήποτε σχέση με τον έξω κόσμο.

Αντίθετα με τα παραθαλάσσια θέρετρα, όπως το Ατλάντικ Σίτυ, οι επισκέπτες δεν μπορούν να περιπλανηθούν μέσα και έξω από αυτά κατά βούληση, ξοδεύοντας όσο λιγότερο χρόνο και χρήματα θέλουν. Η είσοδος του πάρκου είναι επί πληρωμή και παρέχει απεριόριστη πρόσβαση για ένα προσχεδιασμένο χρονικό διάστημα. Τα γκισέ πληρωμής βρίσκονται στο τέρμα μακριών διαδρόμων πρόσβασης κάποια χιλιόμετρα μακριά από την κοντινότερη κοινότητα. Στόχος της μεγάλης αυτής έκτασης εισόδου αποτελεί την κινητήριο δύναμη πληρωμής, αφού λίγοι είναι εκείνοι που θα γυρίσουν πίσω αν θεωρήσουν το απαιτούμενο ποσό υπερβολικό (americansc).

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

Κάθε πάρκο είναι από πριν γνώριμο ακόμη και στους νέους επισκέπτες, καθώς ήδη δύο τουλάχιστον γενιές μεγάλωσαν με τις ταινίες του Ντίσνευ, Αστερίξ κ.ά., τα προϊόντα και τα τηλεοπτικά προγράμματα, πολλά από τα οποία αναφέρονται σε χαρακτήρες που αποτελούν τα πιο ζωτικά κομμάτια των θεματικών πάρκων. Η προβολή των προϊόντων δε στοχεύει μόνο στην εμπορική ανάπτυξη αλλά και στο να δημιουργήσει την αίσθηση του οικείου σ' αυτές τις τεράστιες εκτάσεις, τόσο για τους γηγενείς τουρίστες, όσο και για τους διεθνείς.

Αντίθετα με τις παγκόσμιες εκθέσεις και εμποροπανηγύρεις, τα θεματικά πάρκα σχεδιάζονται ώστε να είναι τόσο μόνιμες όσο και ανοιχτές εγκαταστάσεις καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Έτσι πλέον και οι βορειότερες τοποθεσίες είναι επιλέξιμες για τη χωροθέτηση θεματικών πάρκων, ενώ τα θερμά κλίματα δεν αποτελούν πια εμπόδιο για ένα τέτοιο εγχείρημα.

Όπως όλες οι εκθέσεις, έτσι και τα θεματικά πάρκα παρέχουν μια γεύση από τον υπόλοιπο κόσμο για τα μάτια των επισκεπτών τους. Χωρίς το φόβο επιπλέον εξόδων οι τουρίστες μπορούν να επισκεφτούν άγνωστα νησιά και να επιστρέψουν σπίτι τους όποτε αυτοί το θελήσουν και μάλιστα ταξιδεύοντας με ασφάλεια. Η πρόσβαση σε μια Βρετανική παμπ είναι τόσο εύκολη, όσο και η επίσκεψη σε μια Νορβηγική εκκλησία ή και στο Σινικό τείχος (americansc).

1.5 Συμπεράσματα

Διαπιστώνεται πως τα θεματικά πάρκα διαφέρουν κατά πολύ από τα πάρκα αναψυχής. Ουσιαστικά τα πρώτα περιέχουν τα δεύτερα. Η διαφοροποίηση έγκειται στο ότι τα θεματικά πάρκα είναι στην ουσία οργανωμένες πόλεις, ενώ τα πάρκα αναψυχής προσφέρουν απλά διασκέδαση. Βεβαίως όπως φαίνεται από την ιστορική ανασκόπηση τα τελευταία προηγήθηκαν των θεματικών πάρκων και στην ουσία μετεξελίχθηκαν σε τέτοια. Στην ουσία αποτελούν χώρους συνάντησης των τεχνών με την τεχνολογία και την αρχιτεκτονική, επηρεάζοντας τα πολιτιστικά ρεύματα και συνθέτοντας κουλτούρες και όπως αναφέρεται στη συνέχεια με παραδείγματα θεματικών πάρκων ώστε να εντοπιστούν οι διαφορές τους μεταξύ Ανατολής, Δύσης, Αμερικής και Ευρώπης.

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2:
ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑ

2. ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑ

2.1 Γενικά

Σε αυτό το κεφάλαιο θα γίνει ιστορική αναφορά στα **Πάρκα θεάματος** (Amusement Parks) και στα **Θεματικά πάρκα** (Theme Parks). Θα γίνει προσπάθεια να διαχωριστεί η ιστορική εξέλιξη αυτών των 2 ειδών πάρκων, διότι επικρατεί μια σύγχυση πότε ξεκίνησε το ένα και πότε το άλλο είδος πάρκου.

Οι Holloway & Taylor αναφέρουν ότι το πρώτο θεματικό πάρκο ξεκίνησε τη κειτουργία του το 1583 και ήταν το Bakken, λίγο έξω από την Κοπεγχάγη. (Holloway & Taylor, 1983/2006).

Στο πλαίσιο της εργασίας βγαίνει το συμπέρασμα ότι, το Dyrehavsbakken ("The Deer Park Hill"), που αναφέρεται συνήθως ως Bakken ("The Hill") (Εικόνες 1-3) είναι το παλαιότερο πάρκο θεάματος ή διασκέδασης (Amusement Park) και όχι θεματικό πάρκο όπως ισχυρίζονται οι Holloway & Taylor, το οποίο άνοιξε τις πύλες του το 1583 και βρίσκεται βόρεια της Κοπεγχάγης στην περιοχή Klampenborg, εκτείνεται σε έκταση 75 στρεμμάτων, προσελκύοντας 2,5 εκατομμύρια επισκέπτες το χρόνο (wikipedia 2010).

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

Εικόνα 1: Είσοδος Bakken, Κοπεγχάγη, Πηγή: http://images.google.gr

Εικόνα 2: Amusement Park Bakken, Κοπεγχάγη, Πηγή: http://images.google.gr

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

Εικόνα 3: Roller Coaster Bakken, Κοπεγχάγη, Πηγή: http://images.google.gr

Ένα χαρακτηριστικό στοιχείο που υπάρχει τόσο στα πάρκα διασκέδασης, όσο και στα θεματικά πάρκα, είναι ο λεγόμενος 'τροχός'. Ο George W. Ferris κατασκεύασε το 1893 το Ferris Wheel (Εικόνα 4) στο Chicago για τον εορτασμό των 400 ετών από την ανακάλυψη της Αμερικής από τον Χριστόφορο Κολόμβο (inventors).

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

Εικόνα 4: Ferris Wheel - Chicago, Πηγή: http://images.google.gr

2.2 Θεματικά πάρκα στην Ευρώπη

Τα θεματικά πάρκα και συνήθως τα πολιτιστικά θεματικά πάρκα στην Ευρώπη συνθέτουν ένα μείγμα ψυχαγωγίας και εκπαίδευσης, το οποίο έχει συμπυκνωθεί στον όρο «ψυχαγω-εκπαίδευση». Η αυξανόμενη δημιουργία χώρων για την αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου συνεπάγεται ότι ένας συνεχώς αυξανόμενος αριθμός από αυτά επιδιώκουν να προσθέσουν εκπαιδευτικά στοιχεία στα προϊόντα τους προκειμένου να διαφοροποιηθούν από τους ανταγωνιστές τους (Rojek, 1993).

2.2.1 Μίνι Ευρώπη – Βέλγιο

Χαρακτηριστικό παράδειγμα πολιτιστικού θεματικού πάρκου είναι η Μίνι Ευρώπη στις Βρυξέλλες (Εικόνες 5-7). Είναι ένα αρχιτεκτονικό πάρκο, το οποίο εκθέτει μικρογραφίες από διάφορα μνημεία των χωρών της Ευρώπης, συμπεριλαμβανομένης της Ακρόπολης, της Αψίδας του Θριάμβου και του Μπιγκ Μπεν (Munsters, 1996).

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

Εικόνα 5: Mini Europe – Βρυξέλλες Βέλγιο, (Ισπανική αρένα)

Πηγή: http://www.minieurope.com

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

Εικόνα 6: Mini Europe–Βρυξέλλες Βέλγιο, (Πίζα), Πηγή:http://www.minieurope.com

Εικόνα 7: Mini Europe – Βρυξέλλες Βέλγιο, Πηγή: http://www.minieurope.com

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

2.2.2 Futuroscope – Γαλλία

Ένα άλλο θεματικό πάρκο είναι το Futuroscope (Εικόνες 8-9), που τα θέματά του έχουν να κάνουν με το μέλλον. Βρίσκεται κοντά στο Πουατιέ της Γαλλίας, όπου η ευρηματική αρχιτεκτονική του μέλλοντος συνδυάζεται με την προηγμένη τεχνολογία, για παράδειγμα τα καθίσματα του κινηματογράφου έχουν ενσωματωμένους μηχανισμούς, ώστε να κινούνται και να δίνουν μια διαδραστική αίσθηση συμμετοχής (Holloway & Taylor, 1983/2006).

Εικόνα 8: Futuroscope – Πουατιέ Γαλλία, Πηγή: http://uk.futuroscope.com

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

Εικόνα 9: Futuroscope – Πουατιέ Γαλλία, Πηγή: http://uk.futuroscope.com

2.2.3 Asterix Park – Γαλλία

Οι διάσημοι ήρωες του διαχρονικού αυτού κόμικς ζωντανεύουν στο Asterix Park (Εικόνες 20-21) στη Γαλλία και προσφέρουν απλόχερα χαρά, διασκέδαση και πολύ περιπέτεια στους επισκέπτες και τα παιδιά τους. Ο Αστερίξ, ο Οβελίξ, ο Πανοραμίξ και η υπόλοιπη παρέα τους συνυπάρχουν σε αυτό το πάρκο που σε βγάζει από την πραγματικότητα και σε ταξιδεύει στα χρόνια της ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας, στο χωριό των Γαλάτων. Μια τεράστια έκταση, με θέμα την αιώνια διαμάχη ανάμεσα σε Ρωμαίους και Γαλάτες, φιλοξενεί εδώ και αρκετά χρόνια επισκέπτες όλων των ηλικιών με σκοπό να χαρίσει ατέλειωτες ώρες χαράς. Το πάρκο δίνει την ευκαιρία στους επισκέπτες να κάνουν ευχάριστες βόλτες αλλά και επικίνδυνες διαδρομές με μικρά και μεγάλα τρενάκια, τρενάκια που περνάνε μέσα από τρεχούμενα νερά, παιχνίδια ελεύθερης πτώσης και καρουσέλ (paidorama).

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

Εικόνα 10: Asterix Park – Παρίσι Γαλλία, Πηγή: http://www.parisprovence.com.au

Εικόνα 11: Asterix Park – Παρίσι Γαλλία, Πηγή: http://www.parisprovence.com.au

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

2.2.4 Port Aventura – Ισπανία

Το πρώτο μεγάλο πάρκο της Νότιας Ευρώπης ήταν το Port Aventura, (Εικόνες 10-12) το οποίο βρίσκεται στο Σαλού, έξω από τη Βαρκελώνη (Kotler κ.ά., 1999).
Νότια της Βαρκελώνης, σε μια τοποθεσία δίπλα στη θάλασσα, εμφανίζεται ένας ατέλειωτος κόσμος παιχνιδιών που συνδυάζει στοιχεία και διαφορετικές κουλτούρες από Κίνα, άγρια Δύση, Πολυνησία, Μεξικό και Μεσόγειο. Γίνεται δηλαδή ένα πολύ ξεχωριστό και ενδιαφέρον πάντρεμα πολιτισμών. Είναι χωρισμένο σε τομείς και κάθε τομέας παρουσιάζει και έναν πολιτισμό, μια κουλτούρα και μέσα από τα ατελείωτα παιχνίδια, μπορούν τα παιδιά να διασκεδάσουν και να εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους.

Το πάρκο αυτό ανήκει στα Universal Studios και έχει το πλεονέκτημα ότι είναι παραθαλάσσιο, γεγονός που σημαίνει ότι στη διασκέδαση συμμετέχει πολύ το υγρό στοιχείο. Το Caribe Aquatic Park είναι μια τεράστια Waterland με πισίνες, νεροτσουλήθρες και δεκάδες υδάτινες εκπλήξεις όπου τα παιδιά μπορούν να κάνουν κανό, να περάσουν με τρενάκια μέσα από το νερό και πολλά άλλα (paidorama).

Κάτι επίσης πολύ ενδιαφέρον που μπορεί να βιώσει ο επισκέπτης, είναι η εμπειρία της «θαλάσσιας Οδύσσειας» στην οποία μπορεί να δει και να νιώσει τους κινδύνους της βαθιάς θάλασσας, μια πραγματική Οδύσσεια (paidorama).

Εικόνα 12: Port Aventura – Βαρκελώνη Ισπανία, Πηγή: http://www.google.gr/imgres

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

Εικόνα 13: Port Aventura – Βαρκελώνη Ισπανία, Πηγή: http://www.google.gr/imgres

Εικόνα 14: Port Aventura – Βαρκελώνη Ισπανία, Πηγή: http://www.google.gr/imgres

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

2.2.5 Thorpe Park – Αγγλία

Το πρώτο Βρετανικό θεματικό πάρκο ήταν το Thorpe Park (Εικόνες 13-15) στο Σάρεϊ, σύλληψη και δημιουργία της εταιρίας Leisure Sport Ltd. Η δημιουργία του προτάθηκε αρχικά στα τέλη της δεκαετίας του ’60, αλλά κατασκευάστηκε στα τέλη της δεκαετίας του ’70. Πρόκειται για ένα μοντέρνο θεματικό πάρκο που οικοδομήθηκε σε περιοχή με εύκολη πρόσβαση από το Λονδίνο (Burton, 1991/1997).

Βρίσκεται πολύ κοντά στο αεροδρόμιο Χίθροου και οι περισσότερες δραστηριότητές του έχουν κεντρικό θέμα το νερό, όπως για παράδειγμα το θαλάσσιο σκι, το Bluebird και τα πλοία των Βίκινγκ (Torkildsen, 1983/2005).

Εικόνα 15: Thorpe Park – Σάρεϊ Αγγλία, Πηγή: http://www.google.gr/imgres

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

Εικόνα 16: Thorpe Park – Σάρεϊ Αγγλία, Πηγή: http://www.google.gr/imgres

Εικόνα 17: Thorpe Park – Σάρεϊ Αγγλία, Πηγή: http://www.google.gr/imgres

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

2.2.6 Legoland – Αγγλία

Λίγο έξω από το Λονδίνο, υπάρχει ένα θεματικό πάρκο ολοκληρωτικά φτιαγμένο από πολύχρωμα τουβλάκια. Εκεί μπορεί ο επισκέπτης να περιηγηθεί μέσα σε τεράστιους και μυστηριώδεις λαβυρίνθους, να κάνει σαφάρι, να θαυμάσει υπέρογκους δεινόσαυρους, να οδηγήσει αυτοκινητάκια. Ένας κόσμος φτιαγμένος από τα διάσημα τουβλάκια της Lego.

Το πάρκο (Εικόνες 16-17) δίνει την ευκαιρία να επιλέξει κάποιος ανάμεσα σε 50 μαγικές διαδρομές και ανάμεσά τους, από την άνοιξη του 2009, να περιηγηθεί στη Χώρα των Βίκινγκς, όπου μπορεί να συναντήσει τέρατα, δράκους και πολεμιστές, καθώς επίσης και να εξερευνηθεί στον τάφο του Φαραώ. Ένα πάρκο κυρίως για παιδιά μικρής ηλικίας, αλλά και για τους συνοδούς τους (paidorama).

Εικόνα18:Legoland–Λονδίνο Αγγλία Πηγή:
http://www.themeparkreview.com/uk2006/legoland/legoland1.htm

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

Εικόνα 19: Legoland – Λονδίνο Αγγλία, Πηγή: http://www.destination360.com

2.2.7 Chessington World – Αγγλία

Λίγα μόλις χιλιόμετρα επίσης έξω από το Λονδίνο βρίσκεται το θεματικό πάρκο Chessington World και αποτελεί προορισμό πολλών οικογενειών. Ένας κόσμος γεμάτος παιχνίδια και τρενάκια, μαγικές διαδρομές, καταστήματα με αναμνηστικά και πολλή φαντασία. Ιδανικό πάρκο για ηλικίες κάτω των 12 ετών.

Αυτό που κάνει το Chessington World να ξεχωρίζει από άλλα πάρκα της Ευρώπης είναι ο τεράστιος Ζωολογικός κήπος του, που συγκεντρώνει σπάνια ζώα από όλο τον κόσμο. Ανάμεσά τους γορίλλες, ασιατικά λιοντάρια, περσικές λεοπαρδάλεις, τίγρεις και πολλά άλλα εξωτικά ζώα.

Τέλος, τον κήπο αυτό έρχεται να συμπληρώσει το θαλάσσιο τμήμα του, το οποίο δίνει την ευκαιρία να γνωρίσει ο επισκέπτης του τον μυστικό βυθό της θάλασσας και τα σπάνια είδη που ζουν μέσα σ' αυτόν. Η εκδρομή στο Chessington World μπορεί να αποτελέσει την συνέχεια του ταξιδιού στη Legoland, εφόσον τα δύο πάρκα απέχουν μεταξύ τους μόνο λίγα λεπτά (paidorama).

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

2.2.8 Efteling- Ολλανδία

Το θεματικό πάρκο Efteling (Εικόνες 18-19) βρίσκεται στην Ολλανδία είναι ένα παραμυθένιο πάρκο. Κατάλληλο για όλες τις ηλικίες, συγκεντρώνει χιλιάδες επισκέπτες κάθε χρόνο. Αυτό που μαγεύει τον κάθε επισκέπτη του είναι το ατελείωτο παραμύθι που μπορείς να ζήσεις μέσα σε ένα χώρο με στοιχειωμένα σπίτια, ονειρεμένα καρουζέλ, ξωτικά και πειρατικά πλοία που ενθουσιάζουν μικρούς και μεγάλους.

Το πάρκο προσφέρει θέαμα και διασκέδαση στα ατελείωτα παιχνίδια του και σε ταξιδεύει στο όνειρο. Θέατρα που παρουσιάζουν παραστάσεις μιούζικαλ, μουσεία με αντικείμενα από το παρελθόν γεμάτα μυστήριο και φεστιβάλ καρναβαλιού με στολές και παραδοσιακό χαρακτήρα από χώρες όλου του κόσμου, είναι κάποια από τα στοιχεία που κάνουν το Efteling μοναδικό (paidorama).

Εικόνα 20: Efteling – Efteling Ολλανδία, Πηγή: http://www.google.gr

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

Εικόνα 21: Efteling – Efteling Ολλανδία, Πηγή: http://www.google.gr

2.2.9 Gardaland – Ιταλία

Στη λίμνη Γκάρντα, στη Β. Ιταλία ζωντανεύει ένας κόσμος φαντασίας, ένας ονειρικός κόσμος (Εικόνες 22-23). Στο πάρκο αυτό μπορεί ο επισκέπτης να «σαλπάρει» με καραβάκια για ατέλειωτες βόλτες, να επισκεφτεί το θέατρο με τις μαριονέτες, την παραμυθένια, λαχταριστή ζαχαρούπολη και να ανεβεί στο δεντρόσπιτο, όνειρο του κάθε παιδιού, που ξεπροβάλλει στη μέση του «Βασιλείου της Φαντασίας» που αποτελεί ένα από τα τμήματα του πάρκου. Το πάρκο είναι χωρισμένο σε παιχνίδια φαντασίας, αδρεναλίνης, περιπέτειας και θεάματος. Η Gardaland ενδείκνυται και για παιδιά μικρής ηλικίας που έχουν την ευκαιρία να απολαύσουν τις χαρές του πάρκου χωρίς κανέναν φόβο και κίνδυνο (paidorama).

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

Εικόνα 22: Gardaland – Λίμνη Garda Ιταλία, Πηγή: http://www.lakegarda.biz/images/gardaland.jpg

Εικόνα 23: Gardaland – Λίμνη Garda Ιταλία, Πηγή: http://pleasingvacations.com/Images/

2.2.10 Europa Park – Γερμανία

Στην πόλη Freiburg, κοντά στα Γαλλικά και Ελβετικά σύνορα, βρίσκεται το γερμανικό Europa Park (Εικόνες 24-25). Η ιδιαιτερότητά του βρίσκεται στο ότι οι θεματικές

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

ενότητες αναφέρονται σε 12 ευρωπαϊκές χώρες. Είναι ένας τρόπος για να μάθει ο επισκέπτης ταυτόχρονα την κουλτούρα διαφορετικών χωρών. Υπάρχει το «Childrens World» με το χωριό των Βίκινγκς, νεροτσουλήθρες και αμμόλοφους. Τα μεγαλύτερα παιδιά απολαμβάνουν την Adventure Land που θυμίζει άγρια ζούγκλα (paidorama).

Εικόνα 24: EuropaPark – Freiburg Γερμανία,

Πηγή:http://www.hotelamstadtgarten.de/designhotel/bilder/image/Bilder%20freizeit%20special/EuropaPark.jpg

Εικόνα 25: EuropaPark – Freiburg Γερμανία,

Πηγή: http://www.pension-europa-park-rust.de/images/europapark.jpg

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

2.3 Θεματικά πάρκα στην Αμερική και στην Ασία

Η Αμερική είναι η «Μητέρα» των θεματικών πάρκων και έχει τα περισσότερα από οποιαδήποτε χώρα στον κόσμο (Παράρτημα Ι).

Τα θεματικά πάρκα αποτελούν μια σύγχρονη σύλληψη που σχετίζεται με τον πολιτισμό, τον ελεύθερο χρόνο και τον τουρισμό. Το πρώτο θεματικό πάρκο (η Disneyland) άνοιξε το 1955 στο Λος Άντζελες (Εικόνες 26-27) σε μια περιοχή ασήμαντη, όπου η τουριστική κίνηση καλυπτόταν μόνο από 7 μέτρια ξενοδοχεία (Williams, 1998).

Το Λος Άντζελες σήμερα έχει πολλά θεματικά πάρκα, πράγμα το οποίο οφείλεται στο γεγονός ότι το Χόλιγουντ αποτελεί το κέντρο της κινηματογραφικής βιομηχανίας (Boniface & Cooper, 1987/2009). Η Disneyland δεν ήταν εξολοκλήρου πρωτότυπη ιδέα, αφού δανείστηκε πολλές ιδέες από το πάρκο De Efteling (Williams, 1998).

Εικόνα 26: Disneyland – Los Angeles, Πηγή: http://www.google.gr

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

Εικόνα 27: Disneyland – Los Angeles, Πηγή:
http://disneycollections.blogspot.com/2008/04/disney-land-2.html

Το επόμενο πάρκο Disney στο Ορλάντο (Εικόνες 28-29) της Φλόριντα, άνοιξε το 1971 και επαναλάμβανε την επιτυχημένη συνταγή της αρχικής Disneyland. Διαθέτει ξενοδοχείο, υποδομές για αθλητικό τουρισμό (γήπεδο γκολφ, υπαίθρια αθλήματα) και οικοτουρισμό (30.000 στρέμματα άγριας φύσης). Το θεματικό πάρκο του Disney στο Orlando περιλαμβάνει το Magic Kingdom, το EPCOT και το στούντιο MGM.

Η εξάπλωση των θεματικών πάρκων στην Αμερική φανερώνει τη ραγδαία απήχηση που έχουν στο κοινό, αλλά και τη σπουδαιότητα μιας σειράς παραγόντων, η συνύπαρξη των οποίων κρίνεται απαραίτητη για την ίδρυση επιτυχημένων θεματικών πάρκων (Παράρτημα ΙΙ).

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

Εικόνα 28: Disneyland – Orlando, Πηγή: Προσωπικό αρχείο

Εικόνα 29: Disneyland – Orlando, Πηγή: Προσωπικό αρχείο

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

2.4 Επισκεψιμότητα θεματικών πάρκων στην Ευρώπη

Το δημοφιλέστερο θεματικό πάρκο της Ευρώπης είναι η Eurodisney έχοντας 10.2 εκατ. Επισκέπτες το 2005 – παρότι ο αριθμός αυτός είναι μειωμένος σε σχέση με τα 12,2 εκατ. Το 2002- και έχει πλέον καθιερωθεί ως το μεγαλύτερο τουριστικό αξιοθέατο της Ευρώπης. Τα αρχικά προβλήματα που προέκυψαν τα πρώτα χρόνια λειτουργίας του, οφείλονται κυρίως σε 2 παράγοντες: α) τον καιρό (βρίσκεται πολύ βόρεια για να προσελκύσει επισκέπτες τους χειμερινούς μήνες) και β) τη λάθος εκτίμηση της αγοράς (ο χώρος απέτυχε να προσελκύσει Γάλλους επισκέπτες, σε αντίθεση με Βρετανούς και Γερμανούς, επειδή επίκεντρο του ήταν η Αμερικάνικη κουλτούρα). Τα αμέσως επόμενα δημοφιλέστερα θεματικά πάρκα της Ευρώπης είναι οι κήποι Tivoli στην Κοπεγχάγη και το Europa Park στη Γερμανία με περίπου 4 εκατ. επισκέπτες το 2005.

Στη Μεγάλη Βρετανία το δημοφιλέστερο πάρκο είναι το Alton Towers με περίπου 2,5 εκατ. επισκέπτες το χρόνο και περιλαμβάνει πολλά «τρενάκια με άσπρες παλάμες» και εστιατόρια, βρίσκεται πολύ κοντά σε αυτοκινητόδρομο και σε μια περιοχή που υποστηρίζεται από έργα κοινωνικής υποδομής (Youell, 1996) [Πίνακας 1].

Άλλα παραδείγματα επιτυχημένων πάρκων είναι το World of Adventures στο Κένσινγτον του Σάρεϊ (που περιλαμβάνει το «Mystic East»), το American Adventure World κοντά στο Ίλκεστον στην κομητεία του Ντέρμπι (που περιλαμβάνει εξομοιώσεις του καταράκτη Νιαγάρα, του σιδηροδρόμου της Σάντα Φε και της αρένας του Ελ Πάσο), το Flamingoland στα βόρεια της κομητείας του Γιόρκ, το βόρειο Γιόρκσαϊρ, το Frontierland στο Μόρκαμ, στο Λάνκασαϊρ και το Pleasurewood Hills στο Σάφολκ. Το Thorpe Park αποτελεί έναν από τους 3 βασικότερους προορισμούς και προσελκύει πάνω από 1 εκατ. επισκέπτες το χρόνο (Δέφνερ, 2009). [Σχήμα 2]

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

Πίνακας 1: Κύρια μεγέθη των θεματικών πάρκων στην Ευρώπη (2000-2005)

	Αριθμός πάρκων			Αρ. επισκεπτών (εκατ.)			Έσοδα (δις. $)		
Περιοχή	2000	2005	%	2000	2005	%	2000	2005	%
Ευρώπη	83	92	25,4	101	113	18,6	2.208	2.486	16,4

Πηγή: Clavé, 2007

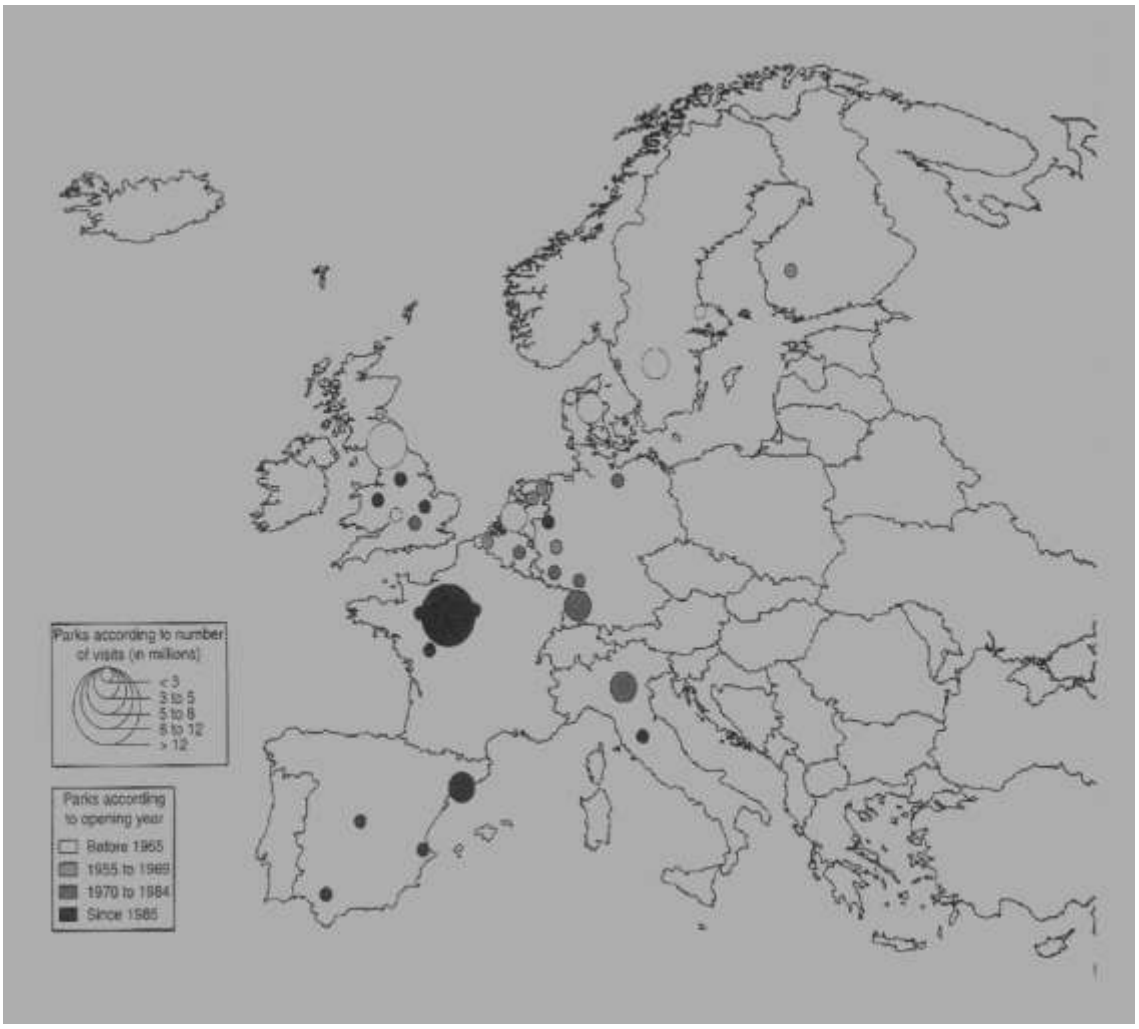

Σχήμα 2: Τα κυριότερα θεματικά πάρκα στην Ευρώπη, Πηγή: Clavé, 2007

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

2.5 Επισκεψιμότητα θεματικών πάρκων στην Αμερική

Η αυξανόμενη προσέλευση στα θεματικά πάρκα είναι πραγματικά εντυπωσιακή και σχετίζεται άμεσα με τον αυξανόμενο ρυθμό δημιουργίας τους. Το 1975 υπήρχαν 35 μεγάλα θεματικά πάρκα στις ΗΠΑ, τα οποία προσέλκυσαν 64 εκατ. επισκέπτες (Torkildsen, 1983/2005). Το 1987 προστέθηκαν άλλα 30 θεματικά πάρκα, με το καθένα να προσελκύει πάνω από 1 εκατ. επισκέπτες ετησίως (Burton, 1991/1997). Το 2005 τα θεματικά πάρκα των ΗΠΑ μαζί με τον Καναδά φιλοξένησαν τα 229 από τα 606 εκατομμύρια επισκεπτών παγκοσμίως, δηλαδή το 37,8% των επισκεπτών, με την Ευρώπη να φτάνει μόλις το 18,6% και την Ασία με τον Ειρηνικό το 38,4% (Πίνακας 2).

Η Disneyland στο Λος Άντζελες τον πρώτο χρόνο λειτουργίας της κάλυπτε μόλις 5 διαφορετικούς θεματικούς τομείς, ωστόσο προσέλκυσε 3,8 εκατ. επισκέπτες, με ακαθάριστα κέρδη 273 εκατ. δολάρια την πρώτη δεκαετία, ενώ οι περιφερειακές επιχειρήσεις (ξενοδοχεία-έμποροι) αποκόμισαν 555 εκατ. δολάρια (Sorkin, 1992).

Πίνακας 2: Κύρια μεγέθη των διεθνών θεματικών πάρκων (2000-2005)

	Αριθμός πάρκων			Αρ. επισκεπτών (εκατ.)			Έσοδα (δις. $)		
Περιοχή	2000	2005	%	2000	2005	%	2000	2005	%
Ασία/Ειρηνικός	119	127	35,1	188	233	38,4	4.416	5.024	33,2
ΗΠΑ-Καναδάς	112	113	31,2	226	229	37,8	6.762	7.133	47,2
Υπόλοιπος Κόσμος	28	30	8,3	30	31	5,1	0.414	0.475	3,1
ΣΥΝΟΛΟ	342	362	100	545	606	100	13.800	15.118	100

Πηγή: Clavé, 2007

2.6 Η πόλη Celebration

Η εταιρία Walt Disney συμμετείχε στο σχεδιασμό διαφόρων έργων, όπως στην αναμόρφωση της Times Square στη Νέα Υόρκη και τη νέα πόλη Celebration (Εικόνες 30-32). Η αναμόρφωση της Times Square αποτελεί παράδειγμα «αστικής θεματοποίησης» και αντανακλά την πρόσφατη μεταστροφή όσον αφορά στις στρατηγικές που ακολουθούν οι σχεδιαστές αστικής οικονομικής ανάπτυξης σχετικά με τις υπηρεσίες ελεύθερου χρόνου (Zukin, 1995, Sassen & Roost, 1999).

Η νέα πόλη Celebration αποτελεί παράδειγμα «νέας αστικότητας». Πρόκειται για μια τάση, όπου οι ρίζες τις βρίσκονται στον Howard, με κύρια χαρακτηριστικά το

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

σχεδιασμό κοινοτήτων με βάση ανθρώπινες διαστάσεις για τη συγκέντρωση στοιχείων μιας παραδοσιακής μικρής πόλης (Le Gates & Stout, 1996/2007).

Ενώ η νέα αστικότητα είναι ένα κίνημα - με ολοκληρωμένες κοινότητες, από κοινού χρήση ζωνών, και με πιο φιλικά σχέδια των χώρων διαβίωσης - έχει επίσης σημαντικά μειονεκτήματα, ειδικά φυλετικών και κοινωνικοοικονομικών προκαταλήψεων. Η νέα αστικότητα υποστηρίζει το μοντέλο της επιστροφής στην πόλη, όπου οι άνθρωποι εργάζονται όπου ζουν. Αυτό έρχεται σε αντίθεση με τους σύγχρονους κανόνες που χωρίζει το σπίτι και το χώρο εργασίας όπου αλλού είναι η εμπορική και επιχειρηματική ζώνη και αλλού η ζώνη κατοικίας.

Το νέα πόλη Celebration, αφιερώνει το μεγαλύτερο μέρος του στον τρόπο ζωής των κατοίκων παρά τα στοιχεία που αφορούν τα σπίτια που θα οικοδομηθούν, δίνοντας την εντύπωση ότι ο οικισμός αντιπροσωπεύει περισσότερο ένα στιλ ζωής παρά γειτονιές που ζουν άνθρωποι (Χαρμπή, 2009). Χαρακτηριστικά αναφέρεται:

> υπήρχε κάποτε ένα μέρος όπου οι γείτονες αντάλλασαν χαιρετισμούς στην ησυχία του καλοκαιρινού σούρουπου. Όπου τα παιδιά κυνηγούσαν πυγολαμπίδες. όπου τα λικνίσματα στις μπροστινές βεράντες προσέφεραν εύκολη διαφυγή από τις έγνοιες της μέρας. Όπου ο κινηματογράφος έπαιζε κινούμενα σχέδια το Σάββατο. Όπου το μπακάλικο σου έφερνε τα πράγματα στο σπίτι. Ένα μέρος που πάντα υπήρχε εκείνος ο δάσκαλος που πάντα ήξερε ότι είχατε εκείνο το μοναδικό κάτι. Το θυμάστε αυτό το μέρος; ίσως από την παιδική σας ηλικία. Ή απλά από διηγήσεις. Είχε τη δική του μαγεία. Εκείνη τη ξεχωριστή μαγεία μιας αμερικάνικης οικογενειακής πόλης (Rifkin, 2001).

Η πόλη βρίσκεται στην κομητεία Οσιόλα της Φλόριντα, καταλαμβάνει έκταση 27,6Km^2 και απέχει 30 λεπτά από το κέντρο του Ορλάντο και 20 λεπτά από το Διεθνές αεροδρόμιο του Ορλάντο. Η πρώτη φάση κατασκευής της πόλης έγινε το 1996 κατασκευάζοντας τα Celebration Village, West Village και Lake Evalyn με περίπου 700 ιδιοκτησίες. Ακολούθησαν τα North Village, South Village (500 ιδιοκτησίες), East Village, Aquila Reserve και τέλος το Artisan Park (600 ιδιοκτησίες). Ο πληθυσμός της πόλης ανέρχεται στις 9.500 κατοίκους (celebrationtowncenter). Από τα εγκαίνια της και μετά αποτελεί την εντυπωσιακότερη δημιουργία στον τομέα των ακινήτων του μητροπολιτικού Ορλάντο (Foglesong, 1999).

Η Celebration αποτέλεσε αντικείμενο έρευνας κυρίως σε σχέση με τις προσδοκίες που δημιουργήθηκαν: αποδείχθηκε ότι ήταν ένας πραγματικός χώρος με πραγματικά προβλήματα και όχι ένα χωριό-θεματικό πάρκο (Ross, 1999).

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

Εικόνα 30: Celebration City – Orlando, Πηγή: http://en.wikipedia.org

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

Εικόνα 31: Celebration City – Orlando, Πηγή: http://en.wikipedia.org

Εικόνα 32: Celebration City – Orlando, Πηγή: http://en.wikipedia.org

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

2.7 Συμπεράσματα

Τα παραδείγματα που αναλύθηκαν δεν επιλέχθηκαν τυχαία, αλλά αποσκοπούν στο να αποδείξουν τις διαφορές μεταξύ Ανατολή και Δύσης, Αμερικής και υπόλοιπου κόσμου, ιδιαίτερα με την Ευρώπη. Η θεματολογία των πάρκων και η βάση στην οποία στηρίχθηκαν για να εξελιχθούν έχει να κάνει με τις κοινωνίες και την ιστορία τους, η οποία και διαμόρφωσε διαφορετικές κουλτούρες. Έτσι τα πάρκα στην Ευρώπη είναι περισσότερο ιστορικά και δεσμευμένα με την αρχιτεκτονική, τις τέχνες και την εκπαίδευση, στην Αμερική μάλλον πιο κοντά στη φαντασία και την τεχνολογία, ενώ στην Ανατολή συνδυάζουν την αισθητική με τη λειτουργικότητα, στοχεύοντας στη δημιουργία νέων αστικών κέντρων σε υφιστάμενες πόλεις.

Ιδιαίτερη μνεία βεβαίως γίνεται στα πάρκα Disney που αποτελούν τους πρωτοπόρους στην εξέλιξη των πάρκων από απλώς ψυχαγωγικά σε θεματικά. Αν και δέχονται αυστηρή κριτική, κάνεις δε μπορεί ν' αμφισβητήσει τη δημοτικότητά τους και τη συμβολή τους στον πολεοδομικό σχεδιασμό. Άλλωστε δεν είναι τυχαίο ότι συνεχίζουν να επιβιώνουν και να επεκτείνονται, παραμένοντας πάντα στην κορυφή.

Μέσα επίσης από τα παραδείγματα αυτά, μπορεί κανείς να παρατηρήσει ότι τα περισσότερα θεματικά πάρκα διαθέτουν κατάλυμα για τους επισκέπτες. Οι νέες τάσεις εξέλιξης τους απαιτούν πια την επέκταση ίσως των ξενοδοχειακών μονάδων τους, ίσως και την εισαγωγή επιπλέον δραστηριοτήτων.

Σαφώς η εμπειρία μέσα από τα παραδείγματα θεματικών πάρκων παγκοσμίως δεν σημαίνει την άκριτη αφομοίωση συνταγών επιτυχίας, γιατί κάθε ένα από αυτά λειτούργησε με βάση τον κοινωνικό του περίγυρο και σχεδιάστηκε για να ταιριάζει σε αυτόν. Συνεπώς η αποκτηθείσα γνώση οφείλει να προσαρμόζεται σε κάθε περίπτωση και χώρα, ώστε να αποφέρει τα επιθυμητά αποτελέσματα. Η λογική των πάρκων Disney είναι χαρακτηριστικό παράδειγμα συγκέντρωσης επισκεπτών, που προσφέρουν όλες τις ανέσεις, ώστε να τους συγκρατούν σε ένα ενιαίο χώρο.

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3:
ΤΑ ΘΕΜΑΤΙΚΑ ΠΑΡΚΑ DISNEY

3. ΤΑ ΘΕΜΑΤΙΚΑ ΠΑΡΚΑ DISNEY

3.1 Εισαγωγή

Ο όρος «Ντισνεοποίηση» έχει αρχίσει ήδη να χρησιμοποιείται και ένα από τα κυριότερα επακόλουθά του είναι η αντικατάσταση του ελεύθερου χρόνου με εργασία, με την παραγωγή ελεύθερου χρόνου να εξαρτάται από τους ρυθμούς της βιομηχανίας (Sorkin, 1992).

Ο Disney είχε ένα ουτοπικό όνειρο, παρόμοιο με εκείνο του Howard, «να ανοικοδομήσει την πόλη σύμφωνα με το πώς θα έπρεπε να είναι και όχι με βάση αυτήν που ήταν στην πραγματικότητα» (Sudjic, 1992). Η οργάνωση και η έκταση των πάρκων είναι αντίστοιχη με αυτά της κηπούπολης, που αποτελεί «το χειροπιαστό παράδειγμα που προαναγγέλει το χώρο του Disney, το πάρκο δηλαδή μέσα στο θεματικό πάρκο». Η χωροθέτηση των Disneyland στις περιμέτρους των πόλεων αντιπαραβάλλεται με τα επιχειρηματικά κέντρα σε άλλες διασταυρώσεις του οδικού δικτύου. Τα πάρκα είναι τοποθετημένα γύρω από ένα δυνατό πυρήνα και μοιράζονται σε θεματοποιημένες περιοχές της χώρας, οι οποίες «ρέουν» η μία μέσα στην άλλη (Sorkin, 1992).

Όσον αφορά τις θεσμικές διαστάσεις του σχεδιασμού, η Disney κατόρθωσε ότι φαντάζει ακόμη σαν όνειρο για πολλούς σχεδιαστές (Foglesong, 1999). Το WDW, με τους 26.000 υπαλλήλους, όπως άλλωστε και η Eurodisney, θα μπορούσαν να θεωρηθούν πόλεις. Η Eurodisney μέχρι την αποπεράτωσή της το 2017, προβλέπεται να περιλαμβάνει, όχι μόνο δύο τεράστια θεματικά πάρκα, αλλά και 18.000 δωμάτια ξενοδοχείων, 700.000 m^2 χώρους γραφείων, 95.000 m^2 καταστημάτων και ένα διεθνές συνεδριακό κέντρο (Masser κ.ά, 1994).

Η εταιρία Walt Disney ακολούθησε συγκεκριμένη πολιτική σχετικά με το σχεδιασμό των πάρκων και έδειξε ιδιαίτερη προτίμηση στην ψυχαγωγική αρχιτεκτονική αφού χρησιμοποίησε καταξιωμένους αρχιτέκτονες.

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

3.2 Ιστορική αναδρομή

Τα πάρκα αναψυχής έχουν μια μακρά ιστορία. Ξεκίνησαν ως τοπόσημα και σημαντικοί χώροι συνάντησης στις αναπτυσσόμενες βιομηχανικές πόλεις. Ο Disney αποφάσισε να επιχειρήσει κάτι πέρα από τα συνηθισμένα κακέκτυπα της εποχής. Λίγο έξω από το Los Angeles έχτισε ένα νέο μοντέλο ιδιωτικού χώρου που συγκέντρωσε όλη την απήχηση που είχαν τα ψυχαγωγικά πάρκα, αποφεύγοντας παράλληλα την λιγότερο θελκτική σκοπιά τους. Το Disney World άνοιξε τη δεκαετία του ’70 στα πλαίσια μιας τεράστιας έκτασης στην κεντρική Florida και σύντομα έγινε το βασικό μέτρο σύγκρισης για εξέλιξη των θερέτρων στην Αμερική και αργότερα παγκοσμίως. (americansc).

3.3 Η λογική των πάρκων των Disney

Το Μαγικό Βασίλειο βρίσκεται στο επίκεντρο όλων των θεματικών πάρκων Disney. Η Main Street αντανακλά τη στάση της Walt Disney απέναντι στο αστικό παρελθόν. Η κοινότητα που εκθειάζεται δεν είναι άλλη από την ακαθόριστη εκείνη εποχή της μοντέρνας τεχνολογίας, της μαζικής παραγωγής και μαζικής κατανάλωσης, δεδομένου κατά ειρωνικό τρόπο ότι τα θεματικά πάρκα Disney είναι από τους πιο προφανείς προαγωγούς της μαζικής κουλτούρας.

Επιπλέον η Disney προσφέρει μια παρωδία των Αμερικάνικων ψυχώσεων για τη ζωή σ’ επαρχιακές μικρές πόλεις: αυτό αποτελεί μια μεταμοντέρνα εμπειρία, ακόμη και αν τα ψώνια στη Main Street περιορίζονται σε στολίδια και φαγητό, η κυκλοφοριακή συμφόρηση είναι σπάνια και η τεχνολογία φαντάζει να χρησιμοποιείται μόνο για να παρέχει κούρσες.

Για να επανέλθουμε στη δομή των πάρκων της Disney, γύρω από τη Main Street, απλώνονται θεματικές περιοχές (“χώρες” -“lands”), όπως η Frontierland, που εστιάζουν σε άλλους τόπους και άλλες εποχές, είτε ξένες, είτε μυθολογικές (αν και αυτές συνήθως περιπλέκονται). Οι κούρσες βασίζονται κυρίως στις ταινίες του Disney, όπως ο Πήτερ Παν, ή αποτελούν περιληπτικές αναπαραστάσεις τόπων που δημιουργήθηκαν από ταινίες, όπως οι Πειρατές της Καραϊβικής. Αν και η τεχνολογία είναι εδώ και χρόνια ένα από τα μεγαλύτερα θέματα στην Tomorrowland, το πάρκο στη Florida έχει επίσης και την EPCOT (Experimental Prototype City of Tomorrow –

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

Πειραματική Πρότυπη Πόλη του Αύριο), όπου η τεχνολογία παρουσιάζεται ως ο σωτήρας του πλανήτη (americansc).

Τα πάρκα της Disney αποφάσισαν να διευρύνουν το κοινό στο οποίο απευθύνονται και να συμπεριλάβουν όλες τις ηλικίες, από μωρά μέχρι ανθρώπους τρίτης ηλικίας, διαθέτοντας μια μεγάλη γκάμα διασκεδάσεων που ξεκινά από επικίνδυνες κούρσες και καταλήγει σε ήρεμες κρουαζιέρες ξενάγησης. Η πιο προφανής οπτική της εξάπλωσης και διαφοροποίησης της Disneyland, η οποία υπερίσχυσε άλλων μικρότερων πάρκων της Καλιφόρνια, είναι ότι η εταιρεία συνεχίζει ν' αναπτύσσει νέα πάρκα σ' ολόκληρη τη χώρα, όπως τα Disney-MGM Studios και ποικίλα υδροπάρκα όπως τα Typhoon Lagoon ή River Country (americansc).

3.4 Η Disneyland στη Γαλλία

Η Disneyland στη Γαλλία (Εικόνες 33-35) αποτελεί πρωταγωνιστικό ρόλο στα θεματικά πάρκα και παίρνει τον τίτλο του μεγαλύτερου και πιο εντυπωσιακού πάρκου στην Ευρώπη. Οι επισκέπτες μπορούν να περιπλανηθούν σε διαδρομές με μικρά και μεγάλα τρενάκια, απότομες πτώσεις, ειδικές αίθουσες εικονικής πραγματικότητας στο διάστημα και ατελείωτα σόου και παρελάσεις των γνωστών πρωταγωνιστών του Disney.

Στη Disneyland υπάρχει ο μεγαλοπρεπής πύργος της Ωραίας Κοιμωμένης και η σκοτεινή διαδρομή στον κόσμο των Πειρατών, όπου με μικρά καραβάκια και κάτω από τον έναστρο ουρανό που μοιάζει να είναι αληθινός, μπορεί ο επισκέπτης να γνωρίσει το μυστήριο μιας νύχτας όλο εκπλήξεις. Το τρενάκι του Indiana Jones, είναι ένα απίστευτα μεγάλο και γρήγορο τρένο, που ανεβάζει την αδρεναλίνη στα ύψη. Νέα παιχνίδια προστίθενται κάθε χρόνο στο Walt Disney Studios Park.

Το πάρκο ακόμη διαθέτει ξενοδοχεία που μπορούν να φιλοξενήσουν όσους επισκέπτες αποφάσισαν να ταξιδέψουν μέχρι τη Γαλλία μόνο για την Disneyland. (paidorama).

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

Εικόνα 33: Disneyland – Παρίσι Γαλλία,
Πηγή:http://hotelpulitzerparis.files.wordpress.com/2009/08/disneyland_paris_france_original.jpg

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

Εικόνα 34: Disneyland – Παρίσι Γαλλία,
Πηγή:http://www.lifestyleholidaysindia.com/Life_Admin/UplodedImage/95_Disneyland%20Paris.jpg

Εικόνα 35: Disneyland – Παρίσι Γαλλία,
Πηγή: http://mjjgallery.free.fr/dangerous/various/disneyland/001.jpg

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

3.5 Η Walt Disney World στη Florida

Το 1959 η Walt Disney Productions άρχισαν να αναζητούν γη για ένα δεύτερο πάρκο το οποίο θα συμπλήρωνε την Disneyland , η οποία υπήρχε στο Anaheim της Καλιφόρνια το 1955. Το Walt Disney World (εικόνες 36-38), δε βρίσκεται στα όρια της πόλης του Ορλάντο, αλλά περίπου 34 χλμ νοτιοδυτικά του Ορλάντο. στο νοτιοδυτικό Orange County. Το θεματικό πάρκο καταλαμβάνει περίπου 120 km^2 και είναι τόσο μεγάλο όσο δύο φορές το μέγεθος του Μανχάταν .

Μετά την αγορά χιλιάδων στρεμμάτων γης το 1965, η Disney ξεκίνησε το σχεδιασμό νέων επιχειρηματικών συμμετοχών της. Επτά χρόνια ήταν αφιερωμένα στη διαδικασία σχεδιασμού για το πάρκο, και η κατασκευή διήρκησε 52 μήνες. Η πρώτη μέρα λειτουργίας του Disney World πραγματοποιήθηκε στις 1 Οκτωβρίου του 1971. Από το 1971, το Disney World, έχει μεγαλώσει και περιλαμβάνει τέσσερα μεγάλα θεματικά πάρκα (Epcot, Hollywood Studios, Βασίλειο των ζώων και το Μαγικό Βασίλειο) και δύο πάρκα νερού. Η ανάπτυξη περιλαμβάνει επίσης καταστήματα και εστιατόρια, καθώς και ένα τεράστιο δημόσιο σύστημα μεταφοράς που παρέχει πρόσβαση σε κάθε αξιοθέατο.

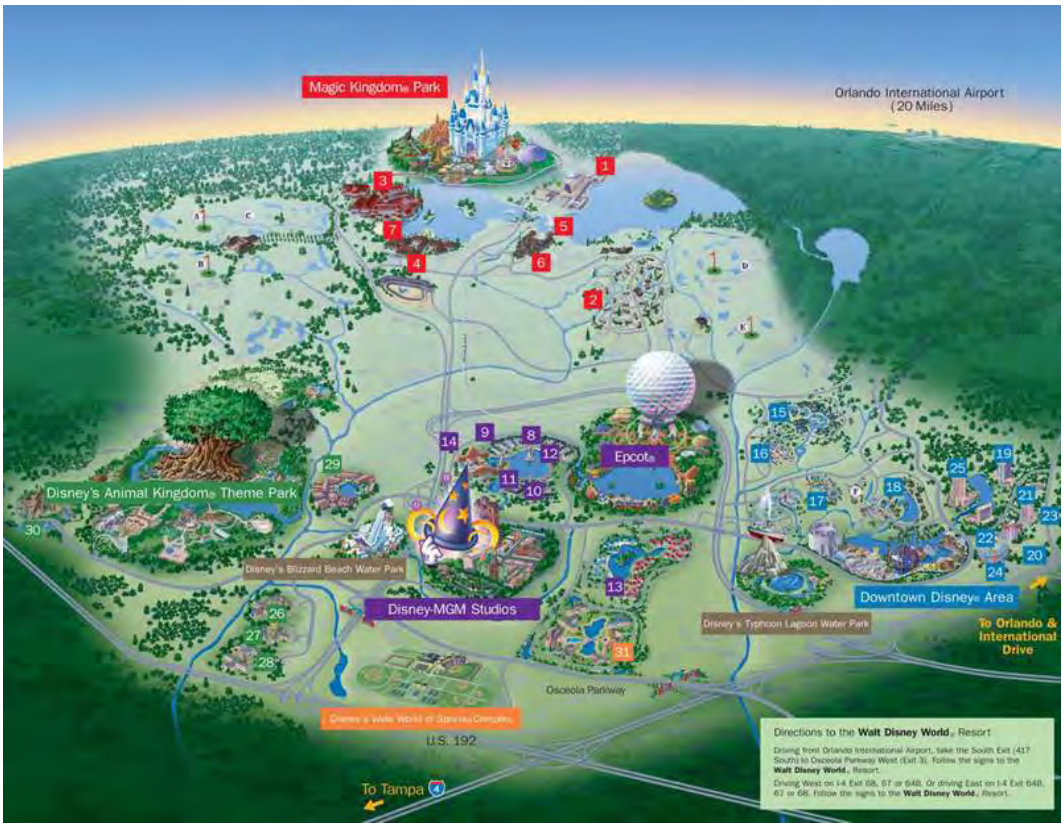

Εικόνα 36: World Disney World – Φλόριντα, Αμερική
Πηγή: http://www.disneygetawayrentals.com/disneyattractions.php

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

Εικόνα 37: World Disney World – Μαγικό Βασίλειο, Φλόριντα, Αμερική
Πηγή: http://www.disneygetawayrentals.com/aerialpictures.php

Εικόνα 38: World Disney World – Resort, Φλόριντα, Αμερική
Πηγή: http://www.disneygetawayrentals.com/aerialpictures.php

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

3.6 Συμπεράσματα

Όπως προκύπτει, το όνειρο του Disney ήταν η κατασκευή θεματικού πάρκου με θέμα την ιστορία των ηρώων του Disney. Η λογική των πάρκων είναι να απευθύνονται σε όλες τις ηλικίες, διαθέτοντας μεγάλη γκάμα διασκεδάσεων, αλλά και να συγκρατούν τους επισκέπτες σε ένα ενιαίο χώρο, προσφέροντας τους όλες τις ανέσεις, που μπορούν να ζητήσουν. Εστιατόρια, κινηματογράφοι, καφετέριες, διαμονή, είναι μερικές δυνατότητες που προσφέρουν για να προσελκύσουν τους επισκέπτες και να τους δώσουν την ευκαιρία να περάσουν όλη τη μέρα χωρίς να χρειαστεί να αναζητήσουν τρόπους εστίασης και διασκέδασης εκτός του θεματικού πάρκου.

Τα δημοφιλέστερα πάρκα Disney βρίσκονται στη Γαλλία και στην Αμερική και έχουν την ίδια δομή. Είναι τοποθετημένα γύρω από ένα πυρήνα και μοιράζονται σε θεματικές ενότητες.

Τα θεματικά πάρκα αποτελούν μια πολύ διαδεδομένη μορφή ψυχαγωγίας σε ολόκληρο τον κόσμο. Είναι επικεντρωμένα γύρω από ένα ή περισσότερα κεντρικά θέματα και αποτελούν σημαντικό πόλο έλξης τουριστών για την περιοχή στην οποία είναι εγκατεστημένα αλλά και, εν γένει, τη χώρα όπου φιλοξενούνται. Λόγω της δημοφιλίας τους, ευνοούν την ανάπτυξη, στην ευρύτερη περιοχή, σειράς από διάφορες άλλες επιχειρήσεις, όπως ξενοδοχειακές μονάδες, επιχειρήσεις μαζικής εστίασης και δίκτυα μεταφορών. Τα θεματικά πάρκα αποτελούν πόλο έλξης σημαντικού επενδυτικού ενδιαφέροντος, δημιουργούν νέες θέσεις εργασίας και συμβάλουν στην ανάπτυξη λιγότερο αναπτυγμένων, μέχρι σήμερα, περιοχών. Η κουλτούρα και ο πολιτισμός μιας περιοχής παίζει σημαντικό ρόλο στη δημιουργία ενός θεματικού πάρκου, όπως θα αναλυθεί παρακάτω.

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4:
ΤΑ ΘΕΜΑΤΙΚΑ ΠΑΡΚΑ ΚΑΙ Ο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

4. ΤΑ ΘΕΜΑΤΙΚΑ ΠΑΡΚΑ ΚΑΙ Ο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

4.1 Εισαγωγή

Κατ' αντιστοιχία με τα κοινωνικά στρώματα που παρείχαν το μαζικό κοινό στο οποίο οι Παριζιάνοι Ιμπρεσιονιστές μπορούσαν να απευθυνθούν, τα νέα κοινωνικά στρώματα που προέκυψαν με το μετασχηματισμό της μαζικής κουλτούρας και την άνοδο των επαγγελμάτων στον οικονομικό κλάδο, στο real-estate, στη νομική, εκπαίδευση, επιστήμες και επιχειρήσεις, παρείχαν μια ισχυρή πηγή ζήτησης για νέες μορφές κουλτούρας βασισμένες στη μόδα, τη νοσταλγία, το ποτ-πουρί και το κιτς, δηλαδή ότι αναφέρεται ως μεταμοντέρνο (Harvey, 1990).

Τα θεματικά πάρκα αποτελούν ένα είδος έκφρασης της παραπάνω τάσης, που πολύ καλά παρουσιάζει ο Harvey. Στο κεφάλαιο αυτό αναζητείται η συμβολή τους σ' αυτό το νέο κύμα πολιτισμικής εξέλιξης και ο τρόπος με τον οποίο απεικονίζεται στις πόλεις. Παράλληλα αναπτύσσεται και ένας αντίλογος πάλι στη βάση του πολιτισμού και του αρνητικού αυτή τη φορά ρόλου των θεματικών πάρκων σε αυτό. Το αστικό τοπίο αποτελεί και εδώ την αφετηρία.

4.2 Παραγωγή νέας κουλτούρας;

Η εμπειρία των θεματικών πάρκων στοχεύει στην επιβεβαίωση μιας εξιδανικευμένης ευφάνταστης εικόνας του εαυτού μας και όχι στο να εξηγήσει το λογικό και το παράλογο στις ζωές μας, ούτε και να μας ενημερώσει για τη διαφορά σκέψης, έκφρασης και πεποιθήσεων του κάθε ανθρώπου (designboom).

Η κουλτούρα των θεματικών πάρκων μοιάζει κατά πολύ με κοσμική θρησκευτική κουλτούρα που επιμένει στο ότι όλα τα πραγματικά γεγονότα που βιώνουμε καθημερινά χωρούν στη δική της τεχνολογία. Μια απλοποιημένη ιστορία μαζί με άλλες εκφάνσεις της ζωής μας μετατρέπονται σε καθαρές και ευχάριστες συσκευασίες που μπορούν να καταναλωθούν σαν λαχταριστές μπουκίτσες, με ελάχιστα συμπτώματα 'δυσπεψίας'.

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

Στα μουσεία οι επισκέπτες, θέτουν τον εαυτό τους σ' ένα διάλογο μέσα σ' ένα δημιουργημένο εξ αρχής κόσμο που σηματοδοτείται από το αντικείμενο ή την έκθεση. Σ' ένα θεματικό πάρκο, ο επισκέπτης έχει την ευκαιρία να επιτρέψει στον εαυτό του ν' αφομοιωθεί με άλλους κόσμους. Το «εγώ» και το «εσύ» εξομοιώνεται με το «εμείς».

Η εμπειρία στα μουσεία και η εμπειρία στα θεματικά πάρκα έχει διαφοροποιημένους άλλα συσχετιζόμενους σκοπούς. Τα μουσεία υπάρχουν για να κάνουν γνωστό το άγνωστο. Τα θεματικά πάρκα επαναδημιουργούν έναν κόσμο στον οποίο μπορούμε να εξακριβώσουμε και να ενσωματώσουμε τις δικές μας αξίες. Στο θεματικό πάρκο ο παρατηρητής έχει τη δυνατότητα να γίνει ο πρωταγωνιστής σε μια πολιτισμική ή ιστορική εκδοχή μυθικών γεγονότων ή μυθικών εμπειριών (designboom).

Η εμπειρία στα θεματικά πάρκα δημιουργεί μια σχεδόν Αριστοτέλειο σχέση: παρέχει την ευκαιρία στον παρατηρητή να ενδώσει σε μια υποκατάστατη εμπειρία σημαντικών, καθοριστικών ή και δραματικών γεγονότων και χρόνων. Το θεματικό πάρκο είναι μια σκηνή, οι εργαζόμενοι, ακόμη και εκείνοι που μαζεύουν τα σκουπίδια, είναι ηθοποιοί. Ως ενεργοί συμμετέχοντες σ' αυτά τα σκηνικά, μπορούμε να προσποιηθούμε πως είμαστε σε κίνδυνο, ή ότι είμαστε ανώτεροι από όλους άλλους αφελείς: οι απαιτήσεις της τραγωδίας και της κωμωδίας προσεγγίζονται. Σύμφωνα με τον Αριστοτέλη έργο είναι «η μίμηση μιας πράξεως και όχι η πράξη κάθε αυτή».

Έχοντας αποβάλλει τις δυσπιστίες μας, στα θεματικά πάρκα, μας δίνονται όλες οι ευκαιρίες να εξακριβώσουμε με βάση το μύθο και τα αρχαιοελληνικά δραματικά κείμενα, τη δραματοποίηση των ιστοριών που αποδεικνύονται ζωτικές για την αναπτέρωση του ηθικού του σύγχρονού μας πολιτισμού.

Στα θεματικά πάρκα μας προσφέρεται η ελαχίστης ιστορικής ακρίβειας ενσάρκωση κάποιων γεγονότων και χρόνων που προσδιορίζουν το εθνικό και κοινωνικό μας φρόνημα. Αντίθετα με τα μουσεία, τα θεματικά πάρκα δεν επιχειρούν να ζωντανέψουν την ιστορία, αλλά να μας προσφέρουν μια αέναη ή α-χρονική εκδοχή του παντοτινά σύγχρονου παρελθόντος (studiolo).

Η απήχηση των θεματικών πάρκων φαίνεται ότι οφείλεται σε δύο λόγους. Ο πρώτος και πιο εύκολα αντιληπτός, έχει να κάνει με το γεγονός ότι προφέρουν στους επισκέπτες ένα ασφαλές, ελεγχόμενο και καθαρό περιβάλλον αναψυχής. Κατά δεύτερο λόγο, παρουσιάζουν μια απλή στην κατανόηση άποψη εντελώς διαφορετικών γεωγραφικών περιοχών που μπορούν να ονομαστούν εύκολα και να καταναλωθούν από τους επισκέπτες. Σύμφωνα με τον Urry «…οι σκηνές είναι κατά μια έννοια περισσότερο ρεαλιστικές από τις αυθεντικές, υπερ-ρεαλιστικές με άλλα λόγια» (Urry,

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

1990), ή με τα λόγια του Eco «…η Disneyland μας λέει ότι η τεχνητή φύση ανταποκρίνεται πολύ περισσότερο στις δικές μας προσδοκίες» (Eco, 1986).

4.3 Αλλαγές στο αστικό τοπίο

Σ' αυτό το σημείο πρέπει να γίνει αναφορά και στη Celebration, μια πόλη που κτίστηκε και υπόκεινταν στη διαχείριση της εταιρείας Disney. Στόχος αποτέλεσε η απόκτηση της γνώσης για τις επιτυχημένες πόλεις όπως η Charleston και η Savannah και η επανακαθιέρωση του πρότυπου της μικρής πόλης. Πολλοί θεώρησαν το επιχείρημα ως ένα καλοστημένο σκηνικό ενός νέου Truman Show και μια συντονισμένη προσπάθεια για αύξηση των εσόδων της εταιρείας και εισχώρηση στο πεδίο του real estate. Παρόλα αυτά, ακόμα και οι πιο επιφυλακτικοί, αναγνώρισαν την υψηλή ποιότητα των εγκαταστάσεων και τους πρωτότυπους τρόπους διαχείρισης των προσδοκιών του κοινού, οι οποίοι επηρεάζουν άλλες εγκαταστάσεις που αφορούν στο κοινό, ακόμα και όσες δεν αφορούν στα θεματικά πάρκα, όπως γκαλερί και μουσεία τέχνης ή λαογραφικά πάρκα (americansc).

Συνεπώς η επίδραση των θεματικών πάρκων δεν αφορά μονάχα στα πάρκα και τα περίχωρα αυτών, αλλά και στην προώθηση ενός νέου τύπου θερέτρων. Είναι αυτά τα οποία εισήγαγαν μια συνεχώς μεγαλύτερη ποικιλία στο κοινό, ξεκινώντας από εμπορικά κέντρα και καταλήγοντας σε μια νέα γενιά παγκόσμιας εμποροπανήγυρης και συνεδριακών κέντρων, μέσω γκαλερί και μουσείων. Ακόμη και οι σύγχρονες εγκαταστάσεις στις εθνικές οδούς της Βρετανίας και τα πολυκαταστήματα οφείλουν πολλά στις μεθόδους που εισήγαγαν τα θεματικά πάρκα για να προσεγγίσουν ένα συνεχώς πιο εύπορο και απαιτητικό κοινό.

Δύο από τα πιο βασικά χαρακτηριστικά των θεματικών πάρκων Disney είναι ότι είναι μαζικά, μπορούν να δεχθούν υψηλό αριθμό επισκεπτών και λειτουργούν καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, με όλες τις καιρικές συνθήκες. Με βάση αυτό, πολλοί σχεδιαστές και αρχές πόλεων αποφάσισαν να παρέχουν παντός καιρού και ασφαλείς εμπορικές δραστηριότητες, καθώς και δράσεις αναψυχής. Τεράστια στάδια σε σχεδόν κάθε πρωτεύουσα έδωσαν τη δυνατότητα διεξαγωγής ποδοσφαιρικών αγώνων ακόμα και κατά τη διάρκεια του βαθύ χειμώνα ή του πιο ζεστού και υγρού καιρού. Οι καταναλωτές μπορούν πλέον να προστατευτούν σε στεγασμένα εμπορικά κέντρα, όπου οι μεγαλύτεροι συζητούν, οι νεότεροι φλερτάρουν, οι οικογένειες διασκεδάζουν και οι καλλιτέχνες παρουσιάζουν. Τα εμπορικό κέντρο America στη Minnesota ήδη μοιάζει

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

να έχει ανάγει την εμπειρία της αγοράς σε επίπεδα που θα μπορούσαν να ντροπιάσουν ακόμα και τα ίδια πάρκα Disney. Τελικά πρόκειται για ψώνια με ψυχαγωγία ή θεματικό πάρκο με αυξημένες ευκαιρίες αγορών; (americansc).

Δεν είναι βεβαίως μόνο τα εμπορικά κέντρα εκείνα που μοιάζουν να έχουν ανακατέψει διάφορες δραστηριότητες στα πλαίσια της μιας εγκατάστασης. Το Λας Βέγκας διεύρυνε την απήχηση του, οι παραστάσεις επεκτάθηκαν σε ειδικά κατασκευασμένα κτίρια και για την εξασφάλιση του συνεχούς κέρδους, κάθε χρόνο εγκαινιάζονται νέοι θεματικοί χώροι. Κατ' αντιστοιχία με το Λας Βέγκας άλλα θέρετρα κοντά σε μεγάλες πόλεις, όπως η Atlantic City, δεν κατασκεύασαν απλώς καζίνο, αλλά ολόκληρο το πακέτο των διασκεδάσεων, αντιγράφοντας την επιτυχία του Disney World (americansc).

Τα κρουαζιερόπλοια μετατράπηκαν σε πλωτά θεματικά πάρκα που επιτρέπουν στους επισκέπτες να περιηγηθούν στην Καραϊβική χωρίς καν να φτάσουν στις ακτές της. Ακόμη και τα κεντρικά Εμπορικά Επιμελητήρια δελεάζουν τους σχεδιαστές με συνεδριακά κέντρα και νέα γενιά διασκεδάσεων ή περιοχών κληρονομιάς, όπως στις Boston και Baltimore. Βεβαίως όσο εύκολα καλοδέχονται αυτοί οι χώροι, τόσο πιο εύκολα αποκλείουν. Αν και πολλοί τους θεωρούν ως δημόσιους χώρους, είναι ως επί το πλείστον ιδιωτικοί και μπορούν να εξαιρέσουν ομάδες ή άτομα που θεωρητικά θα μπορούσαν να διασπάσουν την αίσθηση συνοχής και ειρηνικής διασκέδασης. Τα κεντρικά εμπορικά και συνεδριακά κέντρα παύουν να γειτνιάζουν με υποβαθμισμένες περιοχές και απαιτούν πρόσβαση με αυτοκίνητο μέσω ελεγχόμενων εξόδων, π.χ. το Renaissance Center στο Ντιτρόϊτ.

Κατ' αντιστοιχία οι άνθρωποι αρχίζουν σιγά σιγά να διαμένουν σε εξίσου ελεγχόμενες κοινωνίες. Στο Μανχάταν τα διαμερίσματα εδώ και χρόνια στεγάζονται σε κλειστά και ελεγχόμενα κτίρια. Στο Los Angeles ολόκληρες κοινότητες κτίστηκαν πίσω από τοίχους με ηλεκτρονικά ελεγχόμενες εισόδους περιορισμένης πρόσβασης, όπως τα οικοδομικά τετράγωνα των στρατιωτικών (americansc).

Παράλληλα με όλα αυτά δεν μπορούν να παραληφθούν και άλλες αξίες που περιλαμβάνονται στο τοπίο. Η μαζική πρόσβαση προϋποθέτει και μαζικές μεταφορές. Αν και για την Αμερική το βασικό μέσο μεταφοράς είναι το ιδιωτικό αυτοκίνητο, με όλες τις λεωφόρους και του κόμβους που προϋποθέτει η χρήση του, στη Γαλλία και την Ιαπωνία οι μεταφορές βασίζονται κυρίως στα ΜΜΜ (Μαζικά Μέσα Μεταφοράς). Όπου η μαζική πρόσβαση οφείλει να παρασχεθεί ή όπου δεν υπάρχει, όπως στην περίπτωση των Alton Towers, τότε αυτή παρέχεται.

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

4.4 Κριτική και ερωτηματικά

Τα θεματικά πάρκα δεν είναι πόλεις. Οι επισκέπτες πληρώνουν εισιτήριο εισόδου. Οι επισκέπτες είναι τουρίστες σε διακοπές, περαστικοί, δε μένουν εκεί για καιρό. Είναι σημαντικό να καταλάβουμε γιατί νιώθουν ασφαλείς εκεί. Ας μην αγνοήσουμε λοιπόν, ότι τα εμπορικά κέντρα γίνονται όλο και περισσότερο σαν τα θεματικά πάρκα συμπεριλαμβάνοντας δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου, ενώ είναι πλέον γεγονός ότι και τα κέντρα των πόλεων να υιοθετούν συνεχώς χαρακτηριστικά των θεματικών πάρκων (Oc & Tiesdell, 1997). Κάπου εδώ λοιπόν υπεισέρχεται η κριτική για τα τελευταία και για το ρόλο που αυτά παίζουν στο μέλλον των πόλεων.

Η κριτική αυτή γίνεται συνήθως σε τρεις κλάδους: πρώτον σε ό,τι αφορά στην αισθητική, δεύτερον στην αυθεντικότητα και τρίτον στο γεγονός ότι πρόκειται για ιδιωτικό χώρο που αυτοπροβάλλεται ως δημόσιος και γι' αυτό δεν μπορεί να αποτελέσει εκφραστή της ανάγκης για συλλογικότητα. Παρόλα αυτά μια αρνητική αξιολόγηση είναι πάντα σχετική εφόσον δεν υπάρχει κάποια καλύτερη και υλοποιήσιμη άποψη.

Ανεξάρτητα από το γεγονός ότι τα κέντρα των πόλεων τείνουν να μοιάζουν όλο και περισσότερο στα θεματικά πάρκα, η κριτική για την αισθητική είναι μάλλον πρόκληση για τους αρχιτέκτονες, τους σχεδιαστές και τους υπευθύνους ανάπτυξης. Μάλιστα παρατηρείται ένας ελιτισμός στην κριτική, αφού πολλοί κριτικοί τέχνης βρίσκουν δύσκολο να αποδεχτούν ότι σε πολλους ανθρώπους τελικά αρέσουν αυτοί οι χώροι και δηλώνουν ότι είτε πρόκειται για προϊόν ψευδαίσθησης, είτε για αισχροκέρδεια (Oc & Tiesdell, 1997).

Η ανάπτυξη της πολιτιστικής παραγωγής και του marketing σε παγκόσμια κλίμακα υπήρξαν από μόνα τους οι μεσολαβητές για τη συμπίεση του χωροχρόνου, εν μέρει λόγω της προβολής της δυνατότητας κατοχής ενός φανταστικού μουσείου, ενός jazz club και ενός συναυλιακού χώρου στο καθιστικό του καθενός μας. Ο βασικός όμως λόγος είναι αυτός που αναφέρει ο Benjamin: «Οι ταβέρνες μας και οι λεωφόροι μας, τα γραφεία και τα επιπλωμένα μας δωμάτια, οι σιδηροδρομικοί μας σταθμοί και οι βιομηχανίες μας έμοιαζαν να μας κρατούν δέσμιους και χωρίς ελπίδες. Μετά ήρθε ο κινηματογράφος και θρυμμάτισε αυτόν τον κόσμο-φυλακή σαν δυναμίτης μέσα σε ένα δέκατο του δευτερολέπτου, ώστε τώρα, στο μέσο των εκτεταμένων ερειπίων και χαλασμάτων, εμείς ήσυχοι ταξιδεύουμε. Με τις τηλεοπτικές χωρικές επεκτάσεις, με

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

αργή κίνηση, η κίνηση είναι εκτενής…Προφανώς μια διαφορετική φύση ανοίγεται στο φακό μάλλον παρά στο γυμνό μάτι – ίσως γιατί ένας ασυνείδητα διεισδυτικός χώρος υποκαθίσταται για έναν χώρο συνειδητά εξερευνούμενο.» (Benjamin, 1969).

Αν και τα θεματικά πάρκα παρουσιάζουν μια «ευχάριστη και τακτοποιημένη άποψη της απόλαυσης» (Sorkin, 1992), το καταφέρνουν «ξεγυμνώνοντας την μπερδεμένη πόλη από το κεντρί της, από την παρουσία των φτωχών, του εγκλήματος, της βρωμιάς και της δουλειάς» (Sorkin, 1992). Η απόρριψη τους ως μη αυθεντικές πόλεις προϋποθέτει την ύπαρξη περισσότερο γνήσιας αστικότητας, μια προηγούμενης «χρυσής εποχής που η αστική ζωή εναρμονίζονταν περισσότερο με το μοντέλο της ανεκτής ποικιλότητας» (Fainstein, 1994).

Η τρίτη κριτική για το ότι τα θεματικά πάρκα δεν αποτελούν δημόσιο χώρο, αλλά ψευδό-δημόσιο, είναι και το πιο πιστικό. Στους δημόσιους χώρους των θεματικά πάρκων ακόμα και ο λόγος είναι περιορισμένος, αφού π.χ. δεν υπάρχουν διαδηλώσεις στη Disneyland (Sorkin, 1992). Είναι λοιπόν ασαφές μέχρι ποιου σημείου η ίδια κανονιστική διάθεση και στρατηγική μπορεί ν’ ακολουθηθεί και για τους δημόσιους χώρους. Στο ιδιωτικό βασίλειο των θεματικών πάρκων το άτομο εξασκεί την αυτό-εξαίρεση. Όσοι δε θέλουν ν’ αποδεχτούν την επιβεβλημένη πειθαρχία και τους κανονισμούς, για ν’ απολαύσουν τις ανέσεις με ασφάλεια, δεν τα επισκέπτονται. Από την άλλη το δημόσιο βασίλειο είναι καθενός το ‘χωράφι’, στο οποίο κάποιοι μεμονωμένοι ή σε ομάδες, νιώθουν ότι μπορούν να συμπεριφέρονται όπως νιώθουν χωρίς σεβασμό προς τους υπόλοιπους (Oc & Tiesdell, 1997).

Κάποιες πόλεις βέβαια, αρχίζουν να παίρνουν μαθήματα από τα θεματικά πάρκα και να μεταφράζουν τις επιδέξιες στρατηγικές ελέγχου από τον ιδιωτικό, στο δημόσιο χώρο. Προσλαμβάνουν ικανούς φύλακες για να ελέγχουν, πάντα διακριτικά, χωρίς αυτό ν’ αποτελεί και τη βασική τους λειτουργία. Επιπλέον εκπαιδεύουν επαγγελματίες σε ρόλο πρεσβευτή με το κοινό, που όταν παραστεί ανάγκη αναλαμβάνει και υποχρεώσεις ικανού φύλακα. Οι ερωτήσεις όμως παραμένουν. Στα κέντρα των πόλεων, μέχρι ποιο σημείο είναι δυνατή η εφαρμογή κυρώσεων απαγόρευσης των επισκεπτών από πηγές που τους χρειάζονται; Μέχρι ποιο βαθμό πρέπει οι επισκέπτες να διαπραγματεύονται τα δικαιώματα ασφάλειας του πολίτη; Οι αύξηση του πληθυσμού μιας πόλης μοιάζει να ενισχύει την περαιτέρω κανονιστική διάθεση και τον κοινωνικό αποκλεισμό, στο βωμό του κοινού καλού και της ασφάλειας (Oc & Tiesdell, 1997).

Ένα πολύ σημαντικό στοιχείο τέλος, είναι το γεγονός ότι τα θεματικά πάρκα τύπου Disney, αγνοούν εξ’ ολοκλήρου το υφιστάμενο τοπίο και φέρονται στο χώρο σα

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

να ήταν άγρια φύση. Τα παλιά τοπία της Πολιτείας Orange, των Ορλάντο ή της Marne-la Valee άλλαξαν ριζικά. Οι τοπικές κυβερνήσεις και οι σχεδιαστές θεωρούν ότι με αυτό τον τρόπο το πάρκο θα προσελκύσει και άλλες παρόμοιες ή συμπληρωματικές δραστηριότητες, όπως ξενοδοχεία και άλλες ανταγωνιστικές τουριστικές εγκαταστάσεις, οι οποίες δημιουργώντας νέες θέσεις εργασίας συμβάλουν στην τοπική ανάπτυξη. Μια συνεχώς εξαπλούμενη περιβαλλοντική επίπτωση καταλήγει να μοιάζει με φυσιολογική, χωρίς να αναφερθούμε στις συνέπειες μιας μη βιώσιμης ανάπτυξης (americansc).

4.5 Συμπεράσματα

Στο κεφάλαιο αυτό αναφέρθηκε η προσέγγιση του θέματος, που έχει να κάνει με τη σχέση των θεματικών πάρκων και του πολιτισμού μιας περιοχής. Η ψευδαίσθηση που βιώνει κάποιος σε ένα θεματικό πάρκο, κατέχει κεντρικό ρόλο και ο άνθρωπος παύει να είναι απλώς θεατής. Κινείται σ’ ένα χώρο ψεύτικο μεν, αλλά καθαρό, ασφαλές και τακτοποιημένο, απαλλαγμένο από κάθε τι παρασιτικό και καθημερινό.

Από την άλλη ο πολιτισμός εκφράζεται άμεσα στο χώρο, στο τοπίο. Τα θεματικά πάρκα μετέτρεψαν μεγάλες και απομονωμένες εκτάσεις σε εξειδικευμένες και παραμυθένιες. Σχεδόν πάντα όμως η αλόγιστη κατανάλωση νερού και άλλων φυσικών πόρων, έχουν ως αποτέλεσμα να αλλοιώνουν αισθητά το φυσικό τοπίο. Ο ρόλος των θεματικών πάρκων έχει ως συνέπεια την αλλαγή στην αισθητική των ιδιωτικών χώρων, που ανάγονται φαινομενικά σε δημόσιους. Όλα αυτά οδηγούν στην άσκηση κριτικής επί των ζητημάτων αισθητικής, αυθεντικότητας και δημοσίου χώρου που αυτό-αναιρούνται λόγω ενός συνεχώς μεταλλασσόμενου κόσμου όπου η μια έννοια εμπλέκεται στην άλλη ώστε όλα είναι σχετικά. Για την επιτυχή λειτουργία ενός θεματικού πάρκου, άμεσο ρόλο παίζει ο σχεδιασμός και κατ’ επέκταση το προφίλ των τουριστικών επισκεπτών, όπως και τα είδη και τα κριτήρια χωροθέτησης ενός τέτοιου πάρκου.

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5:
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΝΟΣ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ

5. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΝΟΣ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ

5.1 Προφίλ επισκεπτών και τουριστική έλξη

Το προφίλ των επισκεπτών των θεματικών πάρκων έχει ένα κοινό σημείο με τους κατοίκους ή τους τουρίστες, εφόσον και στις 2 περιπτώσεις μιλάμε για ημερήσιους επισκέπτες. Το 75% των επισκεπτών είναι ημερήσιοι εκδρομείς, που έρχονται από ακτίνα περίπου 240 χιλιομέτρων (Lyon, 1987).

Τα πάρκα Disney προσελκύουν σημαντικό αριθμό επισκεπτών που διανυκτερεύουν. Στην Ευρώπη, μια δειγματοληπτική έρευνα, η οποία περιλάμβανε 8 πάρκα, έδειξε ότι το 70-95% των επισκεπτών ήταν ημερήσιοι εκδρομείς, με ποσοστό πάνω από το 60% να έχει πραγματοποιήσει ταξίδι μικρότερο των 2 ωρών (Burton, 1991/1997).

Η εικόνα έχει ιδιαίτερη σημασία για τον τουρισμό, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τους θεματικούς χώρους. Η όλη ιδέα βρίσκεται στο επίκεντρο της τουριστικής βιομηχανίας και απασχολεί ένα καθόλου ευκαταφρόνητο κομμάτι της παγκόσμιας τουριστικής προσπάθειας. Κατ' αυτή τη λογική οι διάφορες θεματικές ενότητες ονομάζονται με βάση την ιστορία, τα μυθιστορήματα ή την τηλεόραση (Shaw & Williams, 1994/2001).

Πιο συγκεκριμένα, ένα πολύ μεγάλο κομμάτι της κατανάλωσης του ελεύθερου χρόνου, αφορά σε μύθους και στη φαντασία. Η δημιουργία μη πραγματικών εικόνων είναι ουσιαστική, γιατί ένα πλήθος τουριστών προσπαθεί να διαφύγει από τη μονοτονία της καθημερινότητας. Οι πρώτοι τουρίστες είχαν χρόνο και χρήματα και αναζητούσαν τη διαφυγή στην επαφή με τους αρχαίους πολιτισμούς. Οι σύγχρονοι τουρίστες σαφώς και αναζητούν ανάλογες εμπειρίες, ερχόμενοι σε επαφή με ανέγγιχτους από το μοντέρνο κόσμο πολιτισμούς. Σήμερα κάτι τέτοιο γίνεται μέσα σε ειδικά διαμορφωμένους χώρους, που δημιουργούν την ψευδαίσθηση τόσο στο χώρο, όσο και στο χρόνο (Shaw & Williams, 1994/2001).

Σύμφωνα με τον Urry αυτοί οι χώροι μπορούν να διαχωριστούν σε αυθεντικούς και μη, ιστορικούς και σύγχρονους, ρομαντικούς ή μαζικούς. Κατ' αντιστοιχία πολλά θεματικά πάρκα χαρακτηρίζονται ως μη αυθεντικά, σύγχρονα και αντικείμενα «μαζικής ματιάς» (Shaw & Williams, 1994/2001).

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

Η ύπαρξη ενός θεματικού πάρκου δε συνεπάγεται άμεσα και αύξηση του τουρισμού. Για την απόκτηση τουριστών προορισμού, ένα θεματικό πάρκο οφείλει:

- **Να είναι μοναδικό, ένας «πρέπει να το δω» προορισμός**
  Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μέσω της ανάπτυξης χαρακτήρων (ο Μίκυ και οι φίλοι του), αρχιτεκτονική μορφή, φυσικά στοιχεία, ειδικά γεγονότα και προγραμματισμός ή συνδυασμός τους (Μελίδου, 2004).
- **Να έχει μεγάλη κλίμακα και ένα κρίσιμο μέγεθος ενδιαφέροντος**
  Τα επίπεδα των επενδύσεων για την προσέλκυση διεθνούς τουρισμού πρέπει σε γενικές γραμμές να υπερβαίνουν τα $ 150 εκατ.. Απαραίτητος σαφώς κρίνεται ο συνδυασμός υψηλής τεχνολογίας, επαρκούς προσωπικού και εξυπηρετήσεων ποιότητας, που θα ολοκληρώνουν τη μοναδική τοπική κουλτούρα και η φιλική ανθρώπινη επαφή (Μελίδου, 2004).
- **Να παροτρύνει για διανυκτερεύσεις**
  Τα κυριότερα οικονομικά οφέλη από την τουριστική κίνηση, προέρχονται από τις διανυκτερεύσεις. Οι τουρίστες που επισκέπτονται αυθημερόν το χώρο ή αυτοί που διαμένουν σε γνωστούς και συγγενείς, δημιουργούν μόνο το 20% των οικονομικών εσόδων των τουριστών που διαμένουν σε ξενοδοχεία ή πανσιόν. Στο σχεδιασμό λοιπόν ενός θεματικού πάρκου καλό είναι να συμπεριληφθεί ένας προορισμός πολλαπλού ενδιαφέροντος με δραστηριότητες που θα χρειάζονται δύο ή τρεις μέρες, για να έχουμε και το επιθυμητό αποτέλεσμα (Μελίδου, 2004).
- **Να έχει πρόσθετες δραστηριότητες προορισμού**
  Τα θεματικά πάρκα που στοχεύουν σε διεθνή τουρισμό είναι σκόπιμο να αποτελούν κομμάτι ενός πλέγματος δραστηριοτήτων αναψυχής και ψυχαγωγίας. Ένας πραγματικός τουριστικός προορισμός θα περιλαμβάνει υποστηρικτικές χρήσης αναψυχής, συνεδριακές εγκαταστάσεις, θέρετρα, εμπορικά κέντρα, εστιατόρια, αθλητικές εγκαταστάσεις και εκδρομές σε κοντινές τουριστικές περιοχές (Μελίδου, 2004).
- **Να υποστηρίζει την τηλεοπτική κάλυψη**
  Όπως πολλά πράγματα στη ζωή, έτσι και τα μελλοντικά θεματικά πάρκα πρέπει να είναι σχεδιασμένα για την τηλεόραση, γιατί η έκθεση στα ΜΜΕ είναι σημαντική σε ότι αφορά τη διαφήμιση των τουριστικών αγορών (Μελίδου, 2004).

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

5.2 Είδη και κριτήρια χωροθέτησης

5.2.1 Είδη

Τα παιχνίδια που κατασκευάστηκαν στα θεματικά πάρκα στις δεκαετίες του ’70 και του ’80 ήταν ποικίλης μορφής. Οι δύο βασικοί παράγοντες που προκαλούσαν αυτή τη διαφοροποίηση αφορούσαν τον τόπο και τα διαθέσιμα προϊόντα που παρείχαν. Η σπουδαιότητα του χώρου είναι εμφανής από την αξιοποίηση των φυσικών γνωρισμάτων, όπως στην περίπτωση του Thorpe Park στη Βρετανία, Cedar Park στο Οχάιο, Adventure Island στη Φλόριντα, Worlds of Fun Park στο Μιζούρι. Όσον αφορά τα διαθέσιμα προϊόντα που παρέχει ένα θεματικό πάρκο εξαρτάται από το στήσιμο των παιχνιδιών (Δέφνερ, 2009).

Τα θεματικά πάρκα περιλαμβάνουν πολλά από τα στοιχεία των «πάρκων ελκτικών στοιχείων» (attraction parks), αλλά παρουσιάζουν μια πιο συγκεκριμένη εικόνα.[1]

Δεν υπάρχει ξεκάθαρη διαχωριστκή γραμμή ανάμεσα στα θεματικά πάρκα και τα «πάρκα ελκτικών στοιχείων», από τη στιγμή που τα μεγάλα πάρκα αναψυχής διαθέτουν ένα τομέα «Γουέστερν» ή μια «Απαγορευμένη Πόλη» και τα μεγάλα θεματικά πάρκα διαθέτουν διασκεδαστικά ελκτικά στοιχεία (Baud-Bovy & Lawson, 1977/1998).

Πολλά πάρκα συναγωνίζονται για το ποιο θα κατασκευάσει το μεγαλύτερο «τρενάκι με άσπρες παλάμες» προκειμένου να προσελκύσουν νέους επισκέπτες. Το φαινόμενο αυτό θα μπορούσε να συγκριθεί με τον ανταγωνισμό μεταξύ πόλεων για την κατασκευή του υψηλότερου κτιρίου. Αυτοί οι τύποι διασκέδασης ίσως θεωρηθούν σύντομα απαρχαιωμένοι και οι διοικήσεις των πάρκων θα πρέπει να εκσυγχρονίζονται κάνοντας νέες επενδύσεις, προκειμένου να διασφαλίσουν όχι μόνο νέους επισκέπτες, αλλά και επαναλαμβανόμενες επισκέψεις από τους παλαιότερους (Holloway & Taylor, 1988/2006).

5.2.2 Κριτήρια χωροθέτησης

Η προϋπόθεση μιας μεγάλης και σχετικά φτηνής εδαφικής έκτασης, βοηθάει στην επιλογή τοποθεσίας που θα χωροθετηθεί ένα θεματικό πάρκο. Τα θεματικά πάρκα βρίσκονται συνήθως σε απόσταση περίπου μιας ώρας από την πόλη (Roche, 2000).

[1] Αναφορά στη σελίδα 12

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

Πρέπει να υπάρχει σχετική εγγύτητα με τις πόλεις, εφόσον αυτός είναι και ο τόπος κατοικίας των ντόπιων, δηλαδή της κύριας ομάδας επισκεπτών που στοχεύουν να προσελκύσουν. Αυτό φανερώνει την τάση να γίνεται μια προεπιλογή των επισκεπτών και επιπλέον βοηθάει στο να χαραχτεί στη μνήμη του κοινού αυτή η επίσκεψη, ως αναπόσπαστο κομμάτι του τουριστικού πολιτισμού (Roche, 2000).

Αναφορικά με την προϋπάρχουσα τουριστική ανάπτυξη, τα θεματικά πάρκα επιλέγουν συνήθως ως έδρα δύο τύπους περιοχών: α) ήδη αναγνωρισμένες τουριστικές περιοχές (Φλόριντα) και β) αγροτικές περιοχές όπου απουσιάζει ο τουρισμός (Dinseyland στο Άναχαϊμ – Eurodisney) [Williams, 1998].

Το κλίμα αποτελεί αποφασιστικό κριτήριο για την επιλογή περιοχής, ενώ η πυκνότητα του πληθυσμού δε σχετίζεται πάντα άμεσα με τη χωροθέτηση των θεματικών πάρκων. Στις ΗΠΑ τα θεματικά πάρκα βρίσκονται στους βασικότερους τουριστικούς προορισμούς που έχουν το καλύτερο κλίμα. (Williams, 1998). Η κρίσιμη απόσταση χωροθέτησης ενός θεματικού πάρκου είναι θεωρητικά 2 ώρες δρόμος οδικώς για τουλάχιστον 10-12 εκατομμύρια κατοίκους και 15 λεπτά από διεθνή ή περιφερειακό δρόμο.

Αυτό που έχει αλλάξει στο σχεδιασμό για τον ελεύθερο χρόνο στην πόλη είναι οι διαθέσιμοι χώροι λόγω κυρίως των νεόκτιστων κέντρων πόλεων. Κάποιοι από αυτούς βρίσκονται εντός της πόλης, ενώ άλλοι στα όρια της ή σε κοντινή απόσταση από αυτή. Και στις δύο περιπτώσεις πρόκειται για περιοχές επιλέξιμες για την κατασκευή θεματικών πάρκων, ένα είδος δραστηριότητας που απευθύνεται κυρίως στη μεσαία κοινωνική τάξη. Αυτά ποικίλουν από πολύ μεγάλα, έως μικρότερα, ενώ γενικότερα οποία υπάρχει μια σύγχυση μεταξύ των βασικών και των δευτερευόντων δραστηριοτήτων ελεύθερου χρόνου σε αυτά (Μελίδου, 2004).

5.3 Συμπεράσματα

Στο κεφάλαιο αυτό, τα θεματικά πάρκα αντιμετωπίζονται σα μια μεγάλη επιχείρηση. Μια επιχείρηση όμως που τόσο σε μέγεθος όσο και σε λειτουργία διαφέρει κατά πολύ από καθαρά οικονομικές επενδύσεις. Τα θεματικά πάρκα είναι ένας ζωντανός αναπτυσσόμενος οργανισμός, ένας πολυσύνθετος χώρος στον οποίο η κάθε λεπτομέρεια πρέπει να είναι μελετημένη.

Βασικοί παράγοντες στην επιτυχή λειτουργία είναι αρχικά το κρίσιμο μέγεθος της αγοράς στην οποία απευθύνεται ένας τέτοιος χώρος και στην τουριστική έλξη που

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

μπορεί να προσελκύσει γεγονός που επηρεάζει τόσο την αρχική επένδυση, όσο και την εμβέλεια του πάρκου. Στη συνέχεια επιλέγεται ο καταλληλότερος τόπος χωροθέτησής του με βασικότερο κριτήριο όλων την απόσταση από το κεντρικό ιστό της πόλης. Και φυσικά σημαντικό ρόλο στη χωροθέτηση ενός θεματικού πάρκου παίζει το κλίμα της περιοχής.

Ολοκληρώνοντας θα μπορούσαμε να πούμε ότι ο σχεδιασμός μίας βιώσιμης επιχείρησης όπως είναι ένα θεματικό πάρκο, είναι τόσο σύνθετος και πολυδιάστατος, όσο το προϊόν του. Οι προσπάθειες και οι προοπτικές ανάπτυξης θεματικών πάρκων στην Ελλάδα αναλύονται παρακάτω και γίνεται αναφορά στο θεσμικό πλαίσιο που διέπει την κατασκευή και τις προϋποθέσεις ενός τέτοιου πάρκου.

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6:
Η ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΩΝ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

6. Η ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΩΝ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

6.1 Προδιαγραφές

Οι προοπτικές για τη δημιουργία θεματικών πάρκων στην Ελλάδα είναι καλές, παρόλο που απαιτείται τόσο η βασική έρευνα όσο και η μελέτη περιπτώσεων, οι οποίες θα πρέπει να βασίζονται κυρίως στην ανάλυση SWOT. Τα κυριότερα δυνατά σημεία είναι ο καιρός και η αξιοποίηση της διεθνούς εμπειρίας, ενώ ανάμεσα στις αδυναμίες συγκαταλέγονται το γεγονός ότι αποτελούν επενδύσεις υψηλού κινδύνου, η απουσία του κατάλληλου θεσμικού πλαισίου και η έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού. Όσον αφορά τον επενδυτικό κίνδυνο τίθεται και το ερώτημα κατά πόσον θα εκδηλωθεί ενδιαφέρον από τις ίδιες τις Ελληνικές επιχειρήσεις (Δέφνερ, 2009).

Ο Αναπτυξιακός νόμος 3299/04 είναι ο πρώτος που προβλέπει τη χρηματοδότηση θεματικών πάρκων εφόσον τα προσδιορίζει ως εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής (Δέφνερ, 2009). Υπεγράφη στις 30/07/2008 από τον υπουργό Τουριστικής Ανάπτυξης, Άρη Σπηλιωτόπουλο, η Κοινή Υπουργική Απόφαση με την οποία καθορίζονται για πρώτη φορά λεπτομερώς οι προδιαγραφές των θεματικών πάρκων για την υπαγωγή τους στο καθεστώς κινήτρων του αναπτυξιακού νόμου. Ο ισχύων αναπτυξιακός νόμος (ν. 3299/2004) είναι ο πρώτος που προβλέπει τη χρηματοδότηση θεματικών πάρκων (express).

Με την Κοινή Υπουργική Απόφαση, ορίζονται τα θεματικά πάρκα ως εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής, όπου προσφέρονται ψυχαγωγικές ή μορφωτικές υπηρεσίες στους επισκέπτες. Ο ορισμός τους είναι αρκετά ευρύς ώστε να περιλαμβάνει πολλά και διαφορετικά είδη, δίνοντας έτσι την ευκαιρία να αναπτυχθούν πολλές και διαφορετικής θεματολογίας επιχειρήσεις (express).

Στην Κοινή Υπουργική Απόφαση ορίζονται τα ειδικά χαρακτηριστικά των πάρκων, οι προδιαγραφές για την επιλογή της θέσης και τα χωροταξικά κριτήρια, η διαδικασία έγκρισης εγκατάστασης, οι προδιαγραφές για τις εγκαταστάσεις, οι

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

υποχρεωτικές λειτουργικές απαιτήσεις και η απόκτηση ειδικού σήματος λειτουργίας. Η προβλεπόμενη διαδικασία έγκρισης για ίδρυση, επέκταση ή εκσυγχρονισμό ενός θεματικού πάρκου περιλαμβάνει τέσσερα στάδια ελέγχου (Σκοπιμότητας, Καταλληλότητας του οικοπέδου / γηπέδου, Επάρκειας των αρχιτεκτονικών μελετών και των μελετών διαμόρφωσης υπαίθριων χώρων, Λειτουργικής ετοιμότητας) (express).

Με την ΚΥΑ που υπογράφηκε στις 29/9/2009 Αριθμ. 16793/09 (ΦΕΚ 2086 Β/29-9-2009) αποφασίστηκαν οι προδιαγραφές της ίδρυσης ψυχαγωγικών θεματικών πάρκων για την υπαγωγή τους στο καθεστώς κινήτρων του ν. 3299/2004 (Παράρτημα ΙΙΙ).

Τα θεματικά πάρκα αποτελούν μια πολύ διαδεδομένη μορφή ψυχαγωγίας σε ολόκληρο τον κόσμο. Είναι επικεντρωμένα γύρω από ένα ή περισσότερα κεντρικά θέματα και αποτελούν σημαντικό πόλο έλξης τουριστών για την περιοχή στην οποία είναι εγκατεστημένα αλλά και, εν γένει, τη χώρα όπου φιλοξενούνται. Λόγω της δημοφιλίας τους, ευνοούν την ανάπτυξη, στην ευρύτερη περιοχή, σειράς από διάφορες άλλες επιχειρήσεις, όπως ξενοδοχειακές μονάδες, επιχειρήσεις μαζικής εστίασης και δίκτυα μεταφορών. Αξιοσημείωτο είναι ότι, από τις ιδιαίτερα αναπτυσσόμενες κατηγορίες ψυχαγωγικών πάρκων είναι τα οικογενειακά, με υποδομές για μίνι γκολφ, καρτ και θαλάσσια σπορ. Τα θεματικά πάρκα αναμένεται να αποτελέσουν πόλο έλξης σημαντικού επενδυτικού ενδιαφέροντος, να δημιουργήσουν νέες θέσεις εργασίας και να συμβάλουν στην ανάπτυξη λιγότερο αναπτυγμένων, μέχρι σήμερα, περιοχών (express).

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

6.2 Παραδείγματα στην Ελλάδα

6.2.1 Θεματικό πάρκο Βόλου

Η περιοχή στην οποία χωροθετείται το θεματικό πάρκο ονομάζεται Πεδίον του Άρεως και η πρόσβαση είναι εφικτή μέσω της εθνικής οδού Βόλου – Αθηνών. Οι χρήσεις γης της ευρύτερης ζώνης καθορίζονται από το αναθεωρημένο και εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο της πόλης του Βόλου στην πολεοδομική ενότητα των συνοικιών Αγίων Αναργύρων και Νεάπολης, στα όρια των οποίων εντοπίζεται η περιοχή μελέτης (Μελίδου, 2004).

Το πάρκο παρουσιάζει μια ενδιαφέρουσα διαμόρφωση, με μια τεχνητή λίμνη, ένα νησάκι, άφθονο πράσινο, εστιατόρια και αναψυκτήρια, τη σιδηροδρομική γραμμή που το διαπερνά καθώς και τις εγκαταστάσεις του Ιππικού Ομίλου. Βεβαίως η πρόταση για δημιουργία πάρκου περιλαμβάνει ολόκληρο το συγκρότημα, μαζί με το Εκθεσιακό Κέντρο, που μαζί με τον προηγουμένως περιγραφέντα χώρο αποτελούν και χώρους άθλησης (Μελίδου, 2004). Μέχρι σήμερα η περιοχή δεν αξιοποιήθηκε όπως θα έπρεπε. Αν και συνορεύει με την περιοχή της Νεάπολης (σε μικρή απόσταση βρίσκεται και το Δημοτικό Στάδιο Νεάπολης), αλλά και παραπλεύρως του θαλασσίου μετώπου, σε συνέχεια από το Πανεπιστημιακό συγκρότημα του Πεδίον του Άρεως, δυστυχώς δε λειτουργεί ως χώρος αναψυχής για τους κατοίκους των γύρω συνοικιών, ούτε και ως χώρος πολιτιστικών εκδηλώσεων (Μελίδου, 2004).

Η πρόθεση της δημοτικής αρχής να ενισχύσει τον αστικό τουρισμό και να προωθήσει την πολιτιστική εξέλιξη, κατατέθηκε μια πρόταση διαμόρφωσης του χώρου και αναγωγής του σε μυθολογικό πάρκο. Η πρόταση αυτή περιλαμβάνει την κατασκευή ενός κοσμοράματος, ενός μουσείου της Αργοναυτικής Εκστρατείας, του πλοίου της Αργούς, του νεωσοίκου της Αργούς, αλλά και την απαιτούμενη διαμόρφωση του χώρου ώστε να προσαρμοστεί στις ανάγκες του μυθολογικού πάρκου (Μελίδου, 2004).

Το Κοσμόραμα είναι μια θολωτή αίθουσα προβολών (18 μ διάμετρος, 23,5^{o} κλίση, χωρητικότητας 175 ατόμων), όπου θα παίζονται ψηφιακές ταινίες εικονικής πραγματικότητας με θέματα από το χώρο της επιστήμης, της τεχνολογίας, της ιστορίας και του πολιτισμού, με μια εξειδίκευση στον τοπικό μύθο. Πρόκειται για μια αίθουσα εξοπλισμένη με κάθε απαραίτητο σύστημα ήχου και εικόνας τελευταίας τεχνολογίας, που σε συνδυασμό με τη θολωτή κατασκευή, θα δημιουργεί την αίσθηση πραγματικότητας στο θεατή. Στην πρόταση περιλαμβάνεται σαφώς και η διαμόρφωση

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

του περιβάλλοντα χώρου του κτιρίου με χώρους αναμονής, πρόσβασης του κοινού και βοηθητικούς χώρους (Μελίδου, 2004).

Το Μουσείο Αργοναυτικής Εκστρατείας αποτελεί το χώρο που θα προωθήσει τον πολιτιστικό τουρισμό και θα πληροφορήσει τους επισκέπτες για το μύθο του Ιάσονα και των Αργοναυτών. Θα περιλαμβάνει αίθουσες εκθέσεων και προβολών, αλλά και εκπαιδευτικούς χώρους για παιδιά. Οι βασικές θεματικές ενότητες προτείνονται να είναι:

- Η Αργοναυτική Εκστρατεία, ο μύθος και οι ερμηνείες του
- Η Αρχαία Ιωλκός, αναφορές του μύθου και ευρήματα στην περιοχή
- Το ταξίδι, επαφές με χώρες του Ευξείνου Πόντου
- Ο μύθος μέσα από τη λογοτεχνία, τις εικαστικές τέχνες και τον κινηματογράφο.

Θέλοντας να προσελκύσει περαιτέρω το ενδιαφέρον του επισκέπτη ο σχεδιαστής πρότεινε εκτός από τον εμπλουτισμό της συλλογής του Μουσείου, τη χρήση διαδραστικών τεχνολογιών και εικονικής πραγματικότητας, καθώς και τη δημιουργία καταστημάτων πώλησης αναμνηστικών προϊόντων (Μελίδου, 2004).

Ως προς την Αργώ, τον μύθο του πλοίου επιχείρησε να αναβιώσει ο Δήμος Βόλου, η Δημοτική Τουριστική Επιχείρηση Βόλου και η ερευνητική ομάδα "ΝΑΥΔΟΜΟΣ". Στις αρχές του 2004 προβλέπονταν να έχει κατασκευαστεί το μοντέλο του σκάφους της Αργούς σε πραγματική μορφή που θα είναι μήκους 5,5 μέτρων και πλάτους ενός, κάτι που τελικά ολοκληρώθηκε το 2005. Το καλοκαίρι του ιδίου έτους άρχισε δοκιμαστικές πλεύσεις και τυχόν βελτιώσεις, ενώ ένα χρόνο μετά, το 2006, η Αργώ αναμένεται να ταξιδέψει προς την Κολχίδα (σημερινή Γεωργία) με 50 κωπηλάτες, πολίτες από όλα τα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Μελίδου, 2004).

Ο Νεωσοίκος της Αργούς δεν είναι τίποτα άλλο από το χώρο στέγασης του πλοίου μετά το ταξίδι. Ο σχεδιαστής επέλεξε να τον τοποθετήσει σε επαφή με τη λίμνη δίπλα στο Μουσείο της Αργοναυτικής Εκστρατείας. Εκεί θα εκτίθεται στο κοινό, το οποίο θα μπορεί να το επισκεφθεί, αλλά και θα υπόκειται σε συντήρηση (Μελίδου, 2004).

Τα αποτελέσματα που αναμένονται από την υλοποίηση της παραπάνω πρότασης πιστεύεται από τους υπευθύνους ότι θα είναι πολύπλευρα, ιδιαιτέρως σε σχέση με την αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος. Παράλληλα σχεδιάζεται η σύνδεση του

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

πάρκου με το πολιτιστικό συγκρότημα Τσαλαπάτα και το Μουσείο Ιστορίας της πόλης, τα οποία είναι προς υλοποίηση (Μελίδου, 2004).

6.2.2 Θεματικό πάρκο Δεινοσαύρων στη Θεσσαλονίκη

Η δημιουργία του οφείλεται στην προσωπική εργασία, το μεράκι και την οικονομική στήριξη ενός ιδιώτη, του Βασίλη Μιχαηλίδη, στην ενεργητικότητα και τη διεθνώς αναγνωρισμένη γνώση της παλαιοντολόγου Ευαγγελίας Τσουκαλά (αναπ.καθηγήτριας του τμήματος Γεωλογίας του ΑΠΘ) και των μελών της ομάδας της, αλλά και στη συμβολή μιας ομάδας συνεργατών με ποικίλες ειδικότητες (παιδαγωγών, μηχανικών κλπ). Το ασυνήθιστο αυτό πάρκο εκτείνεται σε έξι στρέμματα και αποτελείται από δύο τμήματα: το πάρκο των δεινοσαύρων και το σπήλαιο (travelstories).

Στο πάρκο δεινοσαύρων βλέπουμε αναπαραστάσεις χαρακτηριστικών ειδών δεινοσαύρων από διάφορες γεωλογικές περιόδους και μαθαίνουμε για την εξέλιξη των ζώων αυτών καθώς και για την επιστήμη της παλαιοντολογίας και τα απολιθώματα. Περπατούμε σε μια πορεία πάνω σε πλακόστρωτους δρόμους κα ξύλινες γέφυρες, περνώντας από λίμνη, τεχνητό ποτάμι και καταρράκτη. Μελετούμε το μεγάλων διαστάσεων διάγραμμα της εξέλιξης της ζωής και θαυμάζουμε ορισμένα σημαντικά θηλαστικά του ελληνικού χώρου, όπως τον μαστόδοντα της Μηλιάς Γρεβενών, την αρκούδα των σπηλαίων κλπ. (travelstories).

Υπάρχει το τεχνητό σπήλαιο με τον χαρακτηριστικό διάκοσμο, που βλέπουμε και μαθαίνουμε για σταλακτίτες και σταλαγμίτες και για τον άνθρωπο των σπηλαίων Θα υπάρχουν απολιθώματα δεινοσαύρων της εποχής των παγετώνων, με αναπαράσταση της ανασκαφής των μεγαλύτερων χαυλιόδοντων του κόσμου που βρέθηκαν στην Μηλιά Γρεβενών, με αναπαραστάσεις από θηλαστικά που έζησαν κατά το παρελθόν στην Ελλάδα αλλά και με βοτανικό κήπο. Δίπλα από το πάρκο λειτουργούν σε ειδικά διαμορφωμένους χώρους παιδότοπος και καφέ-εστιατόριο (travelstories).

6.2.3 Θεματικό πάρκο Ηρακλή στην Αργολίδα

Θεματικό πάρκο, με επίκεντρο τον ημίθεο Ηρακλή, ετοιμάζει το υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού δίπλα στον αρχαιολογικό χώρο της Λέρνας στην Αργολίδα. Οι

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

επισκέπτες του, μικροί και μεγάλοι, θα βρεθούν μπροστά στην πρόκληση να φέρουν εις πέρας πέντε από τους άθλους του. Δηλαδή, να αντιμετωπίσουν τη Λερναία Ύδρα, να καθαρίσουν τους στάβλους του Αυγεία, να νικήσουν τα άγρια Άλογα του Διομήδη, να βρουν τα Χρυσά Μήλα των Εσπερίδων και να πάρουν τη Ζώνη της Ιπολύτης. Σκοπός δεν είναι να δημιουργηθεί μια Ντίσνεϊλαντ, αλλά ένας χώρος φιλικός που να εξηγεί στους επισκέπτες πως ο Ηρακλής ήταν ένας άνθρωπος που κατάφερε να κάνει κυρίως σημαντικά υδραυλικά έργα. Μέσα σε επτά σκάμματα και φυσικά υλικά, τα παιδιά κάθε ηλικίας θα καλούνται να κατευθύνουν τα νερά προς συγκεκριμένη κατεύθυνση στον άθλο της Κόπρου του Αυγείου. Στη Ζώνη της Ιπολύτης θα καλούνται να χτίσουν μια κατασκευή. Στα Χρυσά Μήλα των Εσπερίδων θα περιπλανώνται σε έναν λαβύρινθο και νικητής θα βγαίνει εκείνος που θα απαντά σωστά και πρώτος σε ερωτήσεις σχετικά με τον Ηρακλή. Τα Άλογα του Διομήδη θα υποδύονται δύο παιδιά και άλλο ένα τον Ηρακλή. Θα τραβούν ένα σκοινί και όποια πλευρά παρασύρει την άλλη θα κερδίζει. Όσο για τον άθλο της Λερναίας Ύδρας, οι παίκτες θα πρέπει να κατασκευάσουν το δικό τους φράγμα, ώστε να σταματήσουν το τρεχούμενο νερό, παραπέμποντας στον Ηρακλή που έπρεπε να δαμάσει τις πηγές της Αμυμώνης και της Λέρνας, που ακόμη και σήμερα υδρεύουν το Άργος και το Ναύπλιο. Το θεματικό πάρκο, έργο προϋπολογισμού 650.000 ευρώ, θα δημιουργηθεί σε έκταση 6,5 στρεμμάτων, την οποία παραχωρεί ο τοπικός δήμος στο υπουργείο Πολιτισμού. Εκτός από τα θεματικά σκάμματα, θα δημιουργηθεί ειδικό κτίριο με χώρους προβολών, αλλά και ένα θεατράκι 200 θέσεων (travelstories).

6.2.4 Θεματικό πάρκο υπαίθριων δραστηριοτήτων στην Κρήτη

Πρόταση για δημιουργία θεματικού πάρκου υπαίθριων τουριστικών δραστηριοτήτων στον Ομαλό της Κρήτης διατυπώνει ο πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Μουσούρων, Ιωάννης Κασσελάκης. Όπως επισημαίνει, στην περιοχή του οροπεδίου Ομαλού, λίγο πριν το Ξυλόσκαλο, έχει κατασκευασθεί ένα εντυπωσιακό σε μέγεθος κτίριο που παραμένει χωρίς δραστηριότητα εδώ και μια δεκαετία από την Αναπτυξιακή Λάκκων - Ομαλού Α.Ε. Το κτίριο αυτό θα μπορούσε υπό προϋποθέσεις να αποτελέσει το επίκεντρο της δημιουργίας ενός Θεματικού Πάρκου Υπαίθριων (Ήπιων) Δραστηριοτήτων που θα ενισχύσει σημαντικά τις τουριστικές υποδομές της περιοχής συμβάλλοντας σημαντικά στην ενίσχυση του τουριστικού ρεύματος προς την ορεινή περιοχή του Ομαλού καθόλη τη διάρκεια του έτους. Και συνεχίζει λέγοντας ότι η δημιουργία ενός Θεματικού Πάρκου Υπαίθριων Τουριστικών Δραστηριοτήτων αφορά

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

τη δημιουργία Ειδικής Τουριστικής Υποδομής για την ανάπτυξη των Εναλλακτικών Μορφών Τουρισμού (Αθλητικός Τουρισμός, Οικοτουρισμός, Αγροτουρισμός, Πολιτιστικός Τουρισμός) (cretalive).

Τα τελευταία χρόνια οι ήπιες μορφές τουρισμού γνωρίζουν αλματώδη ανάπτυξη καθώς εξουδετερώνουν μια σειρά από αδυναμίες που έχει το παλαιό αναπτυξιακό πρότυπο του μαζικού τουρισμού. Είναι περισσότερο ανθεκτικές στις οικονομικές κρίσεις, δραστηριοποιούνται όλη τη διάρκεια του έτους, συνεπώς και εκτός περιόδων αιχμής, και εξασφαλίζουν συγκριτικά περισσότερα οικονομικά οφέλη για την τοπική οικονομία μια και συμμετάσχουν άνθρωποι με καλό επίπεδο εισοδήματος και εκπαίδευσης. Συνεχώς αυξάνεται ο αριθμός των τουριστών που αναζητά ήσυχους τόπους με φυσικές ομορφιές, για να περάσει τις διακοπές του συντροφιά με τη φύση και με ενασχολήσεις βελτίωσης της φυσικής του κατάστασης. Περνούν τις διακοπές τους ανάμεσα στη θάλασσα και το βουνό κάνοντας ορειβασίες και περιηγήσεις, εφοδιασμένοι με ειδικούς χάρτες με λεπτομέρειες για τα μονοπάτια και τα ξωκλήσια κ.λπ. Δυστυχώς, στην Ελλάδα δεν υπάρχουν οργανωμένα Θεματικά Πάρκα με αποτέλεσμα να μπαίνουν τροχοπέδη στην ανάπτυξη των Ήπιων Μορφών Τουρισμού, αν και αποτελούν σημαντική τουριστική υποδομή, ικανή να ωθήσει στην ανάπτυξη και την ευημερία μια ολόκληρη γεωγραφική περιοχή (cretalive).

Το προτεινόμενο Κέντρο Υπαίθριων Δραστηριοτήτων θα περιλαμβάνει: α) Αίθουσα Αναμονής των Τουριστών. β) 3 Αίθουσες Θεωρητικής Ανάλυσης των Υπαίθριων Δραστηριοτήτων. γ. Εστιατόριο και Cafe. δ) Αποδυτήρια για τους τουρίστες. ε) Εξοπλισμό για δραστηριότητες που θα γίνονται σε χώρους γύρω από το Κέντρο. στ) Κατάστημα Πώλησης Εξοπλισμού για τους τουρίστες. ζ) Parking. Οι δραστηριότητες που θα γίνονται διακρίνονται: 1) Σε αυτές που θα γίνονται στο Θεματικό Πάρκο, όπως: - Πίστα για ποδήλατα βουνού (Mountain Bike), High and Low Rope Courses (περάσματα από στίβο με ψηλά και χαμηλά σχοινιά), Τοξοβολία, Λαβύρινθος, Rapel. 2) Σε αυτές που θα γίνονται στη γύρω περιοχή με σημείο εκκίνησης το Θεματικό Πάρκο, όπως: Trekking, Παιχνίδια προσανατολισμού (Θησαυρός κ.λπ.), Πεδίο αναρρίχησης, Paint Ball, Παραπέντε (Αλεξίπτωτο Πλαγιάς) (cretalive).

Οι πελάτες ενός τέτοιου Θεματικού Πάρκου είναι: α) Μεμονωμένοι τουρίστες, κάτοικοι των αστικών κέντρων που θέλουν να περάσουν το σαββατοκύριακο ή τις διακοπές τους κοντά στην φύση που ασχολούνται με ήπιες δραστηριότητες (περίπατοι,

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

παιχνίδια, ποδηλασία, αλεξίπτωτο πλαγιάς, rafting κ.λπ. β) Οργανωμένες ομάδες τουριστών ή επιχειρήσεις που θέλουν να στείλουν το προσωπικό τους για αναψυχή παράλληλα με ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα καθώς η διεθνής εμπειρία δείχνει ότι οι Υπαίθριες Δραστηριότητες βοηθούν στην ξεκούραση, αναζωογόνηση παράλληλα με τη σύσφιξη και βελτίωση των επικοινωνιακών σχέσεων μεταξύ των μελών μιας ομάδας ανθρώπων (π.χ. εργαζόμενοι στην ίδια επιχείρηση ή στελέχη επιχειρήσεων ενός μεγάλου οργανισμού). γ) Μαθητές από Γυμνάσια και Λύκεια στο πλαίσιο ολοήμερων σχολικών εκδρομών όπως και ομάδες τουριστών που δραστηριοποιούνται σε συγκεκριμένες υπαίθριες δραστηριότητες όπως τα παιχνίδια προσανατολισμού (κυνήγι θησαυρού), το mountainbike, η αναρρίχηση κ.λπ. (cretalive).

Το προτεινόμενο έργο θα είναι μοναδικό για την Κρήτη, όπου αξίζει να σημειωθεί ότι υπάρχει αξιόλογη ζήτηση για υπαίθριες δραστηριότητες στο βουνό, που μπορούν να συνδυασθούν περίφημα τόσο με θέματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης (που ενδιαφέρουν για παράδειγμα τα σχολεία αλλά και πολλούς ευαισθητοποιημένους ξένους τουρίστες) όσο και με θέματα αγροτουρισμού προωθώντας τα παραδοσιακά προιόντα της περιοχής (cretalive).

6.2.5 Θεματικό πάρκο στη Θεσσαλονίκη

Στη δημιουργία οκτώ νέων θεματικών πάρκων, όπου θα κυριαρχούν το υγρό στοιχείο και το πράσινο, τα οποία θα αφιερωθούν σε χρήσεις άθλησης, αναψυχής και πολιτισμού, σχεδιάζει να προχωρήσει ο δήμος Θεσσαλονίκης στη νέα παραλία, στο τμήμα της από το Βασιλικό θέατρο μέχρι τους ναυταθλητικούς ομίλους (makthes).

Στην έκταση των 80.000 τετρ. μ., την οποία καλύπτει το συγκεκριμένο κομμάτι της νέας παραλίας, σχεδιάζεται να διαμορφωθούν μεταξύ των άλλων πεζόδρομοι 49.700 τετρ. μ., ζώνες πρασίνου 30.000 τετρ. μ. και επιφάνειες νερού 190 τετρ. μ. Κατά μήκος του παραλιακού μετώπου προβλέπεται να κατασκευαστούν ποδηλατόδρομος και μια αλέα με 332 νέα δέντρα. Συνολικά στο τμήμα της παραλίας που θα αναπλαστεί θα φυτευτούν περισσότερα από 870 νέα δέντρα (makthes).

Η δεύτερη φάση του έργου ανάπλασης, θα λειτουργήσει συμπληρωματικά στις παρεμβάσεις που έχουν ήδη ολοκληρωθεί από το ύψος του Μεγάρου Μουσικής μέχρι τους ομίλους και θα αναδείξει ακόμη περισσότερο το παραλιακό μέτωπο της Θεσσαλονίκης (makthes).

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

Το θεματικό πάρκο θα αποτελείται από τα κάτωθι πάρκα :

1. Ο κήπος του Αλέξανδρου: Χωροθετείται μεταξύ του Λευκού Πύργου και του πλακόστρωτου στο ύψος της οδού Έντισον. Μια συστοιχία χαμηλών πιδάκων νερού, οι συμμετρικές δεντροστοιχίες, καθώς και τα μαρμάρινα καθιστικά που θα τοποθετηθούν στο χώρο οδηγούν στον έφιππο ανδριάντα του Μεγάλου Αλεξάνδρου. Η υφιστάμενη προεξοχή του πλακόστρωτου προς τη θάλασσα θα διατηρηθεί ως εξέδρα ή κατάστρωμα και θα επενδυθεί με ξύλινο δάπεδο. Περιμετρικά του χώρου αυτού θα τοποθετηθούν καθιστικά και πίδακες νερού
2. Ο κήπος του απογευματινού ήλιου: Πρόκειται για ένα κεκλιμένο πάρκο που θα δημιουργηθεί στον τριγωνικό χώρο μεταξύ του ξενοδοχείου "Μακεδονία Πάλας" και της νοητής προέκτασης της οδού Έντισον. Ο συγκεκριμένος κήπος, λόγω της υψομετρικής διαφοράς του σε σχέση με το πλακόστρωτο, θα δίνει την αίσθηση μιας φυσικής πλαγιάς, προσφέροντας υπέροχη θέα προς τη θάλασσα.
3. Ο κήπος της άμμου: Θα οργανωθεί κυρίως ως παιδότοπος, με δέκα μικρά σκάμματα με άμμο, τα οποία θα προσφέρονται για παιχνίδι. Στην περιοχή θα εξακολουθήσει να λειτουργεί το πάρκο κυκλοφοριακής αγωγής, αισθητικά αναβαθμισμένο, ενώ θα δημιουργηθούν και γήπεδα τένις, βόλεϊ και μπιτς βόλεϊ. Παράλληλα προβλέπεται η δημιουργία αναψυκτηρίου και παιδότοπου. Κατά μήκος του κήπου, επί της λεωφόρου Μεγάλου Αλεξάνδρου, θα κατασκευαστούν παράπλευρος δρόμος, χώρος στάθμευσης και νησίδα πρασίνου.
4. Ο κήπος του ίσκιου: Στο νέο πάρκο θα κυριαρχούν τα υψίκορμα δέντρα, τα οποία θα προσφέρουν σκιά και δροσιά στους περιπατητές κατά τους καλοκαιρινούς μήνες. Στο αποκαλούμενο "σκιερό δωμάτιο" της παραλίας θα διαμορφωθεί ένας μεγάλος πεζόδρομος, εκατέρωθεν του οποίου θα δημιουργηθούν σημεία στάσης με κτιστά καθιστικά. Όπως και στην περίπτωση του κήπου της άμμου, κατά μήκος του συγκεκριμένου κήπου επί της παραλιακής λεωφόρου θα κατασκευαστούν παράπλευρος δρόμος, χώρος στάθμευσης και νησίδα πρασίνου.
5. Ο κήπος των εποχών: Με κυρίαρχα τα φυτά του ελληνικού τοπίου, όπως τα αγριολούλουδα και τις περικοκλάδες, το συγκεκριμένο πάρκο θα θυμίζει περισσότερο ένα φυσικό λιβάδι. Το κεντρικό θέμα του, όπως καταδεικνύει και η ονομασία του, θα είναι η εναλλαγή των εποχών. Για το λόγο αυτό τα λουλούδια που επιλέχθηκαν να τον στολίζουν θα ανθίζουν σε διαφορετικές περιόδους. Στην ίδια έκταση προβλέπεται να κατασκευαστούν αναψυκτήριο, υπαίθριο

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

αμφιθέατρο για τη φιλοξενία εκδηλώσεων, καθώς και καθιστικά κατά μήκος μιας διαμπερούς ξύλινης διαδρομής.

6. Ο κήπος του Οδυσσέα Φωκά: Όπως και το υφιστάμενο ομώνυμο πάρκο, ο κήπος του Οδυσσέα Φωκά θα συνεχίσει να λειτουργεί ως εκτεταμένος παιδότοπος. Ο χώρος θα αναβαθμιστεί και θα εμπλουτιστεί με νέα δάπεδα ασφαλείας και με καινούργια παιχνίδια, ενώ θα τοποθετηθούν και ειδικά παιχνίδια κατάλληλα για τα παιδιά με ειδικές ανάγκες.
7. Ο κήπος της Μεσογείου: Θα διαμορφωθεί σε έκταση περίπου δέκα στρεμμάτων, ανάμεσα στις νοητές προεκτάσεις των οδών Καλλιδοπούλου και 28ης Οκτωβρίου. Στο πάρκο θα κυριαρχούν τα εσπεριδοειδή και τα αρωματικά φυτά, ενώ θα διαμορφωθεί και ένας ειδικός χώρος για τα κατοικίδια ζώα, ο οποίος θα διαχωρίζεται από την υπόλοιπη έκταση με περιμετρικό χαμηλό στηθαίο.
8. Ο κήπος των γλυπτών: Χωροθετείται απέναντι από το Λαογραφικό Μουσείο, στη θέση όπου σήμερα υπάρχει το υπαίθριο πάρκιγκ. Κεντρική φιλοσοφία της μελέτης είναι το πάρκο αυτό να λειτουργήσει ως ένα "πράσινο δωμάτιο τέχνης", όπου θα φιλοξενηθούν σύγχρονα γλυπτά μεγάλου μεγέθους. Στο χώρο πρόκειται να διαμορφωθεί μια μεγάλη επιφάνεια νερού, με ειδικό νυχτερινό φωτισμό, γύρω από την οποία θα τοποθετηθούν καθιστικά, παρτέρια και αναψυκτήριο. Το πάρκο αυτό θα είναι περίκλειστο από τις τρεις πλευρές του και ανοιχτό προς τη μεριά της θάλασσας.

6.2.6 Θεματικό πάρκο στο Λαύριο

Η ανάπτυξη ολοκληρωμένου θεματικού Πάρκου στο Λαύριο με την ανακαίνιση του κτιρίου που βρίσκεται πίσω από τις υπάρχουσες αίθουσες του Τεχνολογικού Πάρκου και η ευρύτερη οικονομική ανάπτυξη της περιοχής μέσα στα επόμενα 3 χρόνια είναι το κύριο έργο της νέας εταιρίας με επωνυμία «Συνεδριακό & Πολιτιστικό Κέντρο Λαυρίου Α.Ε.», που ιδρύθηκε για τη διαχείριση του Πάρκου και των έργων ανακαίνισης που θα γίνουν. Στόχος είναι να αναδειχθεί και να αξιοποιηθεί ένας χώρος που επηρέασε καθοριστικά την ίδια την Ιστορία της Αθήνας και της Ελλάδας, τόσο στην αρχαία όσο και στην νεότερη εποχή. Τα μεταλλεία του Λαυρίου, αποδεδειγμένα εμφανίζουν μεταλλευτική δράση από το 3.000 π.Χ, κορυφώνουν την εκμετάλλευσή τους τον 5ο π.Χ αιώνα, και καθιστούν την Αθήνα πανίσχυρη Στρατιωτικά, Οικονομικά, Πολιτιστικά, Επιστημονικά.» Στην Νεότερη ιστορία, και από το 1876 με την ανάληψη

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

της αξιοποίησης των μεταλλείων από την Γαλλική εταιρεία, το Λαύριο μετατρέπεται στην ισχυρότερη βιομηχανία της χώρας, συμβάλλοντας αποφασιστικά στην οικονομική ανάπτυξη της νέας Ελλάδας. Με εφαλτήριο αυτή την ιστορία, αλλά και με επιπρόσθετα στοιχεία, όπως τα μοναδικής ομορφιάς βιομηχανικά κτίρια του 19ου κυρίως αιώνα, εξαιρετικά ανακαινισμένα από το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, υπάρχει η πρόθεση να αναπτύξουμε ένα ολοκληρωμένο Θεματικό Πάρκο με συνεδριακό και εκθεσιακό κέντρο, πολιτιστικές δραστηριότητες, αίθουσες προβολής θεματικών ταινιών με αντικείμενο την ιστορία των μεταλλείων κ.α. που θα προσφέρει στην περιοχή σημαντικά οικονομικά και πολιτιστικά οφέλη ενώ θα δημιουργήσει πολλές νέες θέσεις εργασίας. Στο Συνεδριακό & Πολιτιστικό Κέντρο Λαυρίου έχουν γίνει σημαντικές πολιτιστικές εκδηλώσεις όπως τα μπαλέτα Μπολσόϊ, αφιερώματα στον Μότσαρτ, στον Ελύτη, εκδηλώσεις για την ημέρα της Γυναίκας, ενώ στον χώρο έχουν φιλοξενηθεί το Synch Festival, αφιερώματα στο έντεχνο ελληνικό τραγούδι κ.α. Έχουν, εξάλλου, φιλοξενηθεί συνέδρια και κυρίως εταιρικές συναντήσεις, όχι μόνο από την Ελλάδα αλλά και διεθνείς. Μόνο για τα πολιτιστικά, φέτος, το Συνεδριακό & Πολιτιστικό Κέντρο Λαυρίου, στο ανοικτό θέατρο, φιλοξένησε περίπου 20.000 θεατές. Το Συνεδριακό & Πολιτιστικό Κέντρο Λαυρίου ξεκινά φέτος την επισκευή και αναπαλαίωση 1.200 τ.μ ενός πανέμορφου κτιριακού συγκροτήματος του 19ου αιώνα, που είναι το μοναδικό που δεν επισκεύασε το ΕΜΠ (epr).

6.2.7 Olympia theme park

Η επένδυση με την επωνυμία «Olympia Theme Park» πρόκειται να υλοποιηθεί στην πρώην λίμνη Μουριάς στην Ηλεία και ο προϋπολογισμός ξεπερνά τα 60 εκατ. Ευρώ. Το έργο αφορά την μίσθωση 1324 στρεμμάτων (132 εκτάρια), από τα 2.000 στρέμματα που κατέχει η Ν.Α. Ηλείας στην πρώην λίμνη Μουριάς, με σκοπό την ανάπτυξη τους με τη δημιουργία θεματικών πάρκων και συναφών βοηθητικών εγκαταστάσεων και έχει διάρκεια 45 έτη, αρχής γενομένης από την υπογραφή της Σύμβασης. Το θεματικό πάρκο θα περιλαμβάνει ένα τμήμα προοριζόμενο για το κυρίως θέμα αυτού (Μυθολογία - Ολυμπιακοί Αγώνες) στο 45% της εκτάσεώς του, ενώ το υπόλοιπο θα εξυπηρετεί άλλες δραστηριότητες, όπως φιλοξενία - συνέδρια, εστίαση, καταστήματα, λοιπή ψυχαγωγία, καθώς και διοικητικές και βοηθητικές λειτουργίες. Συγκεκριμένα στις εγκαταστάσεις θα υπάρχει μουσείο (σχετικό με την περιοχή της Ολυμπίας), κινηματογράφος (προβολή αρχαίας Ολυμπίας), μυθολογικό πάρκο, υδάτινο αθλητικό - ψυχαγωγικό πάρκο με θέμα «οι περιπέτειες του Οδυσσέως», ξενώνας - συνεδριακό

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

κέντρο, βιβλιοπωλείο – βιβλιοθήκη, εστιατόριο, καφετέρια – μπαρ, τουριστικά καταστήματα, χώρος σταθμεύσεως αυτοκινήτων Ι.Χ. και λεωφορείων και κτίριο διοικήσεως. Αξίζει να σημειωθεί ότι για τον σχεδιασμό των εγκαταστάσεων η εταιρία Hellanion έχει έρθει σε συμφωνία με ένα εξειδικευμένο στα θεματικά πάρκα και κορυφαίο διεθνώς γραφείο του Γερμανού αρχιτέκτονα Ανδρέα Σλίνγκ. Στον σχεδιασμό του έργου προβλέπεται η δημιουργία υδάτινων επιφανειών, που θα σχηματιστούν με επαναπλημμυρισμό τμημάτων της αποστραγγισμένης λίμνης Μουριάς σε εκτάσεις της οποίας θα αναπτυχθεί το Πάρκο, συμβάλλοντας έτσι στην επαναδημιουργία του φυσικού οικοσυστήματος της περιοχής. Παράλληλα, για την κάλυψη των ενεργειακών αναγκών των κτιριακών εγκαταστάσεων και γενικότερα των εγκαταστάσεων του Θεματικού Πάρκου θα αξιοποιηθεί η τεχνολογία των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Με την παρέλευση των 45 ετών όλες οι εγκαταστάσεις των θεματικών πάρκων θα περιέλθουν στη Ν.Α. Ηλείας, η οποία κρατά την κυριότητα του ακινήτου και των κτιριακών εγκαταστάσεων που θα γίνουν σε αυτό (symboulos).

6.3 Βασικά χαρακτηριστικά των Θ.Π στην Ελλάδα

Διακρίνεται μια γενική τάση για δημιουργία θεματικών πάρκων με κυρίαρχο θέμα τη μυθολογία. Παρατηρείται επίσης ότι ανάλογα την περιοχή και τα χαρακτηριστικά της, υπάρχει η πρόθεση για προώθηση θεματικών πάρκων που θα αναδεικνύει την ιστορία και την εξέλιξη κάθε περιοχής (θεματικό πάρκο στο Λαύριο), τις τουριστικές υποδομές (θεματικό πάρκο υπαίθριων δραστηριοτήτων στην Κρήτη), την άθληση, την αναψυχή και τον πολιτισμό (θεματικό πάρκο στη Θεσσαλονίκη). Λόγω του κενού νομοθετικού πλαισίου που επικρατούσε στην Ελλάδα, δεν καρποφόρησε καμιά προσπάθεια για τη δημιουργία θεματικών πάρκων, αν και υπήρχε η πρόθεση από διάφορους φορείς. Όμως από την υπογραφή της σχετικής ΚΥΑ, Αριθμ. 16793/09 (ΦΕΚ 2086 Β/29-9-2009) και την ένταξη των θεματικών πάρκων στον αναπτυξιακό νόμο, δίνεται η δυνατότητα για την κατασκευή θεματικών πάρκων στον Ελλαδικό χώρο.

6.4 Μελέτη σκοπιμότητας και θεματικά πάρκα

Τα θεματικά πάρκα αποτελούν αφενός μια σύνθετη και πολύπλοκη επένδυση, αφετέρου μέρος μιας έντονα ανταγωνιστικής και απόλυτα παγκοσμιοποιημένης αγοράς. Ως πλέον ενδεικτικά (αλλά όχι μοναδικά) παραδείγματα της δυσκολίας που ενέχει η επιτυχημένη ανάπτυξη Θεματικών Πάρκων, μπορεί κανείς να αναφέρει την εμπειρία της Eurodisney, που αν και δημιουργήθηκε από τον πιο έμπειρο παγκοσμίως theme park operator

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

εξακολουθεί να παρουσιάζει σημαντικά προβλήματα κερδοφορίας, λόγω της ταυτόχρονης δημιουργίας μεγάλου αριθμού Θεματικών Πάρκων.

Τα βασικά οικονομικά χαρακτηριστικά ενός Θεματικού Πάρκου συνοψίζονται σε:

1. Επισκεψιμότητα - Διάρκεια Επισκέψεων
2. Δαπάνη ανά Επίσκεψη
3. Ύψος Επένδυσης και συνεχής επανεπένδυση ώστε το Θεματικό Πάρκο να μην φαίνεται «κουρασμένο»

Οι κρίσιμοι παράγοντες επιτυχίας για τα οικονομικά χαρακτηριστικά των Θεματικών Πάρκων είναι:

1. η Θέση - σε σχέση με μόνιμους κατοίκους και τουρισμό και ιδιαίτερα την αγορά στην οποία απευθύνεται (περιοχή επιρροής)
2. το Marketing - κατά την έναρξη λειτουργίας (opening "extravaganza") και κατά τη λειτουργία με συνεπές branding και ανάλογη τροποποίηση της αγοράς

Τέλος πρέπει να πραγματοποιηθεί μια μελέτη εφικτότητας (feasibility study), η οποία θα περιλαμβάνει :

- Έρευνα αγοράς (market study)
- Συγκριτική αξιολόγηση της προσφοράς
- Διερεύνηση τάσεων της ζήτησης
- Δυνητική ζήτηση
- Ανάλυση SWOT (Δυνατά Σημεία, Αδύνατα Σημεία, Ευκαιρίες, Απειλές), με τα συμπεράσματα και τις προτάσεις πού απορρέουν από αυτήν.

6.5 Συμπεράσματα

Μέσα από αυτό κεφάλαιο διαπιστώνουμε μια πραγματικά εξαιρετική κίνηση σε ό,τι αφορά την πρόθεση για δημιουργία θεματικών πάρκων στην Ελλάδα. Η διάθεση πολιτιστικής και αθλητικής εξέλιξης είναι αδιαμφισβήτητη. Τόσο οι χώροι όσο και οι ποικιλία των δραστηριοτήτων που περικλείουν είναι αρκετά μεγάλη και ενδεικτική της σημασίας που έχει ο ελεύθερος χρόνος για όλες τις πόλεις που αναφέρονται. Η

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

συστηματική βεβαίως αξιοποίησή του ως πόλου έλξης τουριστικής κίνησης σε συνδυασμό με άλλες attraction προϋποθέτει έναν ουσιαστικό στρατηγικό σχεδιασμό και ένα ισχυρό ελκτικό στοιχείο που ν' αποτελεί και τον κεντρικό πυρήνα του εγχειρήματος.

Όσον αφορά τις αρχές σχεδιασμού ενός θεματικού πάρκου στην Ελλάδα θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι μοντέρνες όσο και οι μεταμοντέρνες προσεγγίσεις. Στην περίπτωση του μοντερνισμού διαπιστώνεται μια τάση για πλήρη τάξη στο χώρο, ενώ στην περίπτωση του μεταμοντερνισμού διακρίνεται μια τάση για επιστροφή στο παρελθόν και συγκεκριμένα στην έννοια της συντροφικότητας. Πολύ συχνά παρατηρείται μια συνδυαστική εφαρμογή αυτών των δύο τάσεων.

Η αναγκαιότητα του μάρκετινγκ αποτελεί ένα πρόσθετο πεδίο, σαφώς επηρεασμένο από την επίπτωση των θεματικών πάρκων στην πολεοδομία. Συγκεκριμένα η τουριστική προώθηση των τουριστικών και ιστορικών τοποθεσιών παραλληλίζεται με εκείνη των θεματικών πάρκων.

Ένα θεματικό πάρκο το οποίο θα μπορούσε να αναπτυχθεί στον Ελλαδικό χώρο, θα έπρεπε να επικεντρωθεί στην ιστορία και τον πολιτισμό της χώρας. Θέματα όπως η μυθολογία, η Αρχαία Ελλάδα και η μετάβαση στη νεότερη Ελλάδα, θα μπορούσε να είναι μερικά από τα θέματα. Σε ένα τέτοιο εγχείρημα θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι κατάλληλες στρατηγικές για την εκπόνηση σχεδίου μάρκετινγκ, στη λογική του μάρκετινγκ του τόπου.

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7:
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Τα θεματικά πάρκα ξεκίνησαν ως τόποι διασκέδασης, ψυχαγωγίας, διαφυγής από την καθημερινότητα. Σήμερα, διατηρώντας όλα αυτά, προχωρούν ένα βήμα πιο κάτω. Μεταλλάσσουν το αστικό τοπίο αντιπαραβάλλοντας έναν κόσμο ποθητό, φανταστικό και μυούν σ' αυτόν τον επισκέπτη. Του προσφέρουν ένα πακέτο τόπων από όλο τον κόσμο σ' ένα σημείο συνάντησης, σταματούν το χρόνο και ανάγουν την ουτοπία σε πραγματικότητα. Τα θεματικά πάρκα δε δημιουργούν νέα κουλτούρα, αλλά προσαρμόζονται στις ανάγκες που δημιουργεί ο σύγχρονος πολιτισμός, προσφέροντας την απάντηση μ' ένα ευχάριστο τεχνητό τοπίο.

Δεν μπορεί κανείς ν' αμφισβητήσει το ρόλο που διαδραματίζουν τα θεματικά πάρκα, είτε παράγοντας νέες τάσεις διαμόρφωσης του αστικού τοπίου, είτε προάγοντας την τοπική, αλλά και εθνική οικονομία και τον πολιτισμό, εδραιώνοντας τον θεματικό τουρισμό σε βασικό όπλο προώθησης του αστικού τουρισμού.

Σε ό,τι αφορά τις πολεοδομικές προεκτάσεις που μπορεί να έχει ο σχεδιασμός ενός θεματικού πάρκου, αρκεί κανείς να αναφερθεί στους νέους θεματικούς πυρήνες που δημιουργούνται στα κέντρα μεγάλων πόλεων, στα πλαίσια εντυπωσιακών πολυχώρων, αθλητικών εγκαταστάσεων, υπαιθρίων χώρων, αλλά και χώρων κατοικίας και εργασίας. Η ανάγκη για μικρές αποδράσεις από την καθημερινή ρουτίνα, οδήγησε στις μικρές αυτές θεματικές οάσεις της αχανούς ζούγκλας των σύγχρονων αστικών κέντρων με την κυκλοφοριακή συμφόρηση, τους αστέγους, το φόρτο εργασίας, το υποβαθμισμένο περιβάλλον και την αποξένωση.

Η παρουσία όμως ενός θεματικού πάρκου στα όρια, ή σε μικρή απόσταση από μια πόλη, αποτελεί ένα ισχυρό όπλο, ίσως και κίνητρο για την ανάπτυξη και ενίσχυση τυχόν υφιστάμενου αστικού τουρισμού σε αυτήν. Ο τουρισμός αυτός δημιουργεί σαφώς πολλαπλά οικονομικά οφέλη στην περιοχή. Όμως η οικονομική συμβολή των θεματικών πάρκων προεκτείνεται πολύ πιο πέρα, γιατί αποτελούν στην ουσία χώρους που συνδυάζουν όλα τα διάσπαρτα οφέλη ενός εξειδικευμένου προγράμματος αστικού τουρισμού. Προσφέρουν θέσεις εργασίας που αφορούν σε επιστήμονες και ειδικούς,

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

μέχρι τεχνικούς, εστιάτορες και καλλιτέχνες, ενεργοποιούν το τοπικό και εθνικό κεφάλαιο και ουσιαστικά δημιουργούν μια νέα πόλη στα όρια της υπάρχουσας. Το τοπικό δυναμικό, η ιστορία και ο πολιτισμός προβάλλονται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, προάγεται το πνεύμα της επιχειρηματικότητας και η πόλη αποκτά νέους ανταγωνιστικούς και βιώσιμους οικονομικούς κλάδους.

Οι νέες τάσεις ανοίγουν νέους ορίζοντες στο σχεδιασμό των θεματικών πάρκων. Το βασικότερο στοίχημα για την παράταση της περιόδου λειτουργίας ενός τέτοιου χώρου (δωδεκάμηνη βάση) κερδήθηκε με τη στροφή σε περισσότερες κλειστές εγκαταστάσεις, στην παροχή καταλύματος και στο συνδυασμό επιπλέον δραστηριοτήτων που μπορούν να αφορούν στον αθλητισμό, πολιτισμό, κ.ά.

Αν και κάθε ήπειρος διαθέτει τη δική της ξεχωριστή κουλτούρα και άποψη στο χώρο της ψυχαγωγίας και τα θεματικά πάρκα υπήρξαν ενδεικτικά των διαφορών αυτών, σήμερα παρατηρείται μια διάχυση μεταξύ τους. Όπως συμβαίνει σε όλες τις πτυχές του σύγχρονου τρόπου ζωής, έτσι και τα θεματικά πάρκα αν και προσαρμοσμένα στα δεδομένα της χώρας εγκατάστασης, καταφέρνουν να συνδυάσουν αρμονικά τα χαρακτηριστικά κάθε πολιτισμού που επιλέγουν να φιλοξενήσουν ως θεματική ενότητα. Δεν είναι άλλωστε τυχαία η επιτυχία της Disneyland στην Ευρωπαϊκή επικράτεια.

Οι προοπτικές για τη δημιουργία θεματικών πάρκων στην Ελλάδα είναι καλές, παρόλο που απαιτείται τόσο βασική έρευνα, όσο και μελέτη περιπτώσεων, οι οποίες θα πρέπει να βασίζονται κυρίως στην ανάλυση SWOT. Η αναγκαιότητα του μάρκετινγκ αποτελεί ένα πρόσθετο πεδίο στη λογική του μάρκετινγκ του τόπου.

Τα κυριότερα δυνατά σημεία είναι ο καιρός και η αξιοποίηση της διεθνούς εμπειρίας, ενώ ανάμεσα στις αδυναμίες συγκαταλέγονται το γεγονός ότι αποτελούν επενδύσεις υψηλού κινδύνου και ότι υπάρχει απουσία κατάλληλου θεσμικού πλαισίου. Όσον αφορά τον επενδυτικό κίνδυνο τίθεται και το ερώτημα κατά πόσο θα εκδηλωθεί επενδυτικό ενδιαφέρον από τις Ελληνικές επιχειρήσεις.

Η Ελλάδα αποτελεί μια χώρα χωρίς παράδοση στον τομέα του σχεδιασμού των θεματικών πάρκων, αφού δεν διαθέτει ουσιαστικά έναν χώρο που να μπορούσε να χαρακτηριστεί ως τέτοιος, με εξαίρεση ίσως το πάρκο της Αναβύσσου που τόσο από άποψη έκτασης όσο και οργάνωσης θα μπορούσε εν μέρει να συγκριθεί με τα αντίστοιχα μυθολογικά πάρκα ανά τον κόσμο. Τα βήματα είναι μάλλον δειλά, πράγμα

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

πολύ λογικό δεδομένου και του μεγάλου οικονομικού ρίσκου που εμπεριέχει μια επένδυση αυτού του είδους.

Ο σχεδιασμός για τον ελεύθερο χρόνο αποτελεί όλο και περισσότερο αναπόσπαστο κομμάτι της αστικής ανάπτυξης. Ο κάτοικος των πόλεων ζει έντονα, κερδίζει περισσότερα και απαιτεί ακόμη πιο πολλά. Ο ελεύθερος χρόνος του φαινομενικά αυξάνεται και αναλόγως πληθαίνουν οι ανάγκες ορθότερης αξιοποίησής του. Μια πόλη με επαρκή σχεδιασμό των δραστηριοτήτων ελευθέρου χρόνου, αποτελεί μια θελκτική πόλη για διαμονή και όχι μόνο. Με κατάλληλο συντονισμό και διαχείριση, μπορεί να εξελιχθεί και σε πόλο έλξης αστικού τουρισμού.

Τα θεματικά πάρκα είναι η απτή έκφραση της παραπάνω διαπίστωσης. Πρόκειται για ψυχαγωγικούς χώρους που εξελίχθηκαν σε τουριστικούς αστικούς πόλους, αναζωογόνησαν την τοπική και εθνική οικονομία των κρατών που τα φιλοξενούν και διεύρυναν τους ορίζοντες του πολεοδομικού σχεδιασμού. Αποτελούν το κέντρο συνάντησης των πολιτισμών, των τεχνών, των επιστημών, της τεχνολογίας, των ηθών, των κοινωνιών, αλλά και πυρήνες παγκοσμίων χαρτών, διαγαλαξιακών ταξιδιών και φαντασίας σε διάσπαρτα σημεία του πλανήτη. Είναι επίσης χώροι καθαροί, ασφαλείς, απαλλαγμένοι από όλα εκείνα τα στοιχεία της καθημερινής έντασης και ρουτίνας εργασίας

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

- **ΘΕΜΑΤΙΚΑ ΠΑΡΚΑ ΣΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗ**

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

Γίνεται παράθεση που αφορά τη διαθεσιμότητα των θεματικών πάρκων στην Αμερική για τη περίοδο του Οκτωβρίου του 2010. Ανάλογα την περίοδο μπορεί να αλλάξει η παρακάτω λίστα.

Alabama

Visionland, Bessemer	**Μη διαθέσιμο**
Waterville USA, Gulf Shores	**Μη διαθέσιμο**

Arizona

Castles N' Coasters, Phoenix	**Ανοικτό όλο το χρόνο**
Enchanted Island, Phoenix	**Ανοικτό όλο το χρόνο**
Old Tucson Studios, Tucson	**Μη διαθέσιμο**
Trail Dust Town, Tucson	**Μη διαθέσιμο**

Arkansas

Magic Springs, Hot Springs	**Μη διαθέσιμο**

California

Adventure City, Anaheim	**Ανοικτό όλο το χρόνο**
Belmont Park, San Diego	**Ανοικτό όλο το χρόνο**
Blackbeard's Family Fun Center, Fresno	**Ανοικτό όλο το χρόνο**
Bonfante Gardens, Gilroy	**Μη διαθέσιμο**
Castle Park, Riverside	**Ανοικτό όλο το χρόνο**
Disneyland, Anahiem	**Ανοικτό όλο το χρόνο**
Disney's California Adventure, Anaheim	**Ανοικτό όλο το χρόνο**
Frasier's Frontier, El Cajon	**Μη διαθέσιμο**
Funderland, Sacramento	**Ανοικτό όλο το χρόνο**
Funderwoods, Lodi	**Ανοικτό όλο το χρόνο**
J's Amusements, Guerneville	**Μη διαθέσιμο**
Knott's Berry Farm, Buena Park	**Ανοικτό όλο το χρόνο**

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

Legoland, Carlsbad	**Ανοικτό όλο το χρόνο**
Pacific Park, Santa Monica	**Ανοικτό όλο το χρόνο**
Paramount's Great America, Santa Clara	**Μη διαθέσιμο**
Pharaoh's Lost Kingdom, Redlands	**Ανοικτό όλο το χρόνο**
Pixieland, Concord	**Μη διαθέσιμο**
Rotary Storyland and Playland, Fresno	**Μη διαθέσιμο**
Santa Cruz Beach Boardwalk, Santa Cruz	**Ανοικτό όλο το χρόνο**
Scandia Family Fun Center, Ontario	**Ανοικτό όλο το χρόνο**
SeaWorld San Diego, San Diego	**Ανοικτό όλο το χρόνο**
Six Flags Magic Mountain, Valencia	**Ανοικτό όλο το χρόνο**
Six Flags Marine World , Vallejo	**Μη διαθέσιμο**
Tahoe Amusement Park, South Lake Tahoe	**Μη διαθέσιμο**
Universal Studios Hollywood, Universal City	**Ανοικτό όλο το χρόνο**

Colorado

Fun Junction, Grand Junction	**Μη διαθέσιμο**
Lakeside, Denver	**Μη διαθέσιμο**
Santa's Workshop, Cascade	**Μη διαθέσιμο**
Six Flags Elitch Gardens, Denver	**Μη διαθέσιμο**

Connecticut

Lake Compounce, Bristol	**Μη διαθέσιμο**
Ocean Beach Park, New London	**Μη διαθέσιμο**
Quassy, Middlebury	**Μη διαθέσιμο**

Delaware

Blue Diamond Park, New Castle	**Μη διαθέσιμο**

Florida

Animal Kingdom, Lake Buena Vista	**Ανοικτό όλο το χρόνο**

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

Boomers! of Dania Beach, Dania Beach	**Ανοικτό όλο το χρόνο**
Busch Gardens Tampa , Tampa	**Ανοικτό όλο το χρόνο**
Cypress Gardens , Winter Haven	**Ανοικτό όλο το χρόνο**
Cypress Gardens Adventure Park, Winter Haven	**Ανοικτό όλο το χρόνο**
Discovery Cove, Orlando	**Ανοικτό όλο το χρόνο**
Disney-MGM Studios, Lake Buena Vista	**Ανοικτό όλο το χρόνο**
EPCOT, Lake Buena Vista	**Ανοικτό όλο το χρόνο**
Islands of Adventure, Orlando	**Ανοικτό όλο το χρόνο**
King Richards Medieval Family Fun Park, Naples	**Ανοικτό όλο το χρόνο**
Magic Kingdom, Lake Buena Vista	**Ανοικτό όλο το χρόνο**
Main Street Pier Amusements, Daytona Beach	**Μη διαθέσιμο**
Old Town, Kissimmee	**Ανοικτό όλο το χρόνο**
Sam's Fun City, Pensacola	**Ανοικτό όλο το χρόνο**
SeaWorld Orlando, Orlando	**Ανοικτό όλο το χρόνο**
Silver Springs, Silver Springs	**Ανοικτό όλο το χρόνο**
Universal Studios Florida, Orlando	**Ανοικτό όλο το χρόνο**

Georgia

American Adventures, Marietta	**Μη διαθέσιμο**
Funsville, Martinez	**Μη διαθέσιμο**
Lake Winnepesaukah, Rossville	**Μη διαθέσιμο**
Six Flags Over Georgia, Austell	**Μη διαθέσιμο**
Stone Mountain Park, Stone Mountain	**Ανοικτό όλο το χρόνο**
Wild Adventures, Valdosta	**Ανοικτό όλο το χρόνο**

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

Idaho

Adventures 'N Fun, Coeur d' Alene	**Μη διαθέσιμο**
Silverwood, Athol	**Μη διαθέσιμο**

Illinois

Kiddieland, Melrose Park	**Μη διαθέσιμο**
Santa's Village, Dundee	**Μη διαθέσιμο**
Six Flags Great America, Gurnee	**Μη διαθέσιμο**

Indiana

Fun Spot, Angola	**Μη διαθέσιμο**
Holiday World, Santa Claus	**Μη διαθέσιμο**
Indiana Beach, Monticello	**Μη διαθέσιμο**

Iowa

Adventureland Park, Altoona	**Μη διαθέσιμο**
Arnold's Park, Arnolds Park	**Μη διαθέσιμο**

Kansas

Joyland, Wichita	**Μη διαθέσιμο**

Kentucky

Beech Bend Raceway Park, Bowling Green	**Μη διαθέσιμο**
Dogwood Lake Fun Park, Dunmor	**Μη διαθέσιμο**
Guntown Mountain Amusement Park, Cave City	**Μη διαθέσιμο**
Six Flags Kentucky Kingdom, Louisville	**Μη διαθέσιμο**

Louisiana

City Park, New Orleans	**Μη διαθέσιμο**
Dixie Landin', Baton Rouge	**Μη διαθέσιμο**
Six Flags New Orleans, New Orleans	**Μη διαθέσιμο**

Maine

FunTown USA, Saco	**Μη διαθέσιμο**
Palace Playland, Old Orchard Beach	**Μη διαθέσιμο**
York's Wild Kingdom, York Beach	**Μη διαθέσιμο**

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

Maryland

Jolly Roger Park, Ocean City	**Μη διαθέσιμο**
Ocean City Pier, Ocean City	**Μη διαθέσιμο**
Six Flags America, Mitchellville	**Μη διαθέσιμο**
Trimper's Rides, Ocean City	**Μη διαθέσιμο**

Massachusetts

Pirates Fun Park, Salisbury Beach	**Μη διαθέσιμο**
Six Flags New England, Agawam	**Μη διαθέσιμο**

Michigan

Deer Acres Storybook Park, Pinconning	**Μη διαθέσιμο**
Deer Forest Fun Park, Coloma	**Μη διαθέσιμο**
Michigan's Adventure, Muskegon	**Μη διαθέσιμο**
Riverland Park, Sterling Heights	**Μη διαθέσιμο**

Minnesota

The Park, Bloomington	**Ανοικτό όλο το χρόνο**
Valleyfair, Shakopee	**Μη διαθέσιμο**

Mississippi

Biloxi Beach, Biloxi	**Μη διαθέσιμο**
Fun Time USA, Gulfport	**Μη διαθέσιμο**

Missouri

Celebration City, Branson	**Μη διαθέσιμο**
Miner Mike's, Osage Beach	**Μη διαθέσιμο**
Silver Dollar City, Branson	**Μη διαθέσιμο**
Six Flags St. Louis, Eureka	**Μη διαθέσιμο**
Worlds of Fun, Kansas City	**Μη διαθέσιμο**

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

Nevada

Adventuredome, Las Vegas	**Ανοικτό όλο το χρόνο**
Buffalo Bill's Resort and Casino, Jean	**Ανοικτό όλο το χρόνο**
Nascar Cafe, Las Vegas	**Ανοικτό όλο το χρόνο**
New York New York Hotel and Casino, Las Vegas	**Ανοικτό όλο το χρόνο**
Playland Park, Reno	**Μη διαθέσιμο**
Stratosphere Tower, Las Vegas	**Ανοικτό όλο το χρόνο**
Wild Island, Sparks	**Ανοικτό όλο το χρόνο**

New Hampshire

Canobie Lake, Salem	**Μη διαθέσιμο**
Santa's Village, Jefferson	**Μη διαθέσιμο**
Story Land, Glen	**Μη διαθέσιμο**

New Jersey

Bowcraft Amusement Park, Scotch Plains	**Μη διαθέσιμο**
Casino Pier, Seaside Heights	**Μη διαθέσιμο**
Clementon Amusement Park, Clementon	**Μη διαθέσιμο**
Fantasy Island, Beach Haven	**Μη διαθέσιμο**
Fun Town Pier, Seaside Heights	**Μη διαθέσιμο**
Gillian's Wonderland Pier, Ocean City	**Μη διαθέσιμο**
Jenkinson's Beach and Boardwalk, Pt. Pleasant Beach	**Μη διαθέσιμο**
Keansburg Amusement Park, Keansburg	**Μη διαθέσιμο**
Land of Make Believe, Hope	**Μη διαθέσιμο**
Mariner's Landing, Wildwood	**Μη διαθέσιμο**
Morey's Pier, Wildwood	**Μη διαθέσιμο**
Playland's Castaway Cave, Ocean City	**Μη διαθέσιμο**
Six Flags Great Adventure, Jackson	**Μη διαθέσιμο**
Steel Pier, Atlantic City	**Μη διαθέσιμο**
Story Book Land,	**Μη διαθέσιμο**
Wild Wheels Adventure Pier, Wildwood	**Μη διαθέσιμο**

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

New Mexico

Cliff's Amusement Park, Albuquerque	**Μη διαθέσιμο**

New York

Adventureland, Farmingdale	**Μη διαθέσιμο**
Astroland, Coney Island, Brooklyn	**Μη διαθέσιμο**
Boomers!, Medford	**Ανοικτό όλο το χρόνο**
Coney Island Boardwalk, Brooklyn	**Μη διαθέσιμο**
Deno's Wonder Wheel Amusement Park, Brooklyn	**Μη διαθέσιμο**
Enchanted Forest, Old Forge	**Μη διαθέσιμο**
Hoffman's Playland, Latham	**Μη διαθέσιμο**
Kid's Kingdom, Medford	**Μη διαθέσιμο**
Magic Forest, Lake George	**Μη διαθέσιμο**
Martin's Fantasy Island, Grand Island	**Μη διαθέσιμο**
Midway Park, Maple Springs	**Μη διαθέσιμο**
Nellie Bly Park, Brooklyn	**Μη διαθέσιμο**
Playland Park, Rye	**Μη διαθέσιμο**
Seabreeze, Rochester	**Μη διαθέσιμο**
Six Flags Darien Lake, Darien Center	**Μη διαθέσιμο**
Sylvan Beach, Sylvan Beach	**Μη διαθέσιμο**
The Great Escape, Lake George	**Μη διαθέσιμο**

North Carolina

Paramount's Carowinds, Charlotte	**Μη διαθέσιμο**
Santa's Land, Cherokee	**Μη διαθέσιμο**

Ohio

Cedar Point, Sandusky	**Μη διαθέσιμο**
Coney Island, Cincinnati	**Μη διαθέσιμο**
Erieview Park, Geneva on the Lake	**Μη διαθέσιμο**
Geauga Lake, Aurora	**Μη διαθέσιμο**
Memphis Kiddie Park, Brooklyn	**Μη διαθέσιμο**
Paramount's Kings Island, Kings Island	**Μη διαθέσιμο**
Stricker's Grove, Ross	**Μη διαθέσιμο**
Wyandot Lake, Powell	**Μη διαθέσιμο**

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

Oklahoma

Bell's, Tulsa	**Μη διαθέσιμο**
Frontier City, Oklahoma City	**Μη διαθέσιμο**

Oregon

Enchanted Forest, Turner	**Μη διαθέσιμο**
Oaks Amusement Park, Portland	**Μη διαθέσιμο**
Thrillville, USA, Turner	**Μη διαθέσιμο**

Pennsylvania

Bushkill Park, Easton	**Μη διαθέσιμο**
Conneaut Lake, Conneaut Lake	**Μη διαθέσιμο**
DelGrosso's, Tipton	**Μη διαθέσιμο**
Dorney Park, Allentown	**Μη διαθέσιμο**
Dutch Wonderland , Lancaster	**Μη διαθέσιμο**
Hersheypark, Hershey	**Μη διαθέσιμο**
Idlewild Park, Ligonier	**Μη διαθέσιμο**
Kennywood, West Mifflin	**Μη διαθέσιμο**
Knoebel's, Elysburg	**Μη διαθέσιμο**
Lakemont Park, Altoona	**Μη διαθέσιμο**
Sesame Place, Langhorne	**Μη διαθέσιμο**
Waldameer Park, Erie	**Μη διαθέσιμο**

South Carolina

Family Kingdom, Myrtle Beach	**Μη διαθέσιμο**
Myrtle Beach Grand Prix, Myrtle Beach	**Μη διαθέσιμο**
Myrtle Beach Pavillion, Mrytle Beach	**Μη διαθέσιμο**
Pedroland , Dillon	**Μη διαθέσιμο**

Tennessee

Dollywood, Pigeon Forge	**Μη διαθέσιμο**
Nashville Valley Amusement Park, Nashville	**Μη διαθέσιμο**

Texas

Joyland Park, Lubbock	**Μη διαθέσιμο**
Sandy Lake Park, Carrollton	**Μη διαθέσιμο**
SeaWorld San Antonio, San Antonio	**Μη διαθέσιμο**

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

Six Flags Fiesta Texas, San Antonio	**Μη διαθέσιμο**
Six Flags Over Texas, Arlington	**Μη διαθέσιμο**
SpeedZone, Dallas	**Ανοικτό όλο το χρόνο**
Western Playland, El Paso	**Μη διαθέσιμο**
Wonderland Park, Amarillo	**Μη διαθέσιμο**

Utah

Lagoon, Farmington	**Μη διαθέσιμο**
Utah Fun Dome, Murray	**Ανοικτό όλο το χρόνο**

Virginia

Busch Gardens Williamsburg, Williamsburg	**Μη διαθέσιμο**
Kings Dominion, Doswell	**Μη διαθέσιμο**
Motorworld, Virginia Beach	**Μη διαθέσιμο**

Washington

Enchanted Village, Federal Way	**Μη διαθέσιμο**
Fun Forest, Seattle	**Ανοικτό όλο το χρόνο**
Riverfront Park, Spokane	**Μη διαθέσιμο**
Western Washington Fair, Puyallup	**Μη διαθέσιμο**

West Virginia

Camden Park, Huntington	**Μη διαθέσιμο**

Wisconsin

Bay Beach Amusement Park, Green Bay	**Μη διαθέσιμο**
Big Chief's Mt. Olympus Theme Park, Wisconsin Dells	**Μη διαθέσιμο**
Extreme World, Wisconsin Dells	**Μη διαθέσιμο**
Little A-Merrick-A, Marshall	**Μη διαθέσιμο**
Riverview Park, Wisconsin Dells	**Μη διαθέσιμο**
Timber Falls Adventure Park, Wisconsin Dells	**Μη διαθέσιμο**

Πηγή: http://www.themeparksonline.org (ιδία επεξεργασία)

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

- **ΘΕΜΑΤΙΚΑ ΠΑΡΚΑ ΣΤΗΝ ΑΣΙΑ**

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

Ονομασία Πάρκου	Χώρα	Τοποθεσία	Έτος λειτουργίας
Seaworld	Australia	Gold Coast	1971
Dreamworld	Australia	Gold Coast	1981
Australia's Wonderland	Australia	Sydney	1984
Warner Bros MovieWorld	Australia	Goald Coast	1991
Ocean Park	China	Hong Kong	1971
Beijing Amusement Park	China	Beijing	1986
Splendid China	China	Shenzhen	1989
China Folk Cultures	China	Shenzhen	1991
Window of the World	China	Shenzhen	1995
Happy Valley	China	Shenzhen	1997
Future World	China	Shenzhen	1999
Hong Kong Disneyland	China	Hong Kong	2005
Jaya Ancol Drealand	Indonesia	Jakarta	1967
Taman Mini Indonesia	Indonesia	Jakarta	1971
Toshimaen Amusement Park	Japan	Tokyo	1925
Yomiuri Land	Japan	Tokyo	1949
Suzuka Circuit	Japan	Suzuka	1962
Nagashima Spa Land	Japan	Kuwana	1964
Meiji Museum Village[2]	Japan	Inuyama	1965
Expoland	Japan	Osaka	1971
Toei Uzumasa Film Village	Japan	Kyoto	1975
Little World	Japan	Inuyama	1983
Nagasaki Holland Village	Japan	Nishisonogi	1983
Tokyo Disneyland	Japan	Tokyo	1983
Huis Den Bosch	Japan	Sasebo	1985
Sanrio Puroland	Japan	Tama	1990
Space World	Japan	Kyushu	1990
Sanrio Harmonyland	Japan	Kyushu	1991
Universal Studios Japan	Japan	Osaka	2001
Tokyo Disney Sea	Japan	Tokyo	2002
Enchanted Kingdom	Philippines	Manila	1992
Haw Par Villa	Singapore	Singapore	1937
Everland	South Korea	Kyonggi-do	1976
Lotte World	South Korea	Seoul	1985
Seoul Land	South Korea	Seoul	1986
Siam Park	Thailand	Bangkok	1979

Πηγή: Clavé, 2007 (ιδία επεξεργασία)

[2] Σύμφωνα με τον Jones (1994) το πρώτο θεματικό πάρκο στην Ιαπωνία άνοιξε τις πύλες του το 1965. Είναι ένα κέντρο κληρονομιάς που αποτελείται από μια αναδημιουργία του χωριού Meiji και χαρακτηρίζει τον πολιτισμό, τον τρόπο ζωής και την αρχιτεκτονική εκείνης της περιόδου.

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

Θεματικά Πάρκα στην Ασία

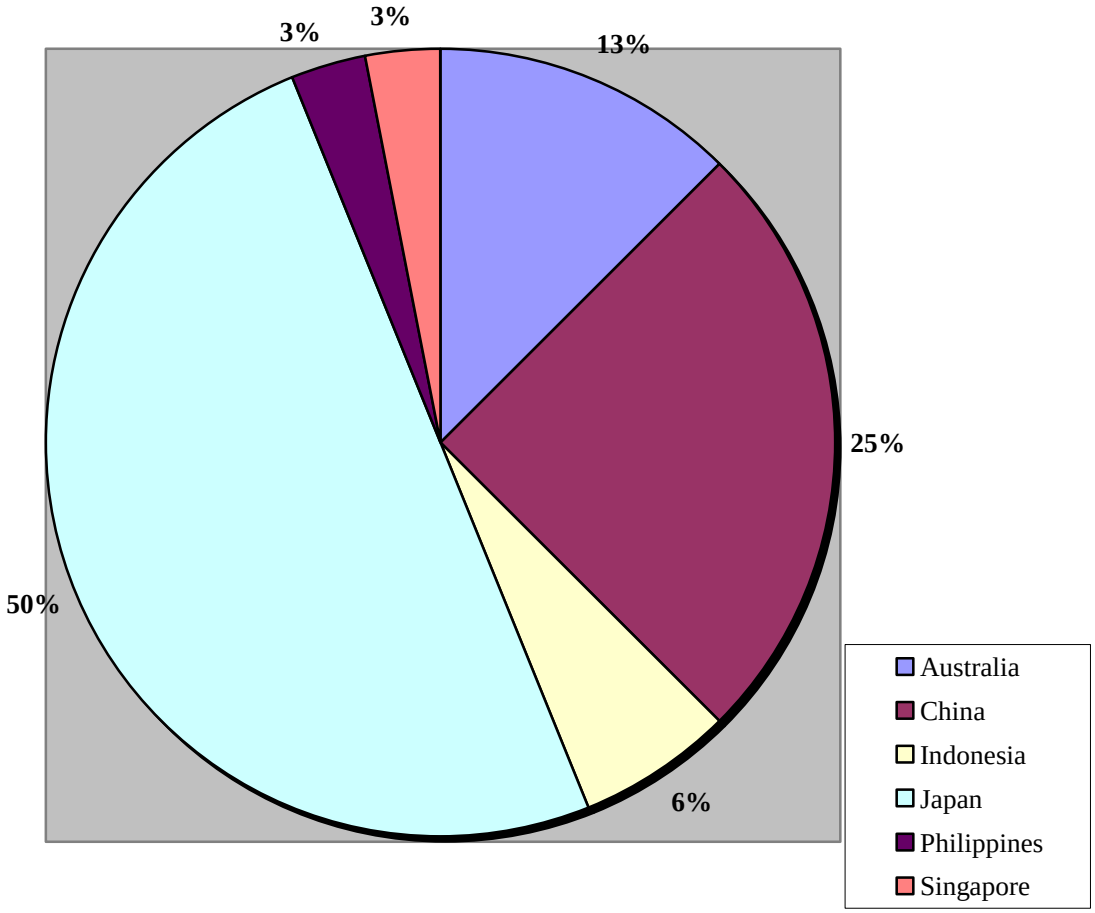

Γράφημα 1: Κατανομή θεματικών πάρκων στην Ασία, (ιδία επεξεργασία)

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

- **ΦΕΚ 2086 Β/29-9-2009**

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

Αριθμ. 16793/09 (ΦΕΚ 2086 Β/29-9-2009) : Προδιαγραφές Ψυχαγωγικών Θεματικών Πάρκων για την υπαγωγή τους στο καθεστώς κινήτρων του ν. 3299/2004.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ - ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις της παρ. 19 του άρθρου 5 του ν. 3299/2004 «Κίνητρα Ιδιωτικών Επενδύσεων για την Οικονομική Ανάπτυξη και την Περιφερειακή Σύγκλιση» (ΦΕΚ 261/ Α΄).

2. Το άρθρο 2 του ν. 3270/2004 «Αρμοδιότητες Υπουργείου Τουριστικής Ανάπτυξης και θέματα τουρισμού» (ΦΕΚ 187/Α΄).

3. Το άρθρο 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98/Α΄).

4. Το π.δ. 122/2004 «Ανασύσταση του Υπουργείου Τουρισμού» (ΦΕΚ 85/Α΄).

5. Το π.δ. 206/2007 «Διορισμός Υπουργών και Υφυπουργών» (ΦΕΚ 232/Α΄).

6. Το π.δ. 4/2009 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτή Υπουργού και Υφυπουργών» (ΦΕΚ 2 /Α΄).

7. Την υπ' αριθμ. 1666/ΔΙΟΕ 89/13.1.2009 απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών «Καθορισμός αρμοδιοτήτων Υφυπουργών Οικονομίας και Οικονομικών» (ΦΕΚ Β΄ 40).

8. Το γεγονός ότι από την παρούσα απόφαση δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Τον καθορισμό των προδιαγραφών ίδρυσης ψυχαγωγικών θεματικών πάρκων, για την υπαγωγή τους στο καθεστώς κινήτρων του ν. 3299/2004, όπως ισχύει, ως εξής:

Άρθρο 1

ΟΡΙΣΜΟΣ ΨΥΧΑΓΩΓΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ

1. Τα ψυχαγωγικά θεματικά πάρκα είναι εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής, κατά την έννοια της παρ. 3 του άρθρου 2 του

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

ν. 2160/1993, οι οποίες βρίσκονται σε οριοθετημένες εκτάσεις γης, μέσα ή έξω από κατοικημένες περιοχές (δηλ. εντός ή εκτός σχεδίου πόλης ή ορίων οικισμών) και στις οποίες προσφέρονται ποικίλες ψυχαγωγικές υπηρεσίες στους επισκέπτες γύρω από έναν ή περισσότερους θεματικούς άξονες.

2. Τα ψυχαγωγικά θεματικά πάρκα παρέχουν ευρύ φάσμα υπηρεσιών ψυχαγωγίας στους επισκέπτες. Μπορούν να οργανώνονται με άξονα ένα κεντρικό θέμα ή περισσότερα θέματα, από τα πεδία της ψυχαγωγίας, του θεάματος, της ιστορίας, ιδίως δε της τοπικής ιστορικής παράδοσης ή οικονομικής ιστορίας, της μυθολογίας, της παράδοσης ή της σύγχρονης μυθοπλασίας, της λογοτεχνίας, του κινηματογράφου, των τεχνών, του πολιτισμού γενικότερα, των επιστημών, της τεχνολογίας, ή της οικολογίας. Η αρχιτεκτονική, ο σχεδιασμός και η εσωτερική διαμόρφωση των υπαίθριων χώρων πρέπει να διακρίνεται από υψηλή αισθητική και πολιτισμική ποιότητα και να είναι φιλικά προς το περιβάλλον,, μπορεί δε να συνδέεται με το κεντρικό θέμα ή τα επιμέρους θέματα του πάρκου. Στην έννοια των θεματικών πάρκων εμπίπτουν και τα υδροψυχαγωγικά πάρκα, υπό τον όρο ότι αυτά πληρούν τις τεχνικές προδιαγραφές των θεματικών πάρκων.

3. Δεν εμπίπτουν στην έννοια των ψυχαγωγικών θεματικών πάρκων τα «καταδυτικά πάρκα».

4. Τα ψυχαγωγικά θεματικά πάρκα μπορούν να περιλαμβάνουν κτιριακές κατασκευές, υπαίθριες εγκαταστάσεις και εξοπλισμό υπαίθριων χώρων, διαμορφώσεις ελεύθερων χώρων, δίκτυα υποδομής, εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης επισκεπτών, βοηθητικές εγκαταστάσεις και ελεύθερους χώρους. Οι χώροι και οι εγκαταστάσεις που θα αποτελέσουν τους πόλους έλξης επισκεπτών του θεματικού πάρκου μπορεί να είναι ενδεικτικά : χώροι εκθέσεων, διαδραστικοί χώροι (virtual reality places), χώροι προβολών, χώροι παραστάσεων, θεματικά διαμορφωμένοι υπαίθριοι χώροι, υπαίθρια αμφιθέατρα, ειδικές διαδρομές με οχήματα μεταφοράς προσώπων, αναβατήρες, ενυδρεία, υδροψυχαγωγικές εγκαταστάσεις, κ.λπ.

5. Η ίδρυση θεματικών πάρκων γίνεται, είτε αυτοτελώς, είτε σε συνδυασμό με κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα κατηγορίας τριών αστέρων και άνω, υπό την προϋπόθεση ότι η κατασκευή των ξενοδοχείων επιτρέπεται από τις κείμενες διατάξεις, ιδίως αυτές που ισχύουν για την περιοχή, όπως ρυθμίσεις για τη χρήση γης, χωροταξικοί, πολεοδομικοί ή άλλοι περιορισμοί. Είναι δυνατόν η συνδυασμένη χρήση να επιτραπεί με ΚΥΑ των Υπουργών ΠΕΧΩΔΕ και Τουρισμού εκδιδόμενη μετά από γνωμοδότηση του ΚΣΧΟΠ ή της ΕΕ των Οργανισμών ΡΣ στις περιοχές επιρροής τους καθώς και του οικείου ΟΤΑ. Η μεμονωμένη αυτή χωροθέτηση εκδίδεται μετά από ΣΜΠΕ και υπό την προϋπόθεση ότι η κλίμακα του έργου και η χρήση

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

δεν έρχεται σε σύγκρουση με τα εγκεκριμένα χωρικά σχέδια, με άλλες προωθούμενες ή επιδιωκόμενες χρήσεις και με την πολιτική περιβαλλοντικής προστασίας της περιοχής.

Άρθρο 2

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΙΔΡΥΣΗΣ ΚΑΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

1. Για την ίδρυση των ψυχαγωγικών θεματικών πάρκων, (ΨΘΠ) απαιτούνται τα ακόλουθα :

α. Η διάθεση της κατά περίπτωση αναγκαίας έκτασης γης, ώστε να μπορούν να καλυφθούν οι απαιτήσεις παροχής ενός συνόλου υπηρεσιών ψυχαγωγίας,, που να απευθύνονται σε σημαντικό αριθμό και ευρύ φάσμα επισκεπτών. Η κατάλληλη διαμόρφωση ώστε το ΨΘΠ με τα κτίρια και τις υπαίθριες κατασκευές του να εντάσσεται αρμονικά στο τοπίο και να μη προκαλεί αισθητική όχληση στην περιβάλλουσα περιοχή.

β. Η προσφορά –ανάλογα με την κλίμακα του Πάρκου-ποικιλίας πόλων έλξης με αξιόλογα στοιχεία ενδιαφέροντος και η κατάλληλη σύνθεσή τους με βάση ένα ή περισσότερα ευδιάκριτα χαρακτηριστικά θέματα.

γ. Η δυνατότητα ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων του κοινού σε υπαίθριους ή κλειστούς χώρους και η ελεύθερη κυκλοφορία μεταξύ των επιμέρους πόλων έλξης Συμπληρωματικές υπηρεσίες (πχ εστίασης) είναι δυνατόν να παρέχονται σε παρακείμενες μονάδες, όταν δεν είναι εφικτή η δόμησή τους εντός της έκτασης του ΨΘΠ.

δ. Η κατάλληλη–ανάλογα με την κλίμακα του Πάρκου-κυκλοφοριακή εξυπηρέτηση με δημόσια ή ιδιωτικά μέσα καθώς και η εξασφάλιση επαρκών και κατάλληλων χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων.

Η λειτουργία των ψυχαγωγικών θεματικών πάρκων μπορεί να είναι συνεχής σε όλη τη διάρκεια του έτους ή εποχιακή, ανάλογα με τον χαρακτήρα του πάρκου και τις τοπικές συνθήκες. Επιδιώκεται πάντως η ευρύτερη δυνατή αξιοποίηση της επένδυσης, ακόμα και εκτός τουριστικής περιόδου, από τον τοπικό πληθυσμό.

2. Οι χώροι των ψυχαγωγικών θεματικών πάρκων μπορούν να αποτελούνται από:

α. Θεματικούς πόλους έλξης (ενδεικτικά : χώρους ειδικών διαδρομών με ελαφρά οχήματα μεταφοράς ή κίνησης προσώπων, χώρους εκθέσεων, χώρους προβολών, χώρους παραστάσεων,

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

θεματικά διαμορφωμένους υπαίθριους χώρους, υπαίθρια αμφιθέατρα, ενυδρεία, υδροψυχαγωγικές ή αθλητικές εγκαταστάσεις).

β. Εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης κοινού, όπως χώροι υποδοχής – πληροφοριών, εστιατόρια, σνακ-μπαρ, καφετέριες, κιόσκια αναψυκτικών, χώρους υγιεινής, υπαίθριους ή κλειστούς χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων.

γ. Εγκαταστάσεις διοίκησης, όπως γραφεία διεύθυνσης, λογιστήριο, γραφεία ασφαλείας, χώρο προσωπικού.

δ. Βοηθητικές εγκαταστάσεις, όπως αποθήκες, συνεργεία συντήρησης, μηχανοστάσια, αντλιοστάσια.

ε. Ελεύθερους χώρους, χώρους πρασίνου ή υδάτινες επιφάνειες.

3. Τα ψυχαγωγικά θεματικά πάρκα, από άποψη κατασκευών και τεχνικών εγκαταστάσεων, μπορούν να περιλαμβάνουν κτιριακές εγκαταστάσεις, μόνιμα και μη μόνιμα δομικά στοιχεία και κατασκευές, στεγασμένες και υπαίθριες κατασκευές, διαδρομές και μηχανισμούς μεταφοράς ή κίνησης προσώπων, μηχανοστάσια, διαμορφώσεις ελεύθερων χώρων, κολυμβητικές δεξαμενές (πισίνες) ή γενικά υδροψυχαγωγικές εγκαταστάσεις και δίκτυα τεχνικών υποδομών (ηλεκτρολογικά, υδραυλικά, αποχέτευσης, φωτισμού, ήχου), κλπ.

Άρθρο 3

ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΕΝΟΣ ΨΥΧΑΓΩΓΙΚΟΥ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ

Α/Α		Παρατηρήσεις

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

1	Ενιαίο οικόπεδο / γήπεδο με έκταση τουλάχιστον 30 στρεμμάτων, όταν πρόκειται για περιοχές εκτός σχεδίου Στις εντός σχεδίου ή εντός οικισμού περιοχές, η αναγκαία έκταση ορίζεται από τις διατάξεις περί αρτιότητας και είναι δυνατόν να απαιτηθεί μεγαλύτερη έκταση μόνο αν κριθεί ότι η προτεινόμενη δεν επαρκεί για την παροχή των ελαχίστων αναγκαίων υπηρεσιών ενός ΨΘΠ μικρής κλίμακας	Εκτάσεις κάτω των 30 στρεμμάτων σε εκτός σχεδίου περιοχές δεν μπορούν να εξασφαλίσουν τα αναγκαία μεγέθη για την προσφορά της αναγκαίας ποικιλίας υπηρεσιών προς το κοινό. Είναι δυνατόν να γίνει δεκτό μικρότερο γήπεδο όταν αιτιολογείται ειδικά ότι η μικρής κλίμακας επένδυση θα είναι βιώσιμη θα έχει θετικές αναπτυξιακές επιπτώσεις στην περιοχή και είναι πιο συμβατή με τα περιβαλλοντικά δεδομένα. Η ανωτέρω αιτιολόγηση / έγκριση γίνεται στα πλαίσια της ΠΠΕΑ
2	Οι θεσμοθετημένες χρήσεις γης και οι ισχύοντες όροι δόμησης να επιτρέπουν τη δημιουργία των προτεινόμενων εγκαταστάσεων.	Με γνώμονα το χωροταξικό πλαίσιο της αντίστοιχης Περιφέρειας, το Εθνικό ΠΧΣΑΑ, το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο Τουρισμού, τυχόν Ζ.Ο.Ε., Γ.Π.Σ. ή ΣΧΟΟΑΠ, τους ισχύοντες όρους δόμησης καθώς και τη δασική, την περιβαλλοντική και την αρχαιολογική νομοθεσία.
3	Μέσα σε αστικό κέντρο με πληθυσμό 40.000 κατοίκων και άνω ή σε χρονοαπόσταση μικρότερη από 60χλμ. - 1 ώρα από αστικά κέντρα και οικισμούς συνολικού πληθυσμού 40 000 κατοίκων.	
4	Μέγιστος Συντελεστής Δόμησης 0,04 για τις εκτός σχεδίου περιοχές και μέγιστη κάλυψη 30%, πού μπορούν να εξειδικεύονται ανά περίπτωση με την έγκριση χωροθέτησης και την ΠΠΕΑ. Μέγιστα επιτρεπόμενο ύψος κτιρίων 8.50 μ. Μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος ειδικών ψυχαγωγικών εγκαταστάσεων	Για την εφαρμογή της διάταξης αυτής στην κάλυψη προσμετρώνται: - όλες οι επιφάνειες των κτιρίων - η επιφάνεια που προκύπτει από την προβολή στο έδαφος των ειδικών ψυχαγωγικών εγκαταστάσεων (π.χ. παιχνίδια) Δεν προσμετρώνται στην

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

	(π.χ. παιχνίδια) 40 μ. Για εκτάσεις που διέπονται από ειδικές ρυθμίσεις όρων και περιορισμών δόμησης ακολουθούνται οι ειδικές ρυθμίσεις.	κάλυψη οι υδάτινες εκτάσεις που δημιουργούνται στα υδροψυχαγωγικά πάρκα
5	Ευχέρεια πρόσβασης	
	α. Ικανοποιητικό συγκοινωνιακό δίκτυο β. Δρόμος Προσπέλασης-σύνδεσης με εθνικό ή επαρχιακό δίκτυο: ασφαλτοστρωμένος ελάχιστου πλάτους 8 μ. δ. Κυκλοφοριακή Σύνδεση	Να εξασφαλίζεται κατάλληλη κυκλοφοριακή σύνδεση (κόμβος) του οικοπέδου/γηπέδου με την οδό προσπέλασης που θα λαμβάνει υπόψη της μεταξύ άλλων τον κυκλοφοριακό φόρτο που θα προκύψει από τη δημιουργία του ΨΘΠ
6	Κατάλληλα γεωμορφολογικά στοιχεία (μικρές κλίσεις, ποιότητα εδάφους,), βλάστηση και ένταξη στο τοπίο	Είναι αναγκαία η εκπόνηση ειδικών μελετών (α) ένταξης στο τοπίο και (β) φύτευσης, των οποίων οι προκαταρκτικές μελέτες εγκρίνονται στα πλαίσια της περιβαλλοντικής αδειοδότησης.
7	Κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα 2 έως 5 αστέρων, μέσα σε ακτίνα 60 χλμ	Για μεγάλα θεματικά πάρκα θα ήταν ευκταίο να εξασφαλίζεται συνολική δυναμικότητα τουλάχιστον 3.000 κλινών
8	Αποστάσεις από νομίμως υφιστάμενες χρήσεις (κατοικίες, ξενοδοχεία, σχολεία, νοσοκομεία, χώρους λατρείας, γηροκομεία, υπαίθρια θέατρα κ.ά. εγκαταστάσεις, πού απαιτούν ειδική ακουστική προστασία. καθώς και από προστατευόμενες περιοχές	Τουλάχιστον 150 μ, όπως προβλέπεται από την υπ' αριθμ. 7034/1298 (ΦΕΚ 368/Β΄/24.3.2000) κοινή υπουργική απόφαση) για την αποφυγή ηχορύπανσης Παράλληλα πρέπει να τηρούνται οι αποστάσεις που ορίζονται στις κατά περίπτωση ισχύουσες αντίστοιχες διατάξεις προστασίας των προστατευόμενων περιοχών.
9	Αποστάσεις από νεκροταφείο	Να μην υπάρχει σε απόσταση 500 μ. και να μην υπάρχει οπτική επαφή

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

10	Βιομηχανία και βιοτεχνία μέσης ή μεγάλης όχλησης	Να απέχουν πάνω από 1000 μ. από τα όρια του οικοπέδου/ γηπέδου και να μην υπάρχει οπτική επαφή
11	Λατομεία	Να απέχουν πάνω από 500 μ. από τα όρια του οικοπέδου/ γηπέδου.
12	Εγκατάσταση βιολογικού καθαρισμού οικισμού	Να απέχει πάνω από 500 μ. από τα όρια του οικοπέδου/ γηπέδου και να μην υπάρχει οπτική επαφή
13	Εθνικό σιδηροδρομικό δίκτυο	Να μη βρίσκεται σε επαφή με τα όρια του οικοπέδου/ γηπέδου
14	Στρατιωτικές εγκαταστάσεις	Σε περίπτωση γειτνίασης με στρατιωτικές εγκαταστάσεις, απαιτείται σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας.
15	Ιαματικές πηγές	Απόσταση από τα όρια του οικοπέδου/ γηπέδου σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 9 του ν. 3498/2006.
16	Εξασφάλιση επαρκών χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων, ανάλογα με την αναμενόμενη επισκεψιμότητα και τα λοιπά μέσα πρόσβασης του κοινού	Οι χώροι στάθμευσης πρέπει να βρίσκονται εντός του οικοπέδου/ γηπέδου ή σε μισθωμένη όμορη έκταση, με μακροχρόνια μίσθωση για διάστημα τουλάχιστον 20 ετών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης.
17	Εξασφάλιση επαρκούς (ποσοτικά και ποιοτικά) υδροδότησης και ενέργειας	Θα προκύπτει από την Προκαταρκτική Περιβαλλοντική Εκτίμηση και Αξιολόγηση (ΠΠΕΑ) και τις σχετικές βεβαιώσεις που θα περιλαμβάνονται σε αυτήν.
18	Εξασφάλιση αποχέτευσης και διάθεσης λυμάτων και απορριμμάτων. Πρόβλεψη συστήματος διαχωρισμού στην πηγή και τρόπου μεταφοράς στην πλησιέστερη μονάδα ανακύκλωσης.	Θα προκύπτει από την ΠΠΕΑ και τις σχετικές βεβαιώσεις που θα περιλαμβάνονται σε αυτήν. Αν δεν αναλαμβάνεται από το οικείο ΟΤΑ ο διαχωρισμός στην πηγή και η διάθεση σε μονάδα ανακύκλωσης, θα αναληφθεί από τον επενδυτή του ΨΘΠ.

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

19	Εξασφάλιση ορθής χωροταξικής ένταξης, σεβασμού στο τοπίο και προστασίας του περιβάλλοντος, μέσω Προκαταρκτικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης και Αξιολόγησης καθώς και Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων με αντίστοιχη Έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων.	Τα κριτήρια περιλαμβάνονται στις σχετικές διατάξεις της υπ' αριθμ. 11014/14.3.2003 (ΦΕΚ 332/ Β/20.3.2003) κοινής υπουργικής απόφασης και του ν. 3010/2002, όπως ισχύουν και ο έλεγχός τους γίνεται από τις αρμόδιες υπηρεσίες Περι-βάλλοντος και Χωροταξίας Δεν απαιτείται ΠΠΕΑ σε περίπτωση που η χω-ροθέτηση προβλέπεται από εγκεκριμένο χωροταξικό ή πολεοδομικό ή ρυθμιστικό σχέδιο ή τις ΠΟΑΠΔ του άρθρου 10 του ν. 2742/1999, ή την κοινή υπουργική απόφαση της παρ 5 του Αρ1 του παρόντος.
20	Σε περίπτωση ίδρυσης ξενοδοχείου στο ίδιο γήπεδο, ισχύουν συμπληρωματικά οι απαιτήσεις και οι προϋποθέσεις για την έγκριση καταλληλότητας οικοπέδου/ γηπέδου ξενοδοχείων (π.δ. 43/2002)	Τα σχετικά δικαιολογητικά που αφορούν στο ξενοδοχείο υποβάλλονται μαζί με την αίτηση για την έγκριση καταλληλότητας του θεματικού πάρκου.

Άρθρο 4

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

1. Παρεχόμενες υπηρεσίες:

1.1 Υπηρεσίες υποδοχής και ενημέρωσης.

1.2. Υπηρεσίες ψυχαγωγικές και μορφωτικές σε κατάλληλα διαμορφωμένους χώρους, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις περί χώρων συνάθροισης κοινού.

1.3. Υπηρεσίες διασκέδασης και αναψυχής σε ειδικές εγκαταστάσεις σε άριστο επίπεδο συντήρησης, σύμφωνα με του ισχύοντες κανόνες ασφάλειες.

1.4. Υπηρεσίες εστίασης σε στεγασμένο και σε υπαίθριο χώρο, σύμφωνα με τους ισχύοντες υγειονομικούς κανόνες.

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

1.5. Υπηρεσίες υγιεινής (WC, ντους σε περίπτωση υδροψυχαγωγικών πάρκων), σύμφωνα με τους ισχύοντες υγειονομικούς κανόνες.

2. Μέτρα προστασίας της υγιεινής και της ασφάλειας των επισκεπτών:

2.1. Τήρηση κανονισμών και οδηγιών, πιστοποιήσεις.

2.1.1. Οι κτιριακές και λοιπές εγκαταστάσεις και κατασκευές πρέπει να είναι συμμορφωμένες προς ισχύουσες ευρωπαϊκές ή άλλες διεθνείς ή εθνικές προδιαγραφές ως προς την κατασκευή, τη λειτουργία και τη συντήρησή τους, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά την ασφάλεια και την προστασία των χρηστών – επισκεπτών.

2.1.2 Οι χώροι παρασκευής τροφίμων (μαγειρεία και παρασκευαστήρια εστιατορίων, κυλικεία, υπαίθρια ή κινητά κυλικεία, κλπ) πρέπει να τηρούν του κανόνες υγιεινής και ασφάλειας τροφίμων (κανονισμός ΕΚ 852/2004) και ανάλυσης κινδύνων και κρίσιμων σημείων ελέγχου (HACCP) και να είναι συμμορφωμένοι με τους αντίστοιχους οδηγούς υγιεινής του ΕΦΕΤ και άλλες σχετικές διατάξεις του εθνικού δικαίου.

2.1.3. Τα απορρίμματα των τροφίμων και τα υγρά απόβλητα πρέπει να απομακρύνονται σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες υγιεινής και προστασίας του περιβάλλοντος.

2.1.4. Πρέπει να ορίζεται υπεύθυνος της κάθε αντίστοιχης εγκατάστασης, ο οποίος θα μεριμνά για την τήρηση των κανόνων υγιεινής και ασφάλειας των τροφίμων. Το προσωπικό που θα απασχολείται στις παραπάνω εγκαταστάσεις θα πρέπει να είναι κατάλληλα ενημερωμένο και εκπαιδευμένο ως προς τους κανόνες αυτούς.

2.2 Σχεδιασμός για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών – contingency plan.

3. Προσωπικό:

3.1. Σύνθεση (διοίκηση, λειτουργία, τεχνική συντήρηση, ασφάλεια, βοηθητικό προσωπικό)

3.2. Δεξιότητες (επίπεδα εκπαίδευσης, κατάρτιση, ενδοεπιχειρησιακή κατάρτιση)

3.3. Πιστοποιήσεις (ISO 9000:2001, κλπ)

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

3.4. Ενδοεπιχειρησιακή εκπαίδευση για όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης του προσωπικού.

Άρθρο 5

ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ

Ι. Θεματικοί πόλοι έλξης

1 Οι εγκαταστάσεις αυτές μπορεί να αποτελούνται ενδεικτικά, κατά περίπτωση και ανάλογα με την κλίμακα του ΘΠ από:

1.1 κτίρια με μόνιμες ή λυόμενες κατασκευές

1.2 ειδικές κατασκευές και μηχανικές εγκαταστάσεις με τις οποίες δημιουργείται το ιδιαίτερο θεματικό περιβάλλον του πάρκου

1.3 συρμούς οχημάτων μεταφοράς προσώπων ή εγκαταστάσεις ανύψωσης προσώπων

1.4 καρουσέλ, μεγάλο τροχό (πχ Ferri's Wheel)

1.5 κολυμβητικές δεξαμενές διαφόρων διαστάσεων

1.6 εγκαταστάσεις παιχνιδιών νερού (νεροτσουλήθρες κ.ά)

1.7 οποιαδήποτε άλλο είδος εγκατάστασης, μόνιμης ή μη, εξυπηρετεί τη διαμόρφωση του θεματικού χαρακτήρα του πάρκου.

2 Για τις παραπάνω κτιριακές εγκαταστάσεις και τις κατασκευές που θα αποτελέσουν τους θεματικούς πόλους έλξης δεν τίθενται προδιαγραφές με ελάχιστες απαιτήσεις χώρων (ως προς το εμβαδόν και τις διαστάσεις). Θα πρέπει όμως, εφόσον πρόκειται, κατά περίπτωση και κατά τεκμήριο, για χώρους συνάθροισης κοινού, να πληρούνται οι ισχύουσες υγειονομικές και αστυνομικές διατάξεις που αναφέρονται σε αυτούς τους χώρους ως προς την υγιεινή και ασφάλεια.

3 Ειδική μέριμνα πρέπει να λαμβάνεται για την προσβασιμότητα και την εξυπηρέτηση ειδικών κατηγοριών κοινού, όπως: άτομα με κινητικά προβλήματα ή άλλες ειδικές ανάγκες, παιδιά και οργανωμένες ομάδες επισκεπτών (πχ, γκρουπ τουριστών ή σχολεία), με βάση τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις της ελληνικής και της ευρωπαϊκής νομοθεσίας.

4 Ειδικές εγκαταστάσεις πρέπει να προβλέπονται για παιδιά ηλικίας μικρότερης των 6 ετών με βάση διεθνείς προδιαγραφές.

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

5 Τα υλικά κατασκευής, καθώς και η μέθοδος συναρμολόγησης και εγκατάστασης θα πρέπει να είναι φιλικά προς το περιβάλλον και να πληρούν τους κανονισμούς, τις προδιαγραφές και τις οδηγίες ασφαλείας και υγιεινής της Ε.Ε. και της εθνικής νομοθεσίας όπου αυτή υπάρχει, ή - σε διαφορετική περίπτωση - του κατασκευαστή.

6 Ιδιαίτερη μέριμνα πρέπει να υπάρχει στη χρησιμοποίηση μη τοξικών χρωμάτων ή άλλων υλικών στις τελικές επιφάνειες των κατασκευαστικών στοιχείων.

7 Τα κατασκευαστικά στοιχεία πρέπει να παρέχουν ευελιξία στη χρήση, ευκολία στην εγκατάσταση και επεκτασιμότητα, σεβόμενα όπου είναι δυνατόν την παραδοσιακή αρχιτεκτονική και την εγκεκριμένη μελέτη ένταξης στο τοπίο.

8 Τα δάπεδα των χώρων των δραστηριοτήτων πρέπει να είναι επιστρωμένα με κατάλληλο αντιολισθηρό υλικό, ιδιαίτερα στους χώρους των υδροψυχαγωγικών εγκαταστάσεων.

ΙΙ. Κύριες κτιριακές εγκαταστάσεις υποστήριξης πάρκου

	Χώρος	Ελάχιστο Εμβαδόν	Εξοπλισμός παρατηρήσεις
1. Είσοδος - πληροφορίες	Στεγασμένος χώρος εισόδου. Περιλαμβάνει εκδοτήριο εισι-τηρίων και γκισέ πληροφοριών	100 τ.μ. 50 τ.μ.	- Κεντρική είσοδος - Δευτερεύουσες είσοδοι
2. Γραφείο διεύθυνση	προθάλαμος	7,5 τ.μ.	
	γραφείο	20 τ.μ.	
	WC	3,10 τ.μ.	με προθάλαμο
3. Ιατρείο	προθάλαμος	7,5 τ.μ.	
	ιατρείο	15 τ.μ.	
4. Τεχνική συντήρηση	γραφείο	15 τ.μ.	
	εργαστήριο	50 τ.μ.	

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

	αποδυτήρια προσωπικού		
	αποθήκη	80 τ.μ.	
5. Γραφείο ασφαλείας	γραφείο	20 τ.μ.	
6. Αποθήκη υλικών - ορ-γάνων - εγκαταστάσεων		100 τ.μ.	
7. Αποθήκη μηχανημάτων		100 τ.μ.	
8. WC κοινού	ανδρών	0,90 Χ 1,30	Σε αριθμό ανάλογο με το υπολογιζόμενο πλήθος επισκεπτών
	γυναικών	1,30 Χ 1,50	»
	ΑΜΚ	2,20 χ 1,60	»
9. Αίθουσα απλών γευμάτων (σνακ μπαρ, grill room, καφετέρια)	αίθουσα	0,8 τμ/άτομο	Ελάχιστο εμβαδόν: 80 τμ (για 100 άτομα)
	υπαίθριος χώρος		Τουλάχιστον ίση επιφάνεια με την κλειστή αίθουσα, και εφόσον το επιτρέπει το εμβα-δόν των χώρων παρασκευής σύμφωνα με τις υγειονομικές διατάξεις.
	παρασκευαστήριο	Σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις	
	αποθήκη	Σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις	

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

Προαιρετικά μπορούν να δημιουργηθούν πρόσθετοι χώροι εστίασης (πχ. ταβέρνα, ταχυφαγητό με αυτό-εξυπηρέτηση, καφενείο θεματικό εστι-ατόριο)			Εφαρμόζεται η εκάστοτε ισχύουσα υγειονομική διάταξη ως προς το ελάχιστο εμβαδόν και τις λοιπές απαιτήσεις.
10. Κατάστημα πώλησης ειδών συναφών με τη λειτουργία του θεματικού πάρκου	σουβενίρ, ψιλικά	Ελάχιστη συνολική επι-φάνεια, ανεξάρτητα από τον αριθμό των καταστημάτων: 50 τ.μ.	
11. Συγκρότημα χώρων υγιεινής προσωπικού (WC, ντους, αποδυτήρια)	- νιπτήρες - προθάλαμος - αποδυτήρια με ερμάρια χωριστά συγκροτήματα κατά φύλο (1 + 1) 1 συγκρότημα ανά 10 άτομα WC και ντους σε χωριστούς χώρους και νιπτήρες στον προθάλαμο	Ελάχιστες διαστάσεις WC και ντους: 1,00 Χ 1,60 Ελάχιστες διαστάσεις προθαλάμων : 2,10 Χ 1,30	
12. Χώροι στάθμευσης αυτοκινήτων	1 θέση στάθμευσης ανά 4 ανα-μενόμενους επισκέπτες, εκτός αν προβλέπονται περισσότερες από τις ειδικές περί στάθμευσης διατάξεις. Υποχρεωτική πρόβλεψη στάθ-μευσης μεγάλων		Η απαίτηση αυτή μπορεί να μειώνεται μέχρι 50% αν υπάρχει ευχερής πρόσβαση με δη-μόσια μέσα μαζικής μεταφοράς Στα πλαίσια έγκρισης της ΠΠΕΑ μπορεί να επιβάλλεται η κατασκευή στεγασμένων

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

	οχημάτων (πούλμαν) και μοτοποδηλάτων.		χώρων στάθμευσης, υπόγειων ή/ και πολυόροφων (έως 3 ορόφους) προς αποφυγήν εκτεταμένων ζωνών υπαίθριας στάθμευσης
13. Τηλεφωνικές εγκαταστάσεις για το κοινό			Στις εισόδους του πάρκου. Πρόβλεψη ειδικών εγκαταστάσεων για ΑΜΚ
14. Χώρος φύλαξης αποσκευών	- Χώρος παραλαβής - Χώρος ερμαρίων		Στις εισόδους του πάρκου.
15. Χώρος ενοικίασης αμαξιδίων			Για ΑΜΚ και για παιδιά κάτω των 5 ετών.

ΙΙΙ. Προαιρετικές κτιριακές εγκαταστάσεις (ενδεικτικά)

1. Αμφιθέατρο προβολών			Σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις περί χώρων συνάθροισης κοινού
2. Αίθουσα εκθεμάτων			Ανάλογα με τον χαρακτήρα των θεμάτων του πάρκου
3. Υπαίθριο θέατρο			Με σταθερά ή κινητά καθίσματα
4. Αποδυτήρια κοινού (σε περίπτωση υδροψυχαγωγικών εγκαταστάσεων)			Χωριστά συγκροτήματα ανδρών - γυναικών
5. Κολυμβητική δεξαμενή (πισίνα)		Σύμφωνα με τις ισχύουσες υγειονομικές διατάξεις	Προαιρετική εφόσον δεν πρόκειται για υδροψυχαγωγικό πάρκο
6. Υδροψυχαγωγικές εγκαταστάσεις	Νεροτσουλήθρες, κλπ.	Σύμφωνα με τις ισχύουσες υγειονομικές διατάξεις	Προαιρετικές εφόσον δεν πρόκειται για υδροψυχαγωγικό πάρκο

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

7. Παιδική χαρά	Για παιδιά 1-5 ετών	Σε ειδικό ελεγχόμενο χώρο	Ειδικός εξοπλισμός σύμφωνος με τις ισχύουσες σχετικές προδιαγραφές
8. Αποθήκες	αποθήκες επίπλων αποθήκες εξοπλισμού	100 τμ. 100 τμ.	
9. Χώρος φύλαξης ζώων συνοδείας	Σε ειδικό ελεγχόμενο χώρο, κοντά στην είσοδο		Πρόβλεψη για ειδικά Kennels
10. Άλλες εγκαταστάσεις	Προτείνονται από τον ενδιαφερόμενο.		Πρέπει να είναι συμβατές με τις υπόλοιπες λειτουργίες του θεματικού πάρκου

IV. Υπαίθριες διαμορφώσεις και φύτευση

1. Για τη διαμόρφωση της έκτασης αποφεύγονται -κατά το δυνατόν- οι εκτεταμένες χωματουργικές εργασίες εκτός αν αποσκοπούν στην καλύτερη ένταξη του έργου στο τοπίο.

2. Οι διαμορφώσεις πραγματοποιούνται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να εξασφαλίζεται η υδατοπερατότητα του εδάφους..

3. Οι ελεύθεροι χώροι της έκτασης φυτεύονται υποχρεωτικά με υψηλή και χαμηλή βλάστηση μετά από φυτοτεχνική μελέτη, η προκαταρκτική φάση της οποίας εγκρίνεται με την ΠΠΕΑ.

4. Τα είδη φύτευσης πρέπει να είναι ενδημικά, να συνάδουν με τις τοπικές κλιματολογικές συνθήκες και να μην απαιτούν μεγάλες ποσότητες νερού, ιδίως στις περιοχές με λειψυδρία. Αποφεύγονται οι μεγάλες επιφάνειες με χλοοτάπητα εκτός αν ποτίζεται με ειδικό σύστημα ανακύκλωσης νερού ή ακάθαρτων υδάτων.

5. Όταν στην έκταση εγκατάστασης του ΨΘΠ υπάρχουν δενδροκαλλιέργειες γίνεται προσπάθεια να διασωθούν τα φυτά εντασσόμενα στη νέα χρήση γης, ή να μεταφερθούν σε άλλη θέση όταν υπάρχει η κατάλληλη τεχνογνωσία (πχ ελιές). Για την κοπή δένδρων δασικών ειδών απαιτείται έγκριση των αρμόδιων αρχών.

V. Τεχνικές Εγκαταστάσεις και δίκτυα

1. Ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις (ενέργεια – φωτισμός χαμηλής τάσης – διαδίκτυο – οπτικο-ακουστικές):

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

Σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς και προδιαγραφές της ελληνικής και της ευρωπαϊκής νομοθεσίας. Ιδιαίτερη μέριμνα πρέπει να λαμβάνεται για την προστασία του κοινού από τις ειδικές εγκαταστάσεις ηλεκτροφωτισμού και αναπαραγωγής μουσικής, οι οποίες συμβάλλουν στη διαμόρφωση του θεματικού χαρακτήρα του πάρκου και οι οποίες βρίσκονται σε μικρή απόσταση από το κοινό. Επίσης πρέπει να διατίθενται ειδικά όργανα μέτρησης του θορύβου προς αποφυγή της ηχορύπανσης.

2. Υδραυλικές εγκαταστάσεις:

Σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς και προδιαγραφές της ελληνικής και της ευρωπαϊκής νομοθεσίας και την εγκεκριμένη Μ.Π.Ε.

3. Αποχετεύσεις (εγκαταστάσεις, δίκτυο, επεξεργασία, διάθεση):

Σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς και προδιαγραφές της ελληνικής και της ευρωπαϊκής νομοθεσίας και την εγκεκριμένη Μ.Π.Ε.

4. Εγκαταστάσεις αποθήκευσης και διάθεση φυσικού αερίου (προαιρετικά)

5 Εγκαταστάσεις συλλογής των ομβρίων υδάτων από τις στεγασμένες ή υπαίθριες επιφάνειες (στέρνες) επαρκούς μεγέθους με σκοπό την αξιοποίηση του νερού για πότισμα και καθαριότητα.

Άρθρο 6

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΨΥΧΑΓΩΓΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ

Τα στάδια ελέγχου, προκειμένου να ιδρυθεί, να επεκταθεί ή να εκσυγχρονιστεί ένα θεματικό πάρκο, είναι τέσσερα:

Α΄ στάδιο : Έγκριση σκοπιμότητας

1. Η έγκριση της σκοπιμότητας χορηγείται με απόφαση του Υπουργού Τουριστικής Ανάπτυξης μετά από εισήγηση του ΕΟΤ.

2. Ο έλεγχος της σκοπιμότητας γίνεται με βάση τα ακόλουθα κριτήρια :

2.1. την επιλεξιμότητα του κεντρικού θέματος , το οποίο πρέπει να εναρμονίζεται με τις κοινωνικές και πολιτιστικές συνθήκες, να είναι ελκυστικό για αλλοδαπούς τουρίστες και επισκέπτες της χώρας

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

καθώς και για το εσωτερικό κοινό και να προσφέρεται για παροχή δραστηριοτήτων ψυχαγωγίας σε ευρείες κατηγορίες κοινού.

2.2. τη χωροθέτηση: να πληρούνται τα κριτήρια του άρθρου 3 της παρούσης

2.3. την εφικτότητα

2.4. την εναρμόνιση με την τουριστική πολιτική και τον τουριστικό κεντρικό και περιφερειακό σχεδιασμό

2.5. την αρμονική ένταξη του πάρκου στο οικιστικό και το φυσικό περιβάλλον

3. Για την έγκριση σκοπιμότητας υποβάλλεται στην αρμόδια Διεύθυνση στην Κεντρική Υπηρεσία του ΕΟΤ φάκελος με τα ακόλουθα δικαιολογητικά σε τρεις σειρές:

3.1. Αίτηση με όλα τα στοιχεία του ιδιοκτήτη της έκτασης ή, σε περίπτωση μακροχρόνιας μίσθωσης, του μισθωτή – επιχειρηματικού φορέα.

3.2. Συνοπτική παρουσίαση του φορέα ίδρυσης, διαχείρισης και εκμετάλλευσης του θεματικού πάρκου (ταυτότητα, δραστηριότητες, τεκμηρίωση εμπειρίας). Σε περίπτωση σύμπραξης εταιρειών, παρουσίαση ενός εκάστου συμπράττοντος.

3.3. Χάρτη της ευρύτερης περιοχής σε κλίμακα 1:500 ή 1:1000, στο οποίο θα σημειώνονται οι υψομετρικές καμπύλες, οι οδοί πρόσβασης, τα υπάρχοντα κτίσματα, στοιχεία φυσικού περιβάλλοντος (βλάστηση, ρέματα κλπ):

3.4. Υπεύθυνη δήλωση του αιτούντος ότι είναι ιδιοκτήτης του οικοπέδου/ γηπέδου που απεικονίζεται στο τοπογραφικό διάγραμμα ή ότι το έχει στην αποκλειστική νομή και κατοχή του για διάστημα τουλάχιστον 20 ετών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης. Γίνεται δεκτή και υπεύθυνη δήλωση του ιδιοκτήτη της έκτασης ότι δεσμεύεται να μεταβιβάσει τα δικαιώματα νομής και χρήσης στον επισπεύδοντα επενδυτή, μόλις εγκριθεί το 1ο στάδιο.

3.5. Τεχνική έκθεση για την τεκμηρίωση των προτάσεων του φορέα σχετικά με τον καθορισμό της θέσης του πάρκου και τις χωρικές επιπτώσεις της συγκεκριμένης χωροθέτησης. Η τεχνική έκθεση πρέπει να περιέχει στοιχεία σχετικά με την επιλογή της θέσης και της έκτασης της προτεινόμενης περιοχής, τον τρόπο οργάνωσης και την ένταση των δραστηριοτήτων αναψυχής, τις απαιτούμενες υποδομές, τα αναγκαία συνοδά έργα (και ιδιαιτέρως αυτά για την πρόσβαση/κυκλοφορία, την παροχή ενέργειας, την ύδρευση και την

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

αποχέτευση), τα μέτρα διαχείρισης και λειτουργίας που αποσκοπούν στην ελαχιστοποίηση των χωρικών επιπτώσεων, τον καθορισμό τυχόν Ζωνών Απόλυτης Προστασίας κλπ.

3.6. Τεύχος μελέτης εφικτότητας (feasibility study), η οποία περιλαμβάνει :

3.6.1. Έρευνα αγοράς (market study)

- Συγκριτική αξιολόγηση της προσφοράς,

- Διερεύνηση τάσεων της ζήτησης,

- Δυνητική ζήτηση

- Ανάλυση SWOT (Δυνατά Σημεία, Αδύνατα Σημεία, Ευκαιρίες, Απειλές), με τα συμπεράσματα και τις προτάσεις πού απορρέουν από αυτήν

3.6.2. Στρατηγική ανάπτυξης του πάρκου:

- Επιλογή κεντρικού θέματος

- Σύνθεση προσφερόμενων πόλων αναψυχής

- Προσδοκώμενη επισκεψιμότητα

- Προσδιορισμός μεγεθών σχεδιασμού

- Προσδοκώμενα οφέλη για την τουριστική ανάπτυξη της ευρύτερης περιοχής

- Προσδοκώμενα οφέλη για την τοπική απασχόληση

- Εκτίμηση προϋπολογισμού κατασκευής, φάσεις ανάπτυξης, πόροι χρηματοδότησης, ενδεικτική ανάλυση κόστους – οφέλους

3.6.3. Επιχειρηματικό σχέδιο οργάνωσης και λειτουργίας (business plan) :

- Επιχειρησιακοί στόχοι,

- Οργανωτικό σχήμα

- Ανθρώπινοι πόροι

- Ροή χρηματοδότησης

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

- Προσδοκώμενα έσοδα

- Χρονοδιάγραμμα

3.7 Συνοπτική έκθεση για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων στο περιβάλλον, προκειμένου να διασφαλίζεται η αρμονική ένταξη του πάρκου στο οικιστικό και το φυσικό περιβάλλον, με γνώμονα τις ισχύουσες διατάξεις για την προστασία του περιβάλλοντος και τα μέτρα για την προστασία της φύσης από τη ρύπανση, την προστασία της χλωρίδας και της πανίδας, την προστασία από την ηχορύπανση, την εξοικονόμηση ενέργειας και νερού, την ορθολογική διαχείριση των αποβλήτων.

Β΄ στάδιο : Έγκριση καταλληλότητας του οικοπέδου/ γηπέδου

1. Η έγκριση καταλληλότητας χορηγείται με απόφαση του Προέδρου του ΕΟΤ εφόσον διαπιστωθεί ότι πληρούνται οι προδιαγραφές επιλογής θέσης και τα χωροταξικά κριτήρια του άρθρου 3 της παρούσης.

2. Για τη χορήγηση της έγκρισης καταλληλότητας οικοπέδου / γηπέδου υποβάλλεται στην αρμόδια Διεύθυνση στην Κεντρική Υπηρεσία του ΕΟΤ φάκελος με τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

2.1. Αίτηση του ιδιοκτήτη ή του μισθωτή (σε περίπτωση μακροχρόνιας μίσθωσης).

2.2. Υπεύθυνη δήλωση του αιτούντα ότι α) είναι ιδιοκτήτης ή έχει μισθώσει για τουλάχιστον 20 χρόνια από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης για χορήγηση της έγκρισης καταλληλότητας την έκταση, που ορίζεται στο τοπογραφικό διάγραμμα με τα στοιχεία Α΄, Β΄, Γ΄, κλπ. Σε περίπτωση περισσοτέρων του ενός εξ αδιαιρέτου ιδιοκτητών υποβάλλονται είτε ανεξάρτητες δηλώσεις είτε κοινή όπου αναγράφονται τα στοιχεία όλων και υπογράφεται από όλους. Ο κάθε ιδιοκτήτης δηλώνει το ποσοστό συνιδιοκτησίας του και το σύνολο των ποσοστών πρέπει να καλύπτει το 100% της ιδιοκτησίας. Σε περίπτωση εταιρίας η δήλωση υπογράφεται από το νόμιμο εκπρόσωπό της.

β) το γήπεδο αποτελεί ενιαία έκταση, που δεσμεύεται στο σύνολό της για τη δημιουργία του θεματικού πάρκου

γ) για οποιαδήποτε μελλοντική αποδέσμευση τμήματος του οικοπέδου/ γηπέδου ή της έκστασης απαιτείται σύμφωνη γνώμη του ΕΟΤ.

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

δ) αν το γήπεδο ή μέρος αυτού αποτελεί χαρακτηρισμένη δασική έκταση και ότι δεν αποτελεί προϊόν κατάτμησης αγροτικού κλήρου ή δασικής έκτασης.

2.3. Τοπογραφικό σχέδιο της ευρύτερης περιοχής (σε

κλίμακα 1:5.000), στο οποίο απεικονίζονται με ευκρίνεια η ακριβής θέση του οικοπέδου/ γηπέδου , οι κύριοι οδικοί άξονες, οι προσβάσεις στο γήπεδο, η χιλιομετρική απόσταση από το πλησιέστερο μείζον αστικό κέντρο και τα λοιπά στοιχεία του άρθρου 3 της παρούσης (οικισμοί, ξενοδοχειακά καταλύματα, νεκροταφείο, βιομηχανίες, λατομεία κ.λπ.) καθώς και οι χρήσεις γης της περιοχής.

2.4. Τοπογραφικό σχέδιο του οικοπέδου/ γηπέδου σε κλίμακα 1:500 ή 1:1000, στο οποίο απεικονίζονται :

α) τα όρια του οικοπέδου/ γηπέδου

β) οι όμοροι ιδιοκτήτες

γ) οι διαστάσεις και το εμβαδόν του οικοπέδου/ γηπέδου

δ) οι υψομετρικές καμπύλες

ε) στοιχεία φυσικού περιβάλλοντος (υπάρχουσα βλάστηση, ρέματα, κλπ)

στ) τυχόν υπάρχοντα κτίσματα

ζ) οδοί προσπέλασης

η) οι ισχύοντες όροι δόμησης και επιτρεπόμενες χρήσεις γης κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης, θεωρημένοι από την αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία.

2.5. Φωτογραφίες του οικοπέδου/ γηπέδου από διάφορες θέσεις (διαστάσεων τουλάχιστον 10Χ15), που να απεικονίζουν με ευκρίνεια τα χαρακτηριστικά δεδομένα του γηπέδου, εκτυπωμένες σε σελίδες Α4, με τις αντίστοιχες λεζάντες.

2.6. Σχέδιο γενικής διάταξης των προτεινόμενων κτιριακών και λοιπών εγκαταστάσεων (κλ. 1:1000) στο οποίο σημειώνονται οι προσβάσεις, η οργάνωση των χώρων η διάταξη της εσωτερικής κυκλοφορίας, οι χώροι στάθμευσης, η φύτευση πρασίνου.

2.7. Σύντομη τεχνική περιγραφή του έργου, των κτιριακών και των λοιπών εγκαταστάσεων, της διαμόρφωσης ελεύθερων χώρων, των

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

προσφερόμενων υπηρεσιών προς το κοινό, του τρόπου λειτουργίας του πάρκου.

2.8. Βεβαίωση της αρμόδιας πολεοδομικής υπηρεσίας για τις αποστάσεις των προτεινόμενων εγκαταστάσεων από κατοικίες και λοιπές εγκαταστάσεις και χώρους, όπως προβλέπεται από τον σχετικό πίνακα του άρθρου 3.

2.9. Βεβαίωση της αρμόδιας πολεοδομίας ή άλλης αρμόδιας αρχής- όταν το γήπεδο βρίσκεται εκτός σχεδίου - αν το γήπεδο βρίσκεται ή όχι σε περιοχή χαρακτηρισμένη ως ιδιαιτέρου φυσικού κάλλους, σε περιοχή που προστατεύεται από την αρχαιολογική υπηρεσία, σε χαρακτηρισμένη δασική έκταση ή σε περιοχή όπου ισχύει ειδικό διάταγμα.

2.10. Προκαταρκτική Περιβαλλοντική Εκτίμηση και Αξιολόγηση από την αρμόδια υπηρεσία Περιβάλλοντος του ΥΠΕΧΩΔΕ ή τις Δ/νσεις Περιβάλλοντος και Χωροταξίας των Περιφερειών αφού γνωμοδοτήσουν οι κατά τον νόμο συναρμόδιες υπηρεσίες. (συνοδευόμενη από την αντίστοιχη προμελέτη, η οποία θα περιλαμβάνει και τα αναγκαία σχετικά δικαιολογητικά, βεβαιώσεις κλπ).

3. Οι αναφερόμενες στην παραπάνω παράγραφο σχετικές μελέτες, σχέδια και τεχνικές εκθέσεις υπογράφονται και σφραγίζονται από διπλωματούχο επιστήμονα της αντίστοιχης ειδικότητας, και όταν πρόκειται για μηχανικό, μέλος του ΤΕΕ.

Γ΄ στάδιο: Έγκριση αρχιτεκτονικών μελετών και μελετών διαμόρφωσης υπαίθριων χώρων

1. Η έγκριση αρχιτεκτονικής μελέτης και μελετών διαμόρφωσης υπαίθριων χώρων χορηγείται με απόφαση του Προέδρου του ΕΟΤ.

Αιτήσεις έγκρισης για το Β΄ και το Γ΄ στάδιο μπορούν να υποβάλλονται ταυτόχρονα, εφόσον τηρούνται όλες οι αντίστοιχες προϋποθέσεις και υποβάλλονται όλα τα απαραίτητα σχετικά δικαιολογητικά.

2. Για τη χορήγηση της έγκρισης υποβάλλεται στην αρμόδια Διεύθυνση στην Κεντρική Υπηρεσία του ΕΟΤ φάκελος με τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

2.1 Αίτηση του ιδιοκτήτη ή του μισθωτή (σε περίπτωση μακροχρόνιας μίσθωσης). Όταν η αίτηση υποβάλλεται από εταιρεία, υπογράφεται από τον νόμιμο εκπρόσωπό της.

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

2.2 Έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων συνοδευόμενη από τη σχετική Μ.Π.Ε., πού θα πρέπει να έχει ήδη χορηγηθεί από την αρμόδια υπηρεσία περιβάλλοντος του ΥΠΕΧΩ-ΔΕ ή της αντίστοιχης Περιφέρειας, μετά από γνωμοδότηση των κατά τον νόμο συναρμόδιων υπηρεσιών.

2.3 Πλήρης αρχιτεκτονική μελέτη, σε τρεις σειρές σχεδίων. Η μελέτη θα περιλαμβάνει :

α. Γενικό τοπογραφικό διάγραμμα σε κλίμακα 1:5000, στο οποίο απεικονίζονται οι υψομετρικές καμπύλες, η θέση του γηπέδου, οι προσβάσεις στο γήπεδο και οι συνδέσεις με το οδικό δίκτυο της περιοχής.

β. Τοπογραφικό διάγραμμα του οικοπέδου/ γηπέδου σε κλίμακα 1:1000, όπου σημειώνονται τα κτίσματα και οι διαμορφώσεις του υπαίθριου περιβάλλοντος χώρου.

γ. Διάγραμμα κάλυψης του οικοπέδου/ γηπέδου σε κλίμακα τουλάχιστον 1:1000, όπου αναγράφονται το εμβαδόν του οικοπέδου/ γηπέδου, οι ισχύοντες στην περιοχή όροι δόμησης, οι επιτρεπόμενες επιφάνειες και οι αντίστοιχες πραγματοποιούμενες, αναλυτικά και συνολικά. Θα σημειώνεται επίσης το οικοδομήσιμο τμήμα του οικοπέδου/ γηπέδου, το καλυπτόμενο τμήμα σύμφωνα με την παρ4 του Αρ 3 του παρόντος και οι αποστάσεις των κτιρίων από τα όρια του οικοπέδου/ γηπέδου και από τον δρόμο

δ. Σχέδια γενικής διάταξης των κτιρίων, των εγκαταστάσεων και της διαμόρφωσης των ελεύθερων χώρων σε κλίμακα 1:1000

ε. Πλήρη σειρά αρχιτεκτονικών σχεδίων (κατόψεις, όψεις, τομές) για κάθε κτίριο και για καθεμιά από τις ειδικές θεματικές εγκαταστάσεις χωριστά, καθώς τις σχετικές μόνιμες και μη μόνιμες κατασκευές και εγκαταστάσεις για την εξυπηρέτηση των επισκεπτών σε κλίμακα 1:100.

στ. Σχέδια διαμόρφωσης και εξοπλισμού ελεύθερων χωρών.

2.4 Συγκεντρωτικό πίνακα με τις προτεινόμενες θεματικές και ψυχαγωγικές εγκαταστάσεις, τις εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης του κοινού και τις βοηθητικές εγκαταστάσεις με τα αντίστοιχα εμβαδά.

2.5 Τεχνική περιγραφή των κτιριακών εγκαταστάσεων και ειδικών κατασκευών και τεκμηρίωση υπολογισμού των αναγκαίων μεγεθών.

Για τα δομικά στοιχεία (κτίσματα, βάσεις, υπόστεγα, κλπ), η τεχνική περιγραφή θα συνοδεύεται από πλήρη σειρά αντίστοιχων

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

αρχιτεκτονικών σχεδίων και θα περιλαμβάνει περιγραφή του τρόπου κατασκευής, τα υλικά, τις εγκαταστάσεις και τον εξοπλισμό τους.

2.6 Οδηγίες εγκατάστασης, λειτουργίας, συντήρησης για τις ειδικές εγκαταστάσεις.

2.7 Τεχνική περιγραφή των τεχνικών εγκαταστάσεων

και δικτύων (υδραυλικών, ηλεκτρολογικών, μηχανολογικών).

2.8 Τεχνική έκθεση και περιγραφή μέτρων για την ασφάλεια του κοινού και του προσωπικού (πυροπροστασία, σχέδια έκτακτης ανάγκης κλπ.)

2.9 Βεβαιώσεις συμμόρφωσης του κατασκευαστή προς ελληνικούς κανονισμούς, ευρωπαϊκές ή άλλες έγκυρες διεθνείς προδιαγραφές (ISO, DIN, κλπ), κανονισμούς και οδηγίες.

2.10 Βεβαιώσεις συμμόρφωσης προς θεσμοθετημένες απαιτήσεις του Υπ. Ανάπτυξης (π.χ. σχετικά με εγκαταστάσεις ψυχαγωγίας, κλπ.)

2.11 Πρόβλεψη ορισμού υπευθύνου (μηχανολόγου ή ηλεκτρολόγου) για την εγκατάσταση, τη λειτουργία και τη συντήρηση της κάθε εγκατάστασης.

3. Οι αναφερόμενες στην παραπάνω παράγραφο μελέτες, σχέδια και τεχνικές εκθέσεις υπογράφονται και σφραγίζονται από διπλωματούχο μηχανικό της αντίστοιχης ειδικότητας, μέλος του ΤΕΕ.

Δ΄ στάδιο : Έλεγχος λειτουργικής ετοιμότητας

1. Μετά την ολοκλήρωση της κατασκευής των αναγκαίων κτιριακών και λοιπών εγκαταστάσεων και της διαμόρφωσης και φύτευσης των υπαίθριων χώρων, γίνεται έλεγχος της λειτουργικής ετοιμότητας της επιχείρησης, σύμφωνα με τις ελάχιστες υποχρεωτικές απαιτήσεις όπως αυτές προσδιορίζονται στο άρθρο 5 της παρούσης.

2. Η έγκριση παρέχεται με Απόφαση του Προέδρου του ΕΟΤ μετά από έλεγχο από τις αρμόδιες διευθύνσεις της κεντρικής υπηρεσίας του ΕΟΤ (Δ/νση Τουριστικών Εγκαταστάσεων και Δ/νση Ποιοτικού Ελέγχου και Εποπτείας Αγοράς).

Άρθρο 7

ΕΙΔΙΚΟ ΣΗΜΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

1. Τα θεματικά πάρκα λειτουργούν με Ειδικό Σήμα Λειτουργίας, το οποίο χορηγείται εφάπαξ από την αρμόδια Υπηρεσία του ΕΟΤ και εκδίδεται επ' ονόματι της επιχείρησης, εφόσον μετά από έλεγχο διαπιστωθεί η εφαρμογή της εγκεκριμένης αρχιτεκτονικής και φυτοτεχνικής μελέτης και η λειτουργική ετοιμότητα της επιχείρησης.

2. Για τη χορήγηση του Ειδικού Σήματος Λειτουργίας, υποβάλλονται τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

α) Αίτηση του επιχειρηματία ή για νομικό πρόσωπο αίτηση του νομίμου εκπροσώπου του, συνοδευόμενη από τα νόμιμα δικαιολογητικά σύστασης και λειτουργίας της εταιρείας.

β) Συμφωνητικό μίσθωσης εφόσον πρόκειται για μισθωμένη επιχείρηση.

γ) Αντίγραφο ποινικού μητρώου τύπου Β΄ του επιχειρηματία ή του νομίμου εκπροσώπου.

δ) Οικοδομική άδεια για το σύνολο των εγκαταστάσεων της επιχείρησης και αντίγραφα των αντίστοιχων θεωρημένων από το αρμόδιο πολεοδομικό γραφείο σχεδίων.

ε) Πιστοποιητικό Πυρασφάλειας.

στ) Βεβαίωση καλής λειτουργίας του αποχετευτικού συστήματος από τη Διεύθυνση Υγιεινής της οικείας Νομαρχίας

ζ) Πιστοποιητικά καλής λειτουργίας των μηχανολογικών και των ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων καθώς και του εξοπλισμού, υπογεγραμμένα από αρμόδιους μηχανικούς, μέλη του ΤΕΕ.

η) Πιστοποιητικά, βεβαιώσεις και εγκρίσεις αρμοδίων φορέων για την υγιεινή και ασφάλεια των επισκεπτών και του προσωπικού.

θ) Υπεύθυνη δήλωση του επιχειρηματία για τον ορισμό γενικού υπευθύνου της συνολικής εγκατάστασης και υπευθύνων ασφαλείας των επιμέρους ειδικών εγκαταστάσεων.

ι) Κάθε άλλο δικαιολογητικό και όλες τις νόμιμες άδειες, που απαιτούνται για τη διαπίστωση της συνδρομής των νομίμων προϋποθέσεων χορήγησης του ειδικού σήματος λειτουργίας.

3. Τα δικαιολογητικά των οποίων η ισχύς λήγει αντικαθίστανται υποχρεωτικά προ της λήξης τους, άλλως το ειδικό σήμα λειτουργίας ανακαλείται. Το σήμα επαναχορηγείται με την υποβολή των δικαιολογητικών που έληξαν. Σε περίπτωση αλλαγής επιχειρηματία εκδίδεται νέο σήμα.

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

4. Με απόφαση του Προέδρου του ΕΟΤ, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να ρυθμίζεται κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή των παραπάνω παραγράφων.

5. Το παραπάνω ειδικό σήμα λειτουργίας του θεματικού πάρκου δεν απαλλάσσει τους υπευθύνους από την υποχρέωση της λήψης επιμέρους αδειών, όπου απαιτείται, για τη λειτουργία της εγκατάστασης, από τους αρμόδιους φορείς.

Άρθρο 8

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Η υπαγωγή στις διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν υποκαθιστά άλλες εγκρίσεις ή άδειες που απαιτούνται από άλλες γενικές ή ειδικές διατάξεις.

Άρθρο 9

Η ισχύς της παρούσας απόφασης αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 23 Σεπτεμβρίου 2009

Πηγή: http://www.tee.gr (Υπηρεσία ΝΟΜΟΣ)

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

Βιβλιογραφία

Ελληνόγλωσση

Δέφνερ Α., (2009), Τα θεματικά πάρκα ως σημείο σύγκλισης πολεοδομίας, πολιτισμού και τουρισμού., Στο ΤΜΧΠΠΑ (. 2009) *25 κείμενα για το σχεδιασμό και την ανάπτυξη του χώρου*. Βόλος: Πανεπιστημιακές εκδόσεις Θεσσαλίας

Κοκκώσης Χ. και Τσάρτας Π., (2001), *Βιώσιμη Τουριστική Ανάπτυξη και Περιβάλλον*. Αθήνα: Κριτική

Μελίδου Π., (2004), *Τα θεματικά πάρκα και ο ρόλος τους στην πολιτισμική ανάπτυξη μιας περιοχής*: *Το παράδειγμα της πόλης του Βόλου*. Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία. Βόλος : ΤΜΧΠΠΑ.

Παχάκη κ.α. (2000), Εκθέσεις 32: *Ο πολιτισμός ως κλάδος οικονομικής δραστηριότητας*, Αθήνα: ΚΕΠΕ.

Rifkin J., (2001), *Η νέα εποχή της πρόσβασης*. Αθήνα: Λιβάνη.

Χαρμπή Ε., (2009), *Ιδιωτικές κοινότητες ελεγχόμενης πρόσβασης*. Διπλωματική Εργασία. Αθήνα: ΕΜΠ-ΣΑΜ.

Ξενόγλωσση

Baud-Bovy M. and Lawson F., (1977/1998), *Tourism and Recreation: Handbook of Planning and Design.* Oxford: Architectural Press/ Butterworth Heinemann.

Benjamin W., (1996), *Illuminations*, Schocken Books:New York

Boniface B.G. and Cooper C.P., (1987/2009), *Worldwide Destinations: The Geography of Travel and Tourism* (Oxford: Butterworth-Heinemann).

Burton R., (1991/1997), *Travel Geography* (London: Longman).

Clavé S.A., (2007), *The Global Theme Park Industry*, Wallingford: CABI Publishing.

Deffner A., (2005), Disney environments και Theme places, In R. Caves, (επιμέλεια) *The Encyclopaedia of the City*, London and New York, Routledge.

Eco U., (1986), *Travels in hyperreality*, London: Picador

Fainstein S., (1994), *The city builders: property, politics, and planning in London and New York*, Oxford: Blackwell Publishers.

Foglesong R., (1999), Walt Disney and Orlando: deregulation as a strategy for tourism, In Judd, D. R. and Fainstein, S., eds. The Tourist City. Durham: Yale University Press.

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

Hall P., (1998), *Cities in Civilization: Book Five*. London: The union of Art, Technology, and Organization.

Harvey D., (1990), *The Condition of Postmodernity: An Enquiry into the Origins of Cultural Change*, Blackwell Publishers.

Holloway J.C. and Taylor N., (1983/2006), *The Business of Tourism*, Financial Times/Prentice Hall.

Kotler P., Asplung C., Rein I., Haider D., (1999), *Marketing Places Europe: Attracting Investments, Industries, Residents and Visitors to European Cities, Communities, Regions and Nations*, Harlow: Financial Times-Prentice Hall.

Le Gates R. and Stout F., (1996/2007), Editor's introduction in P. Calthorpe's The Pedestrian Pocket, in R. Le Gates and F. Stout (eds) *City Reader*, London: Routledge.

Lukas S.A., (2008), *Theme Park*. London: Reaktion Books.

Lyon R., (1987), Theme parks in the United States, *Travel and Tourism Analyst*, January.

Masser I., Sviden O., and Wegener M., (1994), ΄What new heritage for which new Europe?: Some contextual considerations΄, In Ashworth G. J. and Larkham P.J., (eds) *Building a New Heritage: Tourism, Culture and Identity in the New Europe*, London and New York: Routledge.

Mitrašinovič M., (2006), *Total Landscape, Theme Parks, Public Space*, Aldershot: Ashgate.

Munsters W., (1996), Cultural tourism in Belgium, In Richards, G., (ed.), Cultural tourism in Europe. [Oxon]: CAB International.

Oc T. και Tiesdell, S., (1997), *Safer City Centres, Reviving the Public Realm*, London: Paul Chapman Publishing Ltd.

Roche M., (2000), *Mega –Events and Modernity: Olympics, Expos and the Growth of Global Culture*. London: Routledge.

Rojek C., (1993), *Ways of Escape: Modern Transformations in Leisure and Travel*, Basingstoke: Macmillan.

Ross A., (1999), *The Celebration Chronicles*: *Life, Liberty and the Pursuit of Property Values in Disney's New Town*, New York: Ballantine Books.

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

Sassen S. & Roost F., (1999), The city: strategic site for the global entertainment industry, In Judd, D. R. and Fainstein, S., (eds.) The Tourist City. Durham: Yale University Press.

Shaw G. και Williams A.M., (1994/2001), *Critical Issues in Tourism: A Geographical Perspective*, Oxford: Blackwell.

Sorkin M., (επιμ. 1992), *Variations on a Theme Park: The New American City and the End of Public Space*, New York: Hill and Wang.

Sudjic D., (1992), *The 100 Mile City*, London: Flamingo.

Torkildsen E., (1983/2005), *Leisure and Recreation Management*, London: Routledge.

Urry J., (1990), *The Tourist Gaze: Leisure and Travel in Contemporary Societies*, London: Sage Publications.

Williams S., (1998), *Tourism Geography*, London: Routledge.

Wylson A. και Wylson, P., (1994), Theme parks and leisure centres στο A. Wylson και P. Wylson (επ) *Theme Parks, Leisure Centres, Zoos, and Aquaria*, UMI, 12-20

Youell R., (1996), *Complete A-Z Leisure and Tourism Handbook*, Hodder & Stoughton.

Zukin S., (1995), *The Cultures of Cities*, Oxford: Blackwell.

Internet

Celebration (2010) http://celebrationtowncenter.com

disneycollections (2010) http://disneycollections.blogspot.com/2008/04/disney-land-2.html

wikipedia (2010) http://en.wikipedia.org

wikipedia (2010) http://en.wikipedia.org/wiki/Dyrehavsbakken

hotelpulitzerparis(2010)http://hotelpulitzerparis.files.wordpress.com/2009/08/disneyland_paris_france_original.jpg

google (2010) http://images.google.gr

inventors (2010) http://inventors.about.com/od/tstartinventions/ss/theme_park.htm

mjjgallery (2010) http://mjjgallery.free.fr/dangerous/various/disneyland/001.jpg

pleasingvacations (2010) http://pleasingvacations.com/Images/

futuroscope (2010) http://uk.futuroscope.com

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212

americansc (2010) http://www.americansc.org.uk/ Online/disney.htm

cretalive (2010) http://www.cretalive.gr

designboom (2010) http://www.designboom.com/trash/themepark.html

destination360 (2010) http://www.destination360.com

disneygetawayrentals(2010)http://www.disneygetawayrentals.com/disneyattractions.php

epr (2010) http://www.epr.gr

express (2010) http://www.express.gr

google (2010) http://www.google.gr

google (2010)http://www.google.gr/imgres

hotelamstadtgarten(2010)http://www.hotelamstadtgarten.de/designhotel/bilder/image/Bilder%20freizeit%20special/EuropaPark.jpg

lakegarda (2010) http://www.lakegarda.biz/images/gardaland.jpg

lifestyleholidaysindia(2010)http://www.lifestyleholidaysindia.com/Life_Admin/UplodedImage/95_Disneyland%20Paris.jpg

makthes (2010) http://www.makthes.gr

minieurope (2010) http://www.minieurope.com

paidorama (2010) http://www.paidorama.com

parisprovence (2010) http://www.parisprovence.com.au

pension-europa-park (2010) http://www.pension-europa-park-rust.de/images/europapark.jpg

studiolo (2010) http://www.studiolo.org/Email/ disney01.htm

symboulos (2010)http://www.symboulos.gr

tee (2010) http://www.tee.gr

themeparkreview (2010) http://www.themeparkreview.com/uk2006/legoland/legoland1.htm

themeparksonline (2010) http://www.themeparksonline.org

travelstories (2010) http://www.travelstories.gr

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 12:23:04 EEST - 167.114.118.212